

T.C.
A D A L E T B A K A N L I Ğ I
E Ğ İ T İ M D A İ R E S İ B A Ş K A N L I Ğ I

Y A R Ğ I M E V Z U A T I
B Ü L T E N İ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 11 – 24 Temmuz 2006	Yayımlandığı Tarih 25 Temmuz 2006	Sayı 307
--	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [1.7.2006 Tarih ve 5538 Sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R. G. 12 Temmuz 2006 – 26226\)](#)
- [29.6.2006 Tarih ve 5532 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R. G. 18 Temmuz 2006 – 26232\)](#)
- [1.7.2006 Tarih ve 5539 Sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun \(R. G. 18 Temmuz 2006 – 26232\)](#)
- [193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesi ve 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu Maddelerinde Yer Alan Bazı Tevkifat Nispetlerinin Yeniden Belirlenmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü Maddesinde Yer Alan Tevkifat Nispetleri Hakkındaki 10/12/2003 Tarihli ve 2003/6577 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2006/10731 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı \(R. G. 23 Temmuz 2006 – 26237\)](#)
- [İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik \(R. G. 12 Temmuz 2006 – 26226\)](#)
- [Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik \(R. G. 17 Temmuz 2006 – 26231\)](#)
- [Başbakanlıktan Kamu Binaları, Kamuya Açık Alanlar ve Toplu Taşıma Araçlarının Özürlülerin Kullanımına Uygun Duruma Getirilmesine İlişkin 2006/18 Sayılı Genelge \(R. G. 12](#)

Temmuz 2006 – 26226)

- [Başbakanlıktan Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Konulu 2002/25 Sayılı Genelgede Yapılan Değişiklikler Hakkında 2006/19 Sayılı Genelge \(R. G. 12 Temmuz 2006 – 26226\)](#)
- [Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından Disiplin Cezalarının Affı Konulu 2006/1 Sayılı Genelge \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Maliye Bakanlığının Ödenek Üstü Harcamalar konulu 29.6.2006 ve 011111 Sayılı Yazısı](#)
- [Maliye Bakanlığının Özürhümlerinin Eğitim ve Rehabilitasyon Giderleri konulu 29.6.2006 Tarih ve 12013 Sayılı Yazısı](#)
- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan Adli Yargı Savcı Adaylarının Atanmasına İlişkin Kararname \(13.07.2006/375\) \(R. G. 20 Temmuz 2006 – 26234\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2002/40, K: 2006/20 Sayılı Kararı \(R. G. 13 Temmuz 2006 – 26227\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2004/12, K: 2005/35 Sayılı Karar Özeti \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2005/99, K: 2006/8 Sayılı Kararı \(R. G. 20 Temmuz 2006 – 26234\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2005/78, K: 2005/59 Sayılı Kararı \(R. G. 21 Temmuz 2006 – 26235\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2005/108, K: 2006/35 Sayılı Kararı \(R. G. 22 Temmuz 2006 – 26236\)](#)
- [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar \(R. G. 15 Temmuz 2006 – 26229\)](#)
- [Yargıtay 12. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar \(R. G. 15 Temmuz 2006 – 26229\)](#)
- [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden 4 Adet Karar \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Danıştay Sekizinci Dairesine Ait 1 Adet Karar \(R. G. 22 Temmuz 2006 – 26236\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Aslangiray ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği\(Sıra No : 359\) \(R. G. 11 Temmuz 2006 – 26225\)](#)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 360\) \(R. G. 11 Temmuz 2006 – 26225\)](#)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 361\) \(R. G. 11 Temmuz 2006 – 26225\)](#)
- [Sermaye Piyasası Kurulundan Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri: VI, No: 20\) \(R. G. 12](#)

Temmuz 2006 – 26226)

- [Devlet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığında Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğ \(Seri No: 2\) \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Adalet Bakanlığında İlân \(R. G. 20 Temmuz 2006 – 26234\)](#)
- [Adalet Bakanlığında 2 Adet İlân \(R. G. 19 Temmuz 2006 – 26233\)](#)
- [Resmi Gazete’de Düzeltme \(R. G. 20 Temmuz 2006 – 26234\)](#)
- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün Nüfus Kayıt Örnekleri Konulu, 7.7.2006 tarih ve 15191 Sayılı Duyurusu](#)
- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün Tebligat Evrakı Konulu, 14.7.2006 Tarih ve 15572 Sayılı Duyurusu](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanunlar

BÜTÇE KANUNLARINDA YER ALAN BAZI HÜKÜMLERİN İLGİLİ KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERE EKLENMESİ VE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5538

Kabul Tarihi : 1/7/2006

MADDE 1 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 81 inci maddesinin birinci fıkrasına "emekli aylığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ek 77 nci madde kapsamına girenler hariç olmak üzere vazife malûllüğü veya adi malûllük aylığı" ibaresi eklenmiş; aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Hizmet sınıfı veya kadro unvanı itibariyle birinci fıkra kapsamına girenlerin 67 nci maddede belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerinden ek 77 nci madde kapsamına girmeyenler; ikinci fıkradaki şartlar dikkate

alınarak, 68 inci maddedeki oranlar üzerinden bu ödemedden yararlandırılır."

"Bu madde uyarınca yapılacak ödeme, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dahil edilmez."

MADDE 2 – a) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;"

b) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin son fıkrasında yer alan "kısmı," ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı şehirde ikamet eden" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3 – 6245 sayılı Harcırah Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçmişe yönelik harcırah ödenmesi

GEÇİCİ MADDE 5 – Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlar ile özel hükümler gereğince bu Kanun kapsamı dışında kalan tüm kamu kurum ve kuruluşlarında;

a) 12/12/2001 tarihli ve 4726 sayılı 2002 Malî Yılı Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin (g) fıkrası uyarınca 1/1/2002-31/12/2002 tarihleri arasında; 26/12/2002 tarihli ve 4776 sayılı Kanunun 7 ncı maddesi uyarınca 4726 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (g) fıkrasına binaen 1/1/2003-31/3/2003 tarihleri arasında, başka yere naklen ataması yapılanlardan harcırah talep etmediklerine ilişkin yazılı beyanda bulunanlardan,

b) 29/3/2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Malî Yılı Bütçe Kanununun 51 inci maddesinin (f) fıkrası uyarınca, 1/4/2003-21/7/2003 tarihleri arasında kendilerinin yazılı talebi üzerine naklen ataması yapılanlardan,

c) 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendi ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesi uyarınca, 22/7/2003-26/4/2005 tarihleri arasında kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

ç) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi uyarınca, kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

harcırah ödenmemiş olanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2006 tarihine kadar, en son görev yaptıkları yerdeki idareye kendilerinin veya ölümleri hâlinde kanunî mirasçılarının başvurmaları durumunda, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca naklen atandıkları tarihte müstahak oldukları harcırah, ödendiği yılda yürürlükte olan kanunî faiz oranı uygulanmak suretiyle ödenir.

Türk Standartları Enstitüsü personeline 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (d) bendindeki hükümlere göre harcırah ödenir."

MADDE 4 – 25/1/1965 tarihli ve 527 sayılı Gelecek Yıllara Geçici Yüklenmelere Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5 – a) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki "dört" ibaresi "sekiz" olarak değiştirilmiştir.

b) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" kısmının "E) Mülki İdare Amirliği Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (b) bendine "Olağanüstü Hal Bölge Valisi," ibaresinden sonra gelmek üzere "İl Valileri ve" ibaresi eklenmiş, (c) bendinde yer alan "ve İl Valileri" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı bentte yer alan "% 325'ine" ibaresi "% 330'una" şeklinde değiştirilmiştir.

c) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 10 uncu sırasının (a) bendinde yer alan "5, 6, 7 ve 8 inci sıralarda" ibaresi "5, 6 ve 7 nci sıralar ile 8 inci sıranın (a), (b) ve (c) bentlerinde" şeklinde, (b) bendinde yer alan "9 uncu sırada" ibaresi ise "8 inci sıranın (d) bendi ile 9 uncu sırada" olarak değiştirilmiştir.

d) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I - Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) bendine "Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı" ibaresinden önce gelmek üzere "Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiş, (e) bendinde yer alan "Gelir İdaresi Başkan Yardımcıları," ibaresi cetvelden çıkartılmıştır.

MADDE 6 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Avukatlık vekâlet ücreti

GEÇİCİ MADDE 35 – Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünde hukuk müşaviri olarak görev yapanlar ile 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 27 nci maddesiyle anılan genel müdürlükler adına ihdas edilen hukuk müşaviri kadrolarına atanan personele, mahkemelerce takdir edilip ilgili idarelerin hesaplarında avukatlık vekâlet ücreti olarak yer alan tutarlardan karşılanmak üzere 146 ncı maddede belirtilen limit çerçevesinde 2006, 2007 ve 2008 yıllarında da avukatlık vekâlet ücreti ödenir. İlgili genel müdürlüklerin muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü taşra muhasebe birimlerinin hesaplarında bulunan avukatlık vekâlet ücretlerinin tamamı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonunda, merkez muhasebe birimlerinin hesaplarında 31/12/2008 tarihi itibarıyla kalan avukatlık vekâlet ücretlerinin tamamı ise anılan tarihte gelir kaydedilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında hukuk müşaviri ve avukat olarak görev yapanlara, mahkemelerce takdir edilip ilgili idarelerin hesaplarında avukatlık vekâlet ücreti olarak yer alan tutarlardan karşılanmak üzere 2003, 2004, 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin olarak, bu yıllarda avukatlık vekâlet ücretinden yararlanmamış olmaları kaydıyla 146 ncı maddede belirtilen limit çerçevesinde 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanmak suretiyle avukatlık vekâlet ücreti ödenir."

MADDE 7 – 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 22 nci madde eklenmiştir.

"**GEÇİCİ MADDE 22** – Takdir Komisyonlarınca 2005 yılında yapılan arsa ve arazilere ait asgarî ölçüde birim değer tespitlerine ilişkin takdir kararları, anılan komisyonlarca bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde incelenerek, arsa ve arazilerin takdir işleminin yapıldığı tarihteki asgarî ölçüde birim değerlerinde düzeltmeye gerek görülenler yeniden takdir edilmek suretiyle karara bağlanır. Bu kararlar hakkında, büyükşehir belediyesi bulunan illerde 213 sayılı Vergi

Usul Kanununun mükerrer 49 uncu maddesinin (b) fıkrasının ikinci bendi hükmü uygulanır.

Takdir kararlarından; arsalarla ait olanlar, takdirin ilgili bulunduğu il ve ilçe merkezlerindeki ticaret odalarına, ziraat odalarına ve ilgili mahalle ve köy muhtarlıkları ile belediyelere, araziye ait olanlar ise il merkezlerindeki ticaret ve ziraat odaları ile belediyelere imza karşılığında verilir. Kendilerine karar tebliğ edilmiş bulunan daire, kurum, teşekkül ve ilgili mahalle ve köy muhtarlıkları ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açabilirler. Vergi mahkemeleri nezdinde dava açılmasında ve bu dava üzerine verilen kararlar aleyhine Danıştaya başvurulmasında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 49 uncu maddesinin (b) ve (c) fıkraları hükümleri uygulanır.

Emlak Vergisi Kanununun 29 uncu maddesine göre ilgili belediyelerce 2006 yılının Kasım ayı içinde bu maddeye göre hesaplanacak emlak vergisinden, 2005 yılında yapılan asgarî ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri ile 2006 yılına ait bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri dikkate alınarak birinci taksit olarak tahakkuk ettirilen emlak vergisi mahsup edilir ve kalan tutar 2006 yılının Kasım ayı içinde ikinci taksit olarak ödenir. 2006 yılı için hesaplanan emlak vergisinin birinci taksit olarak tahakkuk ettirilen vergiden az olması halinde aradaki fark, verginin ödenmiş olması halinde mükellefin ilgili belediyeye olan 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamındaki diğer borçlarına mahsup edilir. Borcun bulunmaması halinde ise mükellefe red ve iade olunur. Emlak vergisi ödenmemiş ise tahakkuktan terkin edilir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 8 – 24/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri,"

MADDE 9 – 31/10/1985 tarihli ve 3234 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Genel Müdürlüğün 2006 yılı harcamaları

GEÇİCİ MADDE 5- Genel Müdürlük 2006 yılı için harcamalarını 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanununda yer alan Orman Genel Müdürlüğü bütçesindeki ödeneklerinden yapar ve Genel Müdürlüğün tahsil edilen gelirleri de genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Genel Müdürlüğün 2006 yılı bütçe uygulamaları, genel bütçeli idareler için uygulanan esas ve usûller çerçevesinde yürütülür."

MADDE 10 – 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"5018 sayılı Kanun hükümleri

GEÇİCİ MADDE 10 – 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun dış denetimle ilgili hükümleri dışındaki hükümleri, Gençlik ve Spor il müdürlükleri hakkında uygulanmaz."

MADDE 11 – 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Mahallî idareler ve birliklerce verilen sağlık hizmetleri

EK MADDE 8 – Mahallî idare birlikleri, belediyeler ve il özel idarelerinin; doğrudan kanunla ihdas edilmiş veya kanunların bu kurumlar

adına kadro ihdas etmeye yetki vermiş olduğu makam veya organlar tarafından ihdas edilmiş olan memur kadrolarına atanmış veya memur norm kadrosuna uygun olarak 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personel eliyle verilen sağlık hizmetleri, resmî sağlık kuruluşları tarafından verilen sağlık hizmetleri kapsamında kabul edilir."

MADDE 12 – 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Kamu sağlık hizmet işletmelerine ait borçların takibinden vazgeçme

GEÇİCİ MADDE 7 – 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca katma değer vergisinden muaf tutulmuş olan kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık hizmet işletmelerinin, 1/1/2005 tarihinden önceki dönemlerde kamu kurum ve kuruluşlarına vermiş oldukları tedavi hizmetlerine ilişkin olarak düzenledikleri faturalardaki katma değer vergisi tutarında yapılmış olan fazla ödemeler sebebiyle, kamu kurum ve kuruluşlarınca söz konusu işletmeler adına borç çıkarılmaz, çıkarılmış borçların takibinden vazgeçilerek tahsilat işlemine son verilir."

MADDE 13 – 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Toplantı ve karar yeter sayısı

GEÇİCİ MADDE 5 – Kurul, en çok yedi üye ile toplanabilir ve karar alabilir. Kurul üye sayısının yediden fazla olması halinde, toplantıya sırasıyla hangi üyenin iştirak ettirilmeyeceğini Başkan belirler."

MADDE 14 – 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Aylık üyelik ödenti tutarı; kamu görevlisinin kadro ya da pozisyonuna bağlı ve her ay mutaat olarak ödenmekte olan damga vergisine tâbi aylık brüt gelirleri toplamına, sendika tüzüğünde belirtilen oran uygulanmak suretiyle hesaplanır. Ödenti tutarı, 15 inci derecenin birinci kademesinden aylık alan Devlet memurunun damga vergisine tâbi brüt gelirleri toplamının binde dördünden az, otuzda birinden fazla olamaz."

MADDE 15 – 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Tüzük değişikliği

GEÇİCİ MADDE 10 – İlgili sendika tüzüklerinde bu maddenin yayımından önce farklı yöntemlerle belirlenmiş olan ödenti tutarları, ilk genel kurulda tüzük değişikliği yapılmak kaydıyla, sendika yönetim kurulu tarafından bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir ay içinde bu Kanuna uygun olarak yeniden düzenlenir ve Maliye Bakanlığına bildirilir; bildirim tarihini takip eden aybaşından itibaren üyelik ödentilerinin hesaplanmasında uygulanır."

MADDE 16 – 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1 – Bu Kanun kapsamındaki satış belgeleri, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik çerçevesinde il özel idarelerince verilir.

Satış belge bedellerinden il özel idarelerine ayrılacak hizmet payları ile bu idarelerce yapılacak denetim, belgelerin iptali ve iptale ilişkin itirazlar ile diğer idari yaptırımlara ilişkin usûl ve esaslar bu yönetmelikle düzenlenir. Bu maddede öngörülen yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar, mevcut düzenlemelerin uygulanmasına ve satış belgelerinin Tekel Genel Müdürlüğüne verilmesine devam olunur.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen izinler sürelerinin sonuna kadar geçerlidir."

MADDE 17 – 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10 – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün ilgili yıllar yatırım programında yer alan ve Müsteşarlık tarafından dış finansman sağlanmasına izin verilmiş, ancak henüz finansman temin çalışmaları sonuçlandırılmamış olan projeleri ile 2006 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyeti'nin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu maddeye istinaden sağlanacak krediler hakkında, 14 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun eki (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerine ilişkin hükümleri uygulanmaz."

MADDE 18 – a) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları ortaklıklarda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer kanun hükümleri çerçevesinde, hizmet alımı amacıyla yapılan sözleşmeler gereğince, yüklenici aracılığıyla çalıştırılanlar, bu şekilde çalışmış olmalarına dayanarak;

a) Bu kurum, kuruluş ve ortaklıklara ait kadro veya pozisyonlara atanmaya,

b) Bu kurum, kuruluş ve ortaklıklara ait işyerlerinin kadro veya pozisyonlarında çalışanlar için toplu iş sözleşmesi, personel kanunları veya ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre belirlenen her türlü malî haklar ile sosyal yardımlardan yararlanmaya, hak kazanamazlar.

Sekizinci fıkrada belirtilen işyerlerinde yükleniciler dışında kalan işverenler tarafından çalıştırılanlar ile bu işyerlerinin tâbi oldukları ihale mevzuatı çerçevesinde kendi nam ve hesabına sözleşme yaparak üstlendiği ihale konusu işte doğrudan kendileri çalışanlar da aynı hükümlere tâbidir. Sekizinci fıkrada belirtilen kurum, kuruluş veya ortaklıkların sermayesine katıldıkları ortaklıkların kadro veya pozisyonlarında çalışan işçilerin, ortak durumundaki kamu kurum, kuruluş veya ortaklıkların kadro veya pozisyonlarına atanma ya da bu kurum, kuruluş veya ortaklıklarda geçerli olan malî haklar ile sosyal yardımlardan yararlanma talepleri hakkında da sekizinci fıkra hükümleri uygulanır. Hizmet alımına dayanak teşkil edecek sözleşme ve şartnamelere;

a) İşe alınacak kişilerin belirlenmesi ve işten çıkarma yetkisinin kamu kurum, kuruluşları ve ortaklıklarına bırakılması,

b) Hizmet alım sözleşmeleri çerçevesinde ya da geçici işçi olarak aynı iş yerinde daha önce çalışmış olanların çalıştırılmasına devam olunması,

yönünde hükümler konulamaz."

b) 4857 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatına göre çalıştırılmakta olan hekimlere, ikinci fıkrada öngörülen eğitimler aldırılmak suretiyle ve aslı görevleri kapsamında, çalışmakta oldukları kurum ve kuruluşların asıl işveren olarak çalıştırdıkları işçilerin iş yeri hekimliği hizmetleri gördürülür. Bu kurum ve kuruluşların diğer personel için oluşturulmuş olan sağlık birimleri iş yeri sağlık birimi olarak da kullanılabilir."

MADDE 19 – 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan "45) Orman Genel Müdürlüğü" sırası bu cetvelden çıkarılmış, anılan Kanuna ekli (II) sayılı cetvelin "B) Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümüne Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü sırasından sonra gelmek üzere "11) Orman Genel Müdürlüğü" sırası eklenmiş ve (I) ve (II) sayılı cetvellerdeki idarelerin sıra numaraları teselsül ettirilmiştir.

MADDE 20 – 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Müşterek fon hesabı

EK MADDE 2 – Çeşitli mevzuatla kurulmuş fonların her türlü geliri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine Müsteşarlığı adına açılan müşterek fon hesabına yatırılır. Bu hesaba yatırılan gelirlerden ilgili mevzuatında öngörülen fonlar arası pay ve kesintiler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır.

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonunun gelirleri, yapılan kesintilerden sonra kalan tutarlar üzerinden genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Bu Fon, hizmetlerini bütçenin (A) işaretli cetveline konulan ödeneklerle yerine getirir. Ancak, bu Fon gelirlerinden kredi ana para geri dönüşleri, kredi faizleri, borçlanma ve satış hasılatı, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmeksizin doğrudan müşterek fon hesabından ilgili Fonun gider hesabına aktarılır.

Kapsam dışında bırakılan fonların gelirleri ve harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmez. Ancak, bunların müşterek fon hesabında toplanan gelirlerinden Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile belirlenecek oran ve tutarlarda kesinti yapılarak genel bütçeye gelir kaydedilebilir.

Fonlar, hizmet ve harcamalarını kendi mevzuatında yer alan esas ve usûllere göre yürütürler. Fon gelirlerinin tahsili, takibi, gelir kaydı, muhasebeleştirilmesi ve denetimine ilişkin süre, esas ve usûller Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Kanun ve kanun hükmünde kararname ile kurulanlar hariç olmak üzere, hizmet alanı kalmayan fonlar Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile tasfiye edilebilir. Bunların tasfiyesine ilişkin her türlü düzenlemeyi yapmaya Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile fonların gider hesapları üzerinden aktarma yapılabilir. Aktarılan tutar, kendisine aktarma yapılan fonun gelir hesabı üzerinden müşterek fon hesabına, buradan da tamamı gider hesabına aktarılır.

Bütçe kapsamı dışındaki fonlardan kendi mevzuatına göre yapılan kesinti ile fonlar arası aktarmalardan sonra kalan tutar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilgili fonun gider hesabına aktarılır."

MADDE 21 – 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Gelir ve ödenek kaydetme yetkisi

GEÇİCİ MADDE 15 – 2006 yılında, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarlar ile 40 ıncı maddeye göre tahsil edilen bağış ve yardımları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2005 yılından devredenler de dahil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usûlleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir."

MADDE 22 – 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bedelsiz tahsis edilen arsa ve araziler üzerinde, tahsisin yapılmasından itibaren bir yıl içinde yatırıma başlanılmaması halinde, bu arsa ve araziler üzerindeki tahsis, Maliye Bakanlığınca re'sen kaldırılır. Mücbir sebeplerin bulunması halinde bu bir yıllık süre altı aya kadar uzatılır."

MADDE 23 – 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunuyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar ile sivil hava ulaşımına açık havaalanları ve bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır."

MADDE 24 – 14/7/2004 tarihli ve 5217 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının son iki cümlesi yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrasında yer alan "Bu şekilde kaydedilen ödeneklerden;" ibaresi "Yeni bir düzenleme yapıncaya kadar 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilenler hariç olmak üzere," şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25 – 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "(ilaç ve tıbbî sarf malzemesi hasılatının % 5'i)" ibaresi "(ilaç, kan ve kan bileşenleri ile tıbbî sarf malzemesi hasılatının yüzde 5'i)" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26 – 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun;

a) 6 ncı maddesine;

Birinci fıkrasının (a) bendindeki "İlin çevre düzeni planı" ibaresinden önce gelmek üzere "Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç" ibaresi,

İkinci fıkrasından sonra gelmek üzere "İl özel idaresi bütçesinden, emniyet hizmetlerinin gerektirdiği teçhizat alımıyla ilgili harcamalar yapılabilir." fıkrası,

Üçüncü fıkrasının sonuna "Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır."cümlesi,

eklenmiştir.

b) 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına "2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri il özel idaresi taşınmazları hakkında da uygulanır." cümlesi eklenmiştir.

c) 10 uncu maddesine birinci fıkrasının (c) bendindeki "İl Çevre Düzeni Planı" ibaresinden önce gelmek üzere "Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27 – 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan "üç" ibaresi "beş" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 28 – 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Kurum, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın % 20'sini, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği genel bütçeye yapılacak ödemedden önce takip eden ayın onbeşine kadar,"

MADDE 29 – 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun;

a) 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır."

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin sonuna, "Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 30 – 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Bütçe dairesi başkan ve yardımcılarının atanması

GEÇİCİ MADDE 4 – Maliye Bakanlığında bütçe dairesi başkanı ve bütçe dairesi başkan yardımcısı kadrolarında bulunanlar, bu Kanunla ihdas edilen strateji geliştirme başkanlıklarındaki daire başkanı, strateji geliştirme daire başkanı ve müdür kadroları ile 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanunla kurulan üniversitelerin strateji geliştirme dairesi başkanı kadrolarının yanı sıra, anılan başkanlık ve daire başkanlıklarında istihdam edilmek üzere idarelerde şube müdürü veya müdür kadrolarına da, ilgili mevzuatlarında yer alan özel şartlar aranmaksızın 31/10/2006 tarihine kadar atanabilirler. Bu şekilde atananlar, geçici 1 inci maddenin beşinci fıkrası hükmünden yararlanır.

GEÇİCİ MADDE 5 – Doğal Afet Sigortaları Kurumu ve 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname kapsamında gerçekleştirilen iş ve işlemler, 31/12/2010 tarihine kadar 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi değildir."

MADDE 31 – a) 27/12/2005 tarihli ve 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanununun 9 uncu maddesinin (a) fıkrasının parantez içi hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(proje kredisi ile sağlanacak olan projelerden kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve hidroelektrik santral projeleri ile Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi inşaatı projesi kapsamındaki Demiryolu Aracı İmalî işi hariç)"

b) 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanununa ekli 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvellerde Yer Alan İdarelerce Taşıt Kanununa Göre 2006 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvelin; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin bölümüne, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ait sıradan sonra gelmek üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne ait aşağıdaki sıra, özel bütçeli idarelere ilişkin bölümüne, Süleyman Demirel Üniversitesine ait sıradan sonra gelmek üzere Yıldız Teknik ve Orta Doğu Teknik üniversitelerine ait aşağıdaki sıralar eklenmiştir.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T-4	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	4x4	2	Yol Bakım ve Kar Mü Hizmetlerinde Kul Üzere (Hibe)
	T-7	Pick-up (Kamyonet, şoför dâhil 3 veya 6 kişilik)	4x2	40	Yol Bakım, Kar Mücadele, Trafik Güvenliği Hizmetleri Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T-9	Panel	4x2	40	Yol Bakım, Kar Mücadele, Trafik Güvenliği Hizmetleri Kullanılmak Üzere (Hibe)

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T-2	Binek otomobil	4x2	8	Genel Hizmetlerde Kul Üzere (Hibe)
	T-5	Minibüs (Sürücü dâhil en fazla 15 kişilik)	4x2	4	Genel Hizmetlerde Kul Üzere (Hibe)
	T-9	Panel	4x2	2	Genel Hizmetlerde Kul Üzere (Hibe)
	T-11	Otobüs (Sürücü dâhil en az 27 kişilik)	4x2	4	Genel Hizmetlerde Kul Üzere (Hibe)
	T-12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3501 kg.	4x2	2	Genel Hizmetlerde Kul Üzere (Hibe)
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T-11	Otobüs (Sürücü dâhil en az 27 kişilik)	4x2	2	Üniversite Eğitim Hizmetleri Kullanılmak Üzere Sermaye-Hibe)

c) 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun;

1) 13 üncü maddesinin (d) fıkrası,

2) 16 ncı maddesinin (a) fıkrasının son paragrafı hariç diğer paragrafları,

3) 23 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci paragrafları ile (b) fıkrası,

4) 32 nci maddesinin (a) fıkrasının (6) numaralı bendi ile (f) fıkrası, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 32 – 26/1/2006 tarihli ve 5450 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Ek ödemeden yararlanma

GEÇİCİ MADDE 1 – Sağlık Bakanlığına bağlı iken 5 inci maddeye göre Bakanlığa devredilen sağlık meslek liselerinde görev yapan memurlar, devir tarihinden önceki sürelerde de 27/6/1989 tarihli ve 375

sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlandırılır."

MADDE 33 – a) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumunun 2006 yılı bütçelerinin mevcut esas ve usûller çerçevesinde uygulanmasına 2006 yılı sonuna kadar devam edilir. Bu Kanun gereğince Kurumun yeni teşkilâtlanma nedeniyle ihtiyaç duyacağı her türlü gider Bakan onayı ile devredilen kurum bütçelerinden karşılanabilir."

b) 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun geçici 2 nci maddesine onaltıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanun ile Kuruma devredilen T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü bünyesinde daha önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun mülga hükümlerine göre görev yapmış olan "Sağlık Kurulu", Kurum Yüksek Sağlık Kurulu oluşturuluncaya kadar görevlerini yapmaya devam eder."

MADDE 34 – 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 5 – Öğretim üyeleri hariç, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelde yer alan boş öğretim elemanı kadrolarına yapılabilecek açıktan atama sayıları ve diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapılabilecek nakil sayıları toplamı, her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir. Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen sayının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı ve kullanımı ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Öğretim elemanı kadrolarına Yükseköğretim Kurulunun izni olmadıkça atama yapılamaz."

MADDE 35 – 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Merkezî sınav

EK MADDE 8 – Ekli cetvelde yer alan öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrolarına; açıktan veya öğretim elemanı dışındaki kadrolardan naklen atanabilmek için Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılacak merkezî sınavda 100 puan üzerinden en az 70 puan almak ve bu sınavı müteakip yükseköğretim kurumlarınca yapılacak giriş sınavında başarılı olmak şarttır. Ancak, doktorasını tamamlamış bulunanlar için merkezi sınava, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü hükümlerine göre uzmanlık eğitimine alınanlar için merkezi sınav ve giriş sınavlarına katılma şartı aranmaz. Merkezî sınav ile giriş sınavlarının yapılması, sınavlara katılabilecekler ve diğer hususlara ilişkin esas ve usûller Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

MADDE 36 – 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Kadro iptal ve ihdası

EK MADDE 27 – Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde

Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne ait bölümlerinden çıkarılmıştır.

Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ve birinci fıkrada belirtilen genel müdürlüklere ait bölümlerine eklenmiştir.

Genel bütçe kapsamına alınan genel müdürlüklerdeki avukatlar

EK MADDE 28 – Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün taşra teşkilâtı kadrolarında görev yapan avukatlar, işgal ettikleri kadro derecelerine göre, buldukları yer muhakemat müdürlüklerinde ek 27 nci maddeyle ihdas edilen hazine avukatı unvanlı kadrolara atanmış sayılır.

Birinci fıkrada belirtilen genel müdürlüklerin merkez teşkilâtı kadrolarında görev yapan avukatlardan idarelerince uygun görülenler ek 27 nci maddeyle ihdas edilen veya mevcut boş hukuk müşavirliği kadrolarına onbeş gün içinde atanır. Bu süre içerisinde hukuk müşavirliği kadrosuna atanmayanlar süre sonunda işgal ettikleri kadro derecelerine göre, buldukları yer muhakemat müdürlüklerinde ek 27 nci maddeyle ihdas edilen hazine avukatı unvanlı kadrolara atanmış sayılır.

Bu madde hükmüne göre atananların, atandıkları kadroların aylık, ek gösterge, sözleşme ücreti, bir aya isabet eden ikramiye tutarı, her türlü zam ve tazminatları ile fazla mesai ücreti ve avukatlık vekâlet ücreti hariç diğer malî hakları toplam net tutarının, atandıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, sözleşme ücreti, bir aya isabet eden ikramiye tutarı, her türlü zam ve tazminatları ile fazla mesai ücreti ve avukatlık vekâlet ücreti hariç diğer malî hakları toplam net tutarından az olması hâlinde, aradaki fark, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ve farklılık giderilinceye kadar kendilerine tazminat olarak ödenir.

Birinci fıkrada belirtilen genel müdürlüklerde, bu madde ile hazine avukatı olarak atanana öncelik verilerek suretiyle, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünce yeterli sayıda hazine avukatı görevlendirilebilir. Görevlendirilecek avukatların çalışma usûl ve esasları Bakanlık ve anılan genel müdürlüklerce müştereken belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen genel müdürlüklerin taraf olduğu derdest dava ve icra dosyaları bu maddenin yayımlanmasını izleyen üç ay içerisinde, davanın görüldüğü ve icra takibinin yapıldığı illerdeki muhakemat müdürlüklerine devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleriyle ilgili olarak yapılmış her türlü işlem 1/1/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Hazine adına yapılmış sayılır."

MADDE 37 – a) 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci ve 4 üncü maddelerinin (a) bentlerinde geçen "Genel ve katma bütçeli kuruluşlarla" ibareleri "Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile", 2 nci maddesinin (c) bendinde yer alan "genel veya katma bütçelerin" ibaresi "genel bütçenin" şeklinde değiştirilmiş; 11 inci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"d) Vize edilmiş sürekli işçi kadrolarından boş olanların açıktan atama amacıyla kullanılması, Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığının iznine tâbidir. Bu kadroların boş olanlarından Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca uygun görülenler Başbakan onayı ile iptal edilir."

b) 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı Cetvelin, Gelir İdaresi Başkanlığı Bölümünün, Merkez Teşkilâtında yer alan "Gelir İdaresi Başkanı Yardımcısı" unvanının serbest kadro adedi ile toplam kadro adedi "5" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 38 – 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Açıktan ve nakil suretiyle atama sayıları

EK MADDE 7 – 2 nci maddede belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının serbest memur kadrolarına yapabilecekleri açıktan atama sayıları ve diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapabilecekleri nakil sayıları toplamı ile bu toplam sayıdan istisna tutulacak atamalar, merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir. Açıktan ve nakil suretiyle atama ihtiyacı duyan kamu idare, kurum ve kuruluşları, izleyen yıla ait taleplerini gerekçeleri ile birlikte her yıl Ağustos ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen toplam sayının kamu idare, kurum ve kuruluşları itibarıyla dağılımı, kullanımı ve diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının birlikte teklifi üzerine Başbakan onayı ile belirlenir."

MADDE 39 – 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Kapsama yeni giren idareler

GEÇİCİ MADDE 10 – Kapsama yeni giren kamu idare, kurum ve kuruluşları mevcut kadrolarını 31/12/2007 tarihine kadar bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hâle getirir. Tabi olduğu cetveli değişen kamu idare, kurum ve kuruluşları, hiçbir işleme gerek kalmaksızın mevcut cetvellerden çıkarılmış ve ilgili cetvellere eklenmiş sayılır."

"2006 yılında kadroların kullanımına ilişkin hususlar

GEÇİCİ MADDE 11 – 2006 yılında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerin, açıktan atama izni aranmaksızın boş kadrolarına (işçi kadroları hariç) yapacakları açıktan atama sayıları ile genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden bu kadrolara yapacakları nakil sayıları toplamı, bu idarelerin 2005 yılında emeklilik, ölüm, istifa ve nakil sonucu ayrılan personel sayısının yüzde seksenini aşamaz. Araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atama sayısı ise 2005 yılında ayrılan (TUS ve DUS eğitiminden ayrılanlar hariç) araştırma görevlilerinin yüzde yüzünü aşamaz. Bu sınırlar içinde personel ihtiyacını karşılayamayacak idareler için ilave yirmibirbin adet açıktan atama izni verilebilir. Söz konusu ilave sayının kurum ve kuruluşlar itibarıyla dağılımı, gerekli görülmesi hâlinde bu toplam sayının bir kısmının rezerv tutulması ve kullanımı ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının müşterek önerisi üzerine Başbakan onayı ile belirlenir.

Hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca araştırma görevlisi veya asistan kadrolarına, yükseköğretim kurumları öğretim üyeliklerine, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında veya diğer ilgili mevzuata göre yapılacak askerî

personel atamaları, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamalar, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 22 nci maddesi ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanun uyarınca ihdas edilen iç denetçi ve malî hizmetler uzmanı kadrolarına yapılacak atamalar ile hâlen Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesinde çalışan ve Sağlık Bakanlığı kadrolarında bulunan personelin Vakıflar Genel Müdürlüğü kadrolarına nakilleri, birinci fıkrada yer alan sınırlamalara tâbi değildir.

Birinci fıkra kapsamında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu ve 92 nci maddeleri uyarınca yapılacak açıktan atamalar için Devlet Personel Başkanlığından izin alınması zorunludur.

5018 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kurumların ve (II) sayılı cetvelde yer almayan özel bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının serbest memur kadrolarına yapacakları açıktan atama sayıları ile diğer kamu idare ve kurumlarından yapacakları memur nakil sayıları toplamı (4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile 406 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri hariç) ile bunların kullanımı ve diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 40 – 8/6/1984 tarihli ve 227 sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Ek ödeme

EK MADDE 4 – Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi personelinin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden bu birimde çalışan memurlara; hizmet sunum şartları, personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınmak suretiyle, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarında unvanlara göre uygulanan tavan ödeme miktarları aşılmamak kaydıyla, Sağlık Bakanlığı personeli için tespit edilen esas ve usûller de dikkate alınarak Vakıflar Meclisince belirlenecek esas, usûl ve oranda ödeme yapılabilir. Bu şekilde yapılacak ödeme, carî yılda elde edilen döner sermaye gelirinin yüzde ellisini geçemez."

MADDE 41 – Vakıflar Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Fark tazminatından faydalanma

GEÇİCİ MADDE 8 – Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesinde çalışan personelin, Sağlık Bakanlığından Vakıflar Genel Müdürlüğü kadrolarına naklen atanmalarını müteakip 6/1/2005 tarihli ve 5283 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hükümlerden anılan Kanundaki devir tarihi esas alınmak suretiyle yararlandırılmasına devam olunur."

MADDE 42 – 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Mevcut işletim sözleşmesinin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 6 – İdarenin şans oyunlarına ilişkin mevcut işletim sözleşmesinin geçerliliği, İdarenin devralma hükümleri saklı kalmak kaydıyla, şans oyunlarının lisans hakkını yapılan özelleştirme ihalesi sonucu devir alan kuruluşun faaliyete geçiş tarihine kadar veya

sistemin işlemini konusunda yeni bir ihale kararı alınıp sonuçlanıncaya kadar devam eder."

MADDE 43 – 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına "uzman jandarma ve uzman erbaşlara," ibaresinden sonra gelmek üzere "kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarda 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar dışında 657 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık alan memurlara," ibaresi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "kamu bankalarına" ibaresi "bankalara" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44 – Bu Kanunun;

a) 30 uncu maddesiyle 5436 sayılı Kanuna eklenen geçici 5 inci madde 1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 4 üncü, 9 uncu, 19 uncu ve 43 üncü maddeleri 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 42 nci maddesi ve 30 uncu maddesiyle 5436 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 üncü madde 1/3/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 1 inci maddesi 1/4/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

d) 33 üncü maddesinin (a) fıkrası 20/5/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 5 inci maddesinin (a) fıkrası 1/6/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

f) 36 ncı maddesi ile 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 27 nci maddenin birinci fıkrası yayımını izleyen onbeşinci günde,

g) 24 üncü ve 40 ıncı maddeleri 1/1/2007 tarihinde,

h) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 45 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11/7/2006

[R.G. 12 Temmuz 2006 – 26226]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

TERÖRLE MÜCADELE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5532

Kabul Tarihi : 29/6/2006

MADDE 1 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci maddesinin başlığı "Terör tanımı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – 3713 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3 – 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 302, 307, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 320 nci maddeleri ile 310 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı suçlar, terör suçlarıdır."

MADDE 3 – 3713 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Terör amacı ile işlenen suçlar

MADDE 4 – Aşağıdaki suçlar 1 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda suç işlemek üzere kurulmuş bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde işlendiği takdirde, terör suçu sayılır:

a) Türk Ceza Kanununun 79, 80, 81, 82, 84, 86, 87, 96, 106, 107, 108, 109, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 142, 148, 149, 151, 152, 170, 172, 173, 174, 185, 188, 199, 200, 202, 204, 210, 213, 214, 215, 223, 224, 243, 244, 265, 294, 300, 316, 317, 318 ve 319 uncu maddeleri ile 310 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar.

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan suçlar.

c) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 110 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları.

ç) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

d) Anayasanın 120 nci maddesi gereğince olağanüstü hal ilan edilen bölgelerde, olağanüstü halin ilanına neden olan olaylara ilişkin suçlar.

e) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 inci maddesinde tanımlanan suç."

MADDE 4 – 3713 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 5 – 3 ve 4 üncü maddelerde yazılı suçları işleyenler hakkında ilgili kanunlara göre tayin edilecek hapis cezaları veya adli para cezaları yarı oranında artırılarak hükmolunur. Bu suretle tayin olunacak cezalarda, gerek o fiil için, gerek her nevi ceza için muayyen olan cezanın yukarı sınırı aşılabilir. Ancak, müebbet hapis cezası yerine, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Suçun, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmiş olması dolayısıyla ilgili maddesinde cezasının artırılması öngörülmüşse; sadece bu madde hükmüne göre cezada artırım yapılır. Ancak, yapılacak artırım, cezanın üçte ikisinden az olamaz."

MADDE 5 – 3713 sayılı Kanunun 6 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında geçen "beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para" ibaresi "bir yıldan üç yıla kadar hapis" olarak, dördüncü fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiillerin basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan sahipleri ve yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür."

"Terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde suç işlemeye alenen teşvik, işlenmiş olan suçları ve suçlularını övme veya terör örgütünün propagandasını içeren süreli yayınlar hâkim kararı ile; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de Cumhuriyet savcısının emriyle tedbir olarak onbeş günden bir aya kadar durdurulabilir. Cumhuriyet savcısı, bu kararını en geç yirmidört saat içinde hâkime bildirir. Hâkim kırksekiz saat içinde onaylamazsa, durdurma kararı hükümsüz sayılır."

MADDE 6 – 3713 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7 – Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, 1 inci maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır.

Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan sahipleri ve yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür. Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır:

a) Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması.

b) Terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde, örgüte ait amblem ve işaretlerin taşınması, slogan atılması veya ses cihazları ile yayın yapılması ya da terör örgütüne ait amblem ve işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi.

İkinci fıkrada belirtilen suçların; dernek, vakıf, siyasî parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde işlenmesi halinde bu fıkradaki cezanın iki katı hükmolunur.”

MADDE 7 – 3713 sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A ve 8/B maddeleri eklenmiştir.

"Terörün finansmanı

MADDE 8 – Her kim tümüyle veya kısmen terör suçlarının işlenmesinde kullanılacağını bilerek ve isteyerek fon sağlar veya toplarsa, örgüt üyesi olarak cezalandırılır. Fon, kullanılmamış olsa dahi, fail aynı şekilde cezalandırılır.

Bu maddenin birinci fıkrasında geçen fon; para veya değeri para ile temsil edilebilen her türlü mal, hak, alacak, gelir ve menfaat ile bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri ifade eder."

"Nitelikli hal

MADDE 8/A – Bu Kanun kapsamına giren suçların kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır."

"Tüzel kişilerin sorumluluğu

MADDE 8/B – Bu Kanun kapsamına giren suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 60 ıncı maddesine göre bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur."

MADDE 8 – 3713 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Görev ve yargı çevresinin belirlenmesi

MADDE 9 – Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili davalara, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ağır ceza mahkemelerinde bakılır. Bu suçlardan dolayı onbeş yaşın üzerindeki çocuklar hakkında açılan davalar da bu mahkemelerde görülür."

MADDE 9 – 3713 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Soruşturma ve kovuşturma usûlü

MADDE 10 – Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili olarak, Ceza Muhakemesi Kanununun 250 ilâ 252 nci maddelerinde hüküm bulunmayan hususlarda diğer hükümleri uygulanır. Ancak;

a) Soruşturmanın amacı tehlikeye düşebilecek ise yakalanan veya gözaltına alınan veya gözaltı süresi uzatılan kişinin durumu hakkında Cumhuriyet savcısının emriyle sadece bir yakınına bilgi verilir.

b) Şüpheli, gözaltı süresince yalnız bir müdafinin hukuki yardımından yararlanabilir. Gözaltındaki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmidört saat süre ile kısıtlanabilir; ancak bu süre içerisinde ifade alınmaz.

c) Şüphelinin kolluk tarafından ifadesi alınırken, ancak bir müdafii hazır bulunabilir.

ç) Kolluk tarafından düzenlenen tutanaklara, ilgili görevlilerin açık kimlikleri yerine sadece sicil numaraları yazılır.

d) Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

e) Bu Kanun kapsamında yer alan suçlardan dolayı yapılan soruşturmada müdafinin savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve tutuklu bulunan şüpheli ile yaptığı konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz. Ancak müdafinin terör örgütü mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde, Cumhuriyet savcısının istemi ve hâkim kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin müdafisine verdiği veya müdafince bu kişiye verilen belgeler hâkim tarafından incelenebilir. Hâkim, belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer itiraz edebilirler.

f) Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin (8) numaralı alt bendindeki, 139 uncu maddesinin yedinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki ve 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendindeki istisnalar uygulanmaz.

g) 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü bu Kanun kapsamında yer alan suçlar bakımından da uygulanır."

MADDE 10 – 3713 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Seçenek yaptırımlara çevirme ve erteleme yasağı

MADDE 13 – Bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı verilen hapis cezası, seçenek yaptırımlara çevrilemez ve ertelenemez. Ancak, bu hüküm, onbeş yaşını tamamlamamış çocuklarla ilgili olarak uygulanmaz."

MADDE 11 – 3713 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 15** – Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve kolluk görevlileri ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin, bu görevlerinin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda müdafii olarak belirlediği en fazla üç avukatın ücreti ödenir ve bunlara avukatlık ücret tarifesine bağlı olmaksızın yapılacak ödemeler, ilgili kuruluşların bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.

Avukatların ücretlerinin ödenmesine ilişkin esas ve usûller, Millî Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 12 – 3713 sayılı Kanunun 17 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Koşullu salıverilme

MADDE 17 – Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanlar hakkında, koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik tedbirinin

uygulanması bakımından 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 107 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile 108 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Tutuklu veya hükümlü iken firar veya ayaklanma suçundan mahkûm edilmiş bulunanlar ile disiplin cezası olarak üç defa hücre hapsi cezası almış olanlar, bu disiplin cezaları kaldırılmış olsa bile şartla salıverilmeden yararlanamazlar.

Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanlar, hükümlerinin kesinleşme tarihinden sonra bu Kanunun kapsamına giren bir suç işlemeleri halinde, şartla salıverilmeden yararlanamazlar.

Ölüm cezaları, 14/7/2004 tarihli ve 5218 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile değişik 3/8/2002 tarihli ve 4771 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen terör suçluları ile ölüm cezaları ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen veya ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olan terör suçluları koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanamaz. Bunlar hakkında ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası ölünceye kadar devam eder."

MADDE 13 – 3713 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 19 – İşlenişine iştirak etmemiş olmak koşuluyla bu Kanun kapsamına giren suç faillerinin yakalanabilmesine yardımcı olanlara veya yerlerini yahut kimliklerini bildirenlere para ödülü verilir. Ödülün miktar, usûl ve esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

MADDE 14 – 3713 sayılı Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 20 – Terörle mücadelede görev veren veya bu görevi ifa eden adlî, istihbarî, idarî ve askerî görevliler, kolluk görevlileri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcıları, terör suçlularının muhafaza edildiği ceza ve tutukevlerinin savcılar ve müdürleri, Devlet Güvenlik Mahkemelerinde görev yapmış hâkim ve savcılar, Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesiyle yetkili kılınmış ağır ceza mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılar ile bu görevlerinden ayrılmış olanlar ve terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilenler ile suçların aydınlatılmasında yardımcı olanlar hakkında gerekli koruma tedbirleri Devlet tarafından alınır.

Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesi uyarınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca görevlendirilecek ağır ceza mahkemeleri başkan ve üyeleri ile bu mahkemelerin görev alanına giren suçları soruşturmakla ve kovuşturmakla görevli Cumhuriyet savcılarının korunma ve güvenlik talepleri ilgili makam ve mercilerce öncelikle ve ivedilikle yerine getirilir. Koruma için ihtiyaç duyulan araç ve gereçler Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca temin edilir.

Bu koruma tedbirleri; talep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer hakların korunması gibi hususlarda düzenleme yapılır. Korumaya alınmış emekli personelden, meskende korunmaları mutlak surette zorunlu bulunanlar; görev yaptıkları bakanlık veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait konutlardan Maliye Bakanlığınca rayiç kiralar dikkate alınarak tespit olunacak kira bedeli ile kiralama esaslarına göre yararlandırılır.

Bu tedbirlerin uygulanmasında, İçişleri Bakanlığı ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar gerekli her türlü gizlilik kurallarına uymak zorundadırlar.

Koruma tedbirleriyle ilgili esas ve usûller Başbakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

Yukarıda sayılanlardan kamu görevlileri, görevlerinden ayrılmış olsalar dahi terör suçluları tarafından kendilerine veya eş ve çocuklarının canına vuku bulan bir taarruzu savmak için silah kullanmaya yetkilidirler."

MADDE 15 – 3713 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "Memur ve" ibaresi madde metninden çıkartılmış ve aynı fıkranın (e) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Malûl olanlar ile ölenlerin dul ve yetimleri, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına kendilerine verilen tanıtım kartlarını ibraz etmeleri durumunda, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bütün hastanelerde muayene ve tedavi edilirler. Bunların her türlü tedavi giderleri; ilgililerin herhangi bir kamu kurumu veya kuruluşunda çalışmaları halinde bu kurum veya kuruluşça, emekli, yaşlılık, malûllük veya dul ve yetim aylığı almaları halinde bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumunca, herhangi bir kuruma tâbi olarak çalışmamaları, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında aylık alanlar hariç emekli, yaşlılık, malûllük veya dul ve yetim aylığı almamaları durumunda Millî Savunma veya İçişleri Bakanlığınca karşılanır. Malûl olanların eksilen vücut organları, yurt içi veya yurt dışında en son teknik usûllere göre yapılması mümkün sunileriyle tamamlatılır ve gerekirse tamir ettirilir veya yenisi yaptırılır."

"ı) Terörle mücadeleden dolayı köyleri boşaltılan üniversite çağındaki öğrencilere ve ölenlerin çocuklarına yüksek öğrenimleri süresince Devletçe karşılıksız burs verilir."

MADDE 16 – 3713 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"EK MADDE 2 – Terör örgütlerine karşı icra edilecek operasyonlarda "teslim ol" emrine itaat edilmemesi veya silah kullanmaya teşebbüs edilmesi halinde kolluk görevlileri, tehlikeyi etkisiz kılacak ölçü ve orantıda, doğrudan ve duraksamadan hedefe karşı silah kullanmaya yetkilidirler."

MADDE 17 – 3713 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 12, 16 ve 18 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

17/7/2006

[R.G. 18 Temmuz 2006 – 26232]

[İçindekilere dön](#)

**YAP-İŞLET MODELİ İLE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM
TESİSLERİNİN
KURULMASI VE İŞLETİLMESİ İLE ENERJİ SATIŞININ
DÜZENLENMESİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN**

Kanun No. 5539

Kabul Tarihi : 1/7/2006

MADDE 1 – 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun;

a) 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere altıncı fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tâbidir."

b) Geçici 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2 – Bu maddenin yürürlük tarihini takip eden üç aylık süre içerisinde daha önce bu Kanun hükümlerine göre üretim tesisi kurma ve işletme izni almış üretim şirketlerinin Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.'ye başvurması üzerine, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. ile üretim şirketi arasında, önceden imzalanmış sözleşmenin yerine geçmek üzere aynı hüküm ve şartları ihtiva eden özel hukuk hükümlerine tâbi sözleşme imzalanır. Bu durumda bu Kanun hükümlerine göre daha önce imzalanmış sözleşmeler ile ilgili olarak; verilmiş olan hazine garantileri, mütalaa, protokol, açıklama tutanağı, bildiri, muvafakat, taahhütnameler ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. ile ilgili üretim şirketleri arasında imzalanan doğal gaz satış sözleşmeleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın içerdiği hüküm ve şartlarla yenilenmiş sayılır.

Bu madde uyarınca imzalanan sözleşmeler için 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinde yer alan onay ve süreye ilişkin hükümler uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3 – A) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa ve bu Kanuna istinaden çıkarılmış olan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğine göre hidrolik kaynaklar için üretim lisansı almak maksadı ile su kullanım hakkı anlaşması imzalamak üzere aynı kaynak için Genel Müdürlüğe birden fazla başvuru yapılmış olması halinde, fizibilitesi kabul edilebilir bulunanlar arasından birim elektrik başına en yüksek oranda hidroelektrik kaynak katkı payı vermeye teklif edeni belirlemeye ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna bildirmeye yedi yıl süreyle yetkilidir.

Bu bedel üzerinden her yıl üretilen elektrik enerjisi miktarına karşı gelen tutar, takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ödenir.

Tüzel kişinin belirlenmesine ilişkin işlemlere dair usûl, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkarılan Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirlenir.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, Umum Müdürlük tarafından Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna su kullanım hakkı anlaşması yapmaya hak kazandığı bildirilen aynı kaynak için yapılmış çoklu başvurulardan, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından teklif verme toplantısı düzenlenmemiş olanlar, Umum Müdürlüğe iade edilir.

Teklif verme toplantısı gerçekleştirilmiş olan aynı kaynak için yapılmış çoklu başvurulardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla lisans almamış olanlar, kaldıkları aşama itibarıyla belirlenmiş olan koşullarda Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde değerlendirilmek suretiyle sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 4 – Çok maksatlı projeler ile bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce İkili İşbirliği Anlaşmaları kapsamında yer

alan projeler ve önceki yıllar yatırım programlarında yer alan projeler, lisans alınmasına gerek olmaksızın, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yedi yıl içinde yapılabilir veya yaptırılabilir. Bu projelerin hidroelektrik üretim tesislerinin yapımı aşamasında, elektrik üretim tesisleri, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında faaliyet göstermek üzere özel sektör başvurularına açılır. Dört ay içerisinde başvuru olmaması halinde, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilebilir.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

17/7/2006

[R.G. 18 Temmuz 2006 – 26232]

 İçindekilere dön

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı : 2006/10731

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddelerinde yer alan bazı tevkifat nispetlerinin yeniden belirlenmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yer alan tevkifat nispetleri hakkındaki 10/12/2003 tarihli ve 2003/6577 sayılı Kararnamenin eki Kararda değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 19/7/2006 tarihli ve 55832 sayılı yazısı üzerine, adı geçen kanunların anılan maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'na 22/7/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

22/7/2006 TARİHLİ VE 2006/10731 SAYILI KARARNAMENİN EKİ

KARAR

MADDE 1 – 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinde yer alan bazı kazanç ve iratlardan yapılacak tevkifat oranları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

a) Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar tarafından elde edilenler hariç olmak üzere; (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarda yer alan gelirler için % 10,

b) (8) numaralı fıkrada yer alan Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden;

1) Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için % 0,

2) (1) numaralı alt bent dışında kalanlar için 1 Ekim 2006 tarihine kadar uygulanmak üzere % 10, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 0,

c) Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının (1),

(2), (3) ve (4) numaralı fıkralarda belirtilen gelirleri üzerinden yapılacak tevkifat oranları;

1) Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için % 0,

2) (1) numaralı alt bent dışında kalanlar için 1 Ekim 2006 tarihine kadar uygulanmak üzere % 10, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 0,

ç) (11) numaralı fıkrada yer alan oran % 10.

MADDE 2 – 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddelerinde yer alan bazı tevkifat oranları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

a) 15 inci maddenin (2) numaralı fıkrasında yazılı kâr payları üzerinden % 15,

b) 30 uncu maddenin (3) numaralı fıkrasında yazılı kâr payları ile (6) numaralı fıkrasında yazılı ana merkeze aktarılan tutar üzerinden % 15.

MADDE 3 – 10/12/2003 tarihli ve 2003/6577 sayılı Kararnamenin eki Kararın 1 inci maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b-i) Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz) % 15,

ii) Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere ve gelir vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz) % 15,"

MADDE 4 – Bu Kararın 1 inci maddesinin (b) bendinin (1) numaralı alt bendi ile aynı maddenin (c) bendinin (1) numaralı alt bendi 1 Ekim 2006 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

[R.G. 23 Temmuz 2006 – 26237]

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Karar Sayısı : 2006/10654

Ekli “İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 12/9/2005 tarihli ve 18688 sayılı yazısı üzerine, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 26/6/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İÇ DENETÇİLERİN ÇALIŞMA USULVE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, iç denetçilerin; kamu idareleri itibarıyla sayılarını, niteliklerini, atanmalarını, çalışma usul ve esaslarını, sertifikalarının verilmesi ve derecelendirilmesi ile diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile mahallî idarelerin iç denetim faaliyetlerini ve iç denetçilerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Denetim rehberleri: İç denetim faaliyetine ilişkin olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından çıkarılan ve kamu idarelerinin iç denetim birimlerince hazırlanacak denetim rehberlerine esas teşkil eden rehberleri,
- b) Denetim standartları: Uluslararası iç denetim meslekî uygulama standartları ile uyumlu olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen Kamu İç Denetim Standartlarını,
- c) Etik kurallar: Uluslararası genel kabul görmüş etik kurullarla uyumlu olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve iç denetçilerin uyacakları Meslek Ahlak Kurallarını,
- ç) Ekonomiklik: Bir faaliyetin planlanmış sonuçlarına ya da çıktıklarına ulaşmak için kullanılan kaynakların maliyetini en aza indirmeyi,
- d) Etkililik: Bir faaliyetin, planlanan ve gerçekleşen etkisi arasındaki ilişkiyi; hedefe ulaşma derecesini ve yerindeliğini,
- e) İç denetim: Kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetini,
- f) İç kontrol: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü,
- g) Kalite güvence ve geliştirme programı: İç denetim birimince ve İç Denetim Koordinasyon Kurulunca, ilgili kamu idaresinde yürütülen iç denetim faaliyetinin tüm yönleriyle değerlendirilmesi, standartlara ve etik kurallara uygunluğunun izlenmesi ve geliştirilmesine ilişkin programı,
- ğ) Kamu idaresi: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile mahallî idareleri,
- h) Kanun: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,
- ı) Kurul: İç Denetim Koordinasyon Kurulunu,
- i) Risk: Kamu idarelerinin kuruluş amaçları ile stratejik hedeflerine ulaşmasına ve görevlerinin ifasına engel olabilecek veya beklenmeyen zararlara yol açabilecek durum ya da olayları,
- j) Risk analizi: Kamu idarelerine, kaynaklarına ve varlıklarına yönelik risklerin değerlendirilmesini,
- k) Risk yönetimi: Potansiyel risklerin sistematik olarak değerlendirilerek, olası zararlarının etkisini azaltıcı yönde, verilere dayalı karar vermeyi sağlayan yönetimi,
- l) Üst yönetici: Bakanlıklarda müsteşarı, Milli Savunma Bakanlığında Bakanı, diğer kamu idarelerinde en üst yöneticiyi, il özel idarelerinde valiyi ve belediyelerde belediye başkanını,
- m) Verimlilik: Kullanılan kaynaklarla, bir faaliyetin sonuçlarını ya da çıktılarını azamiye çıkarmayı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **İç Denetim Faaliyeti**

İç denetim faaliyetinin amacı

MADDE 5- (1) İç denetim faaliyeti; kamu idarelerinin faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamayı amaçlar. İç denetim faaliyeti sonucunda, kamu idarelerinin varlıklarının güvence altına alınması, iç kontrol sisteminin etkinliği ve risklerin asgarîye indirilmesi için kamu idaresinin faaliyetlerini olumsuz etkileyebilecek risklerin tanımlanması, gerekli önlemlerin alınması, sürekli gözden geçirilmesi ve mümkünse sayısallaştırılması konularında yönetime önerilerde bulunulur.

(2) İç denetim, nesnel güvence sağlamanın yanında, özellikle risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerini geliştirmede idarelere yardımcı olmak üzere bağımsız ve tarafsız bir danışmanlık hizmeti sağlar. Danışmanlık hizmeti, idarenin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerinin ve işlem süreçlerinin sistemli ve düzenli bir biçimde değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmasıdır.

(3) Nesnel güvence sağlama, kurum içerisinde etkin bir iç denetim sisteminin var olduğuna; kurumun risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine; üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına; varlıklarının korunduğuna; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğine dair, kurum içine ve kurum dışına yeterli güvencenin verilmesidir.

İç denetim faaliyetinin kapsamı

MADDE 6- (1) Kamu idarelerinin yurt dışı ve taşra dahil tüm birimlerinin işlem ve faaliyetleri, risk esaslı denetim plan ve programları kapsamında sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla denetim standartlarına uygun olarak iç denetime tabi tutulur.

İç denetim alanı

MADDE 7- (1) İç denetim;

- a) Kamu idaresinin iç kontrol sisteminin yeterliliği ve etkinliğinin incelenmesi ve değerlendirilmesi,
- b) Risk yönetimi için öneriler geliştirilmesi ile risk değerlendirme ve risk yönetim metotlarının uygulama ve etkinliğinin incelenmesi,
- c) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlama amaçlı performans değerlendirmelerinin yapılması ve idarelere önerilerde bulunulması,
- ç) İdarenin faaliyet ve işlemlerinin mevzuata, belirlenen hedef ve politikalara uygunluğunun denetlenmesi,
- d) Muhasebe kayıtları ile mali tabloların, doğruluğu ve güvenilirliğinin incelenmesi,
- e) Üretilen bilgiler ile kamuoyuna açıklanan her türlü rapor, istatistik ve mali tabloların doğruluğu, güvenilirliği ve zamanındalığının sınanması,
- f) Elektronik bilgi sistemi ve e-Devlet hizmetlerinin yönetim ve sistem güvenilirliğinin gözden geçirilmesi,

İç denetimin uygulanması

MADDE 8- (1) Kamu idarelerinde yapılacak iç denetim aşağıda belirtilen denetim uygulamalarını kapsar:

- a) Uygunluk denetimi: Kamu idarelerinin faaliyet ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunun incelenmesidir.
- b) Performans denetimi: Yönetimin bütün kademelerinde gerçekleştirilen faaliyet ve işlemlerin planlanması, uygulanması ve kontrolü aşamalarındaki etkililiğin, ekonomikliğin ve verimliliğin değerlendirilmesidir.

c) Mali denetim: Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin hesap ve işlemlerin doğruluğunun; mali sistem ve tabloların güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.

ç) Bilgi teknolojisi denetimi: Denetlenen birimin elektronik bilgi sistemlerinin sürekliliğinin ve güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.

d) Sistem denetimi: Denetlenen birimin faaliyetlerinin ve iç kontrol sisteminin; organizasyon yapısına katkı sağlayıcı bir yaklaşımla analiz edilmesi, eksikliklerinin tespit edilmesi, kalite ve uygunluğunun araştırılması, kaynakların ve uygulanan yöntemlerin yeterliliğinin ölçülmesi suretiyle değerlendirilmesidir.

(2) İç denetim, birinci fıkrada belirtilen denetim uygulamalarından bir veya birkaçını kapsayacak şekilde risk odaklı olarak yapılır. Ayrıca, bir faaliyet veya konu tüm birimlerde denetim kapsamına alınabilir.

Kamu iç denetim standartları ve etik kurallar

MADDE 9- (1) İç denetçiler, Kurul tarafından belirlenen denetim standartlarına ve etik kurallara uymakla yükümlüdür. Bu standart ve kurallar, uluslararası genel kabul görmüş standart ve kurallar dikkate alınarak belirlenir.

İç denetim rehberleri

MADDE 10- (1) Kurul, iç denetçilerin iç denetim faaliyetlerinde esas alacakları denetim rehberlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen denetim rehberlerini hazırlar, geliştirir ve güncelleştirir.

(2) İç denetim birimleri, görev alanlarına giren konular itibarıyla Kurulca yayımlanan usul ve esaslara uygun olarak kendi denetim rehberlerini hazırlar ve bir örneğini Kurula verir.

(3) Denetim rehberleri yol gösterici olmakla birlikte, iç denetçilerin denetim yeteneklerini sınırlamaz ve iç denetim uygulamalarının geliştirilmesine engel teşkil etmez.

(4) İç denetim birimi, denetim rehberlerinin iç denetim faaliyetlerinin planlanması, programlanması, gerçekleştirilmesi ve yönetilmesi bakımından etkin ve yeterli olup olmadığını kalite güvence ve geliştirme programına göre yılda bir defa inceler ve bu konudaki görüşünü Kurula bildirir.

İç kontrolle ilişki

MADDE 11- (1) İç denetim, iç kontrol sisteminin yeterliliği, etkinliği ve işleyişiyle ilgili olarak yönetime bilgiler sağlar, değerlendirmeler yapar ve önerilerde bulunur.

(2) İç denetçiler, iç kontrol sisteminin düzenlenmesi ya da uygulanması süreçlerine ve iç kontrol tedbirlerinin seçimine dâhil edilemez. Kamu idaresinde etkin bir iç kontrolün kurulması ve sürdürülmesinden üst yönetici sorumludur. Üst yönetici iç denetçilerden, iç kontrol ilkelerine ve iç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik görüş alabilir.

Üst yöneticinin sorumluluğu

MADDE 12- (1) Üst yönetici, iç denetim faaliyetlerinin yerine getirilmesinde:

a) İç denetçilerin görevlerini bağımsız bir şekilde yerine getirmeleri için gereken tüm önlemleri alır.

b) İç denetçilere, idarenin faaliyetlerini olumsuz etkileyebilecek risklerin belirlenmesi çalışmalarında gerekli imkanı sağlar.

c) İç denetim kapsamına giren konularda, iç denetçilere gerekli bilgi ve belgelerin sağlanması amacıyla, birimler arasında etkili iletişim kurulmasını sağlar.

ç) İç denetim raporlarında düzeltilmesi ve iyileştirilmesi önerilen konuları değerlendirir ve gerekli önlemleri alır.

d) İç kontrol sürecinden elde ettiği bilgilerle, iç denetimden elde edilen bilgileri karşılaştırır ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin tedbirleri gerektiğinde iç denetçilerle görüşerek belirler.

e) İç denetçilerin mesleki yeterliliğinin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri alır.

f) İç denetçilerin görevlerini yaparken bağımsızlık veya tarafsızlığının tehlikeye girdiği veya ihlal edildiği durumlarda gerekli tedbirleri alır.

g) İç denetim faaliyetinin kalitesini gözetir ve bu amaçla kalite kontrol ve gelişim programı oluşturur, iç denetçilerin görevlerindeki performanslarını takip eder.

ğ) İç denetim kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasını sağlar.

h) Birimin bütçesine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi ve personelinin ihtiyacı olan meslekî araç, gereç ve malzemenin temin edilmesine ilişkin tedbirleri alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Denetim Birimi ile İç Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

İç denetim birimi

MADDE 13- (1) Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi kurulabilir. İç denetçi sayısının beşten fazla olması halinde, üst yönetici iç denetçiler arasından birini koordinasyonu sağlamak üzere görevlendirir. Bu görevlendirme Kurula bildirilir.

(2) İç denetim birimi bu Yönetmeliği dikkate alarak, kendi yönergelerini hazırlar. Yönergede plan ve program harici iç denetçilere yaptırılacak danışmanlık ve benzeri görevlerin nitelik ve süreleri standartlara uygun olarak açıkça belirtilir.

(3) Yönerge, iç denetim faaliyetlerinin planlanması, programlanması, yönetilmesi ve yürütülmesi bakımından yılda en az bir defa gözden geçirilir. Yönerge ve değişiklikleri, üst yönetici tarafından onaylanır ve bir örneği Kurula gönderilir.

(4) İç denetim birimi, birim faaliyetleri hakkında üst yöneticiye düzenli olarak bilgi verir ve Kurul kararlarının uygulanmasında ortaya çıkan tereddütleri Kurulun bilgisine sunar.

İç denetçinin görevlendirilmesi

MADDE 14- (1) İç denetçilerin program kapsamında ve program dışı iç denetim görevlendirmeleri üst yönetici tarafından yapılır.

İç denetçinin görevleri

MADDE 15- (1) İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.

b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.

ç) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.

d) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.

e) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek.

f) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

g) Kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek.

ğ) Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek.

h) Suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirmek.

İç denetçinin yetkileri

MADDE 16- (1) İç denetçi, görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak aşağıdaki yetkilere sahiptir:

a) Denetim konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını ve gösterilmesini talep etmek.

b) Denetlenen birim çalışanlarından, iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek.

c) Denetim faaliyetinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanlardan yararlanmak.

ç) Denetimi engelleyici tutum, davranış ve hareketleri üst yöneticinin bilgisine intikal ettirmek.

İç denetçinin sorumlulukları

MADDE 17- (1) İç denetçi, görevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara riayet eder:

a) Mevzuata, belirlenen denetim standartlarına ve etik kurallara uygun hareket etmek.

b) Mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek.

c) İç denetim faaliyetlerinde yetki ve ehliyetini aşan durumlarda iç denetim birimini haberdar etmek.

ç) Verilen görevin tarafsız ve bağımsız olarak yapılmasına engel olan durumların bulunması halinde, durumu iç denetim birimine bildirmek.

d) Denetim raporlarında kanıtlara dayanmak ve değerlendirmelerinde objektif olmak.

e) Denetim esnasında elde ettiği bilgilerin gizliliğini korumak.

İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları

MADDE 18- (1) Kamu idarelerinin iç denetçi sayıları; idarelerin yerine getirmek zorunda oldukları görevler, kullandığı kaynaklar, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının özelliği, toplam personel sayısı ve denetim ihtiyacı dikkate alınmak suretiyle ve denetimin maliyeti de göz önünde bulundurularak ekli listede belirlenmiştir. Kamu idareleri ilave iç denetçi ihtiyaçlarını Kurula bildirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İç Denetçinin Nitelikleri, Atama, Yükselme ve Görevlerinin Sona Ermesi

İç denetçinin nitelikleri

MADDE 19- (1) İç denetçi olarak atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenlerin yanı sıra aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) En az dört yıl süreli eğitim veren fakülteler ile denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki fakülte veya yüksekokullardan birini bitirmek.

b) Yardımcılıklarda ve araştırma görevliliğinde geçen süreler dahil olmak üzere; kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl veya yarışma sınavıyla alınıp yeterlilik sınavını veren uzman, doktora unvanını almış öğretim elemanı ile yönetici olarak müdür ve daha üst unvanlarda en az sekiz yıl çalışmış olmak.

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

ç) İç denetim etik kurallarına uygun bir özgeçmişe sahip olmak.

d) İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden birisinden son beş yıl içinde yapılan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (KPDS) veya Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavından (ÜDS) en az yetmiş puan almak.

e) İlgili yönetmelik esaslarına göre yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

İç denetçilerin eğitimi

MADDE 20- (1) İç denetçiler gerektiğinde Kurul koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığınca yapılacak hizmet içi eğitime tabi tutulur.

İç denetçiliğe atanma

MADDE 21- (1) İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından, sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usulle görevden alınır.

İç denetçilikte derecelendirme

MADDE 22- (1) Kamu iç denetçi sertifikası; kıdem sırası ve kadro şartları yanında iç denetçinin yeterliliği, mesleki bilgi birikimi ve temsil yeteneği dikkate alınarak iç denetim biriminin teklifi ve üst yöneticinin onayıyla derecelendirilir. İç denetim birimi, değerlendirmelerini; iç denetçilerin çalışmaları, hizmet içi eğitim etkinliklerine katılımı ve başarısı ile sicil durumunu dikkate alarak Kurulun düzenlemelerine uygun olarak yapar.

(2) Kamu iç denetçi sertifika dereceleri, iç denetçilerin özlük haklarının tespitinde ve kariyerlerinin planlanmasında dikkate alınır.
(3) Kıdem sırası ve kadro şartlarının oluşmasına rağmen derecelendirme yapılmaması durumunda, buna ilişkin gerekçeler ilgili iç denetçiye ve Kurula yazılı olarak bildirilir.

Sertifika derecesine uygun görevlendirme

MADDE 23- (1) İç denetim faaliyetleri, iç denetçi tarafından, kamu idaresinin birim, konu ve süreçleri itibarıyla sınıflandırılır. İç denetçilerin denetim alan ve uygulamalarının değiştirilmesi esastır. İç denetçinin sertifika derecesi ile çalışma süresince edindiği tecrübe ve kıdemine göre hangi denetim alan ve uygulamalarında görevlendirileceği iç denetim birimi yönergelerinde belirlenir.

İç denetçiliğin sona ermesi

MADDE 24- (1) İç denetçilik görevi;
a) İç denetçinin kendi isteği ile ayrılması,
b) Başka bir göreve atanması veya seçilmesi,
c) İç denetçilik mesleği ile bağdaşmayan hareketlerde bulunduğu rapora bağlanması ve bu raporun Kurul tarafından görüşülerek sertifikasının iptal edilmesi, durumlarında sona erer.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumda, ilgililer, talepleri aranmaksızın kurumlarında, kariyerlerine veya mesleklerine uygun kadrolara atanırlar ve yeniden iç denetçi olamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İç Denetçilerin Bağımsızlığı, Tarafsızlığı ve Güvencesi

İç denetçilerin bağımsızlığı

MADDE 25- (1) İç denetçiler, iç denetim faaliyetine ilişkin görevlerini yerine getirirken bağımsız olarak hareket eder.

İç denetçilerin tarafsızlığı

MADDE 26- (1) İç denetçiler, görevlerini yerine getirirken tarafsız davranır.

(2) İç denetçiler çalışmalarında; denetimin kalitesinden ödün vermeden, başkalarının düşünce ve telkinlerinden etkilenmeden kanaat oluşturur.

(3) Üst yönetici, iç denetçilerin görevlendirilmesinde, tarafsızlıklarını zedeleyecek hususları dikkate alır.

(4) İç denetçiler, faaliyetlerini sürdürürken bağımsızlık ve tarafsızlıklarını zedeleyebilecek bir durumla karşılaşmaları halinde koordinasyon sağlamakla görevlendirilen iç denetçiye, görevlendirme yapılmamışsa üst yöneticiye yazılı olarak başvurur.

(5) İç denetçiler, daha önceden görev yaptıkları idari birimlerde bir yıl geçmeden iç denetim yapamazlar.

İç denetçilerin güvencesi

MADDE 27- (1) İç denetçilere bu Yönetmelik ve iç denetim birim yönergelerinde belirtilen görevler dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılmaz.

(2) İç denetçiler 24 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, hiçbir şekilde istekleri dışında başka bir göreve atanamazlar.

ALTINCI BÖLÜM **İç Denetçi Sertifikası,** **Mesleki Yeterlilik ve Eğitim**

Kamu iç denetçi sertifikası

MADDE 28- (1) Maliye Bakanlığınca verilen iç denetçi adayı eğitimi sonucunda yapılan yazılı sınavda başarılı olanlara, aldıkları puanı gösteren ve üç yılda bir (A-1) düzeyinden (A-4) düzeyine kadar derecelendirilen (A) dereceli iç denetçi sertifikası verilir. İlk sertifika derecelendirmesi, iç denetim mesleğinde beş yıl geçtikten sonra yapılır.

(2) İç denetçiler uluslararası iç denetim sertifika sınavlarına girmeye teşvik edilir.

Sertifikanın derecelendirilmesi

MADDE 29- (1) Kamu iç denetçi sertifikası, üç yıllık dönemde altmış puan toplanmasıyla bir üst derece sertifika ile değiştirilir. Üç yıllık dönemde yeterli puan alınmaması durumunda takip eden yıllarda geçmiş son üç yılın toplam puanı dikkate alınır.

(2) Uluslararası geçerliliği olan CIA (Certified Internal Auditor), CISA (Certified Information System Auditor), CCSA (Certified Control Self Assessment) ve CGAP (Certified Government Auditing Professional) sertifikalardan birini alan iç denetçiye bir defaya mahsus olmak üzere bir üst derece sertifika verilir.

Sertifika derecelendirmede puanlama

MADDE 30- (1) İç denetçilerin sertifikaları, göreve başladıkları tarihten itibaren her üç yıllık faaliyetlerinde aşağıda belirtilen alan ve ağırlıklara göre en az altmış puanı toplamaları halinde bir üst dereceye yükseltilir.

(2) İç denetçiler;

a) Katıldıkları meslek içi eğitimlerden yirmibeş puana kadar,
b) Yazdıkları rapor ve yaptıkları çalışmalardan otuzbeş puana

kadar,

c) Yayınlanmış makale ve kitaplarından on puana kadar,

ç) Aldıkları sicil notu, başarı ve takdirnamelerden on puana kadar,

d) Eğitici olarak katıldıkları çalışmalardan on puana kadar,

e) Yabancı dil bilgilerinden on puana kadar,

puan toplayabilirler.

(3) Ayrıca, iç denetçiye yüksek lisans ve doktora eğitimlerinin her birinden ilgili değerlendirme döneminde bir defaya mahsus olmak üzere on puan verilir. Sertifika derecelendirilmesine ilişkin puanlama koordinasyon sağlamakla görevlendirilen iç denetçinin teklifi üzerine üst yönetici tarafından, görevlendirme yapılmamışsa doğrudan üst yönetici tarafından yapılır. Kurul sertifika derecelendirilmesine ilişkin hususları ayrıca düzenler.

Mesleki yeterlilik ve özen

MADDE 31- (1) İç denetçiler görevlerinin gerektirdiği mesleki yeterliliğe sahip olmak ve geliştirmek zorundadır. Mesleki yeterlilik; görevin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma, denetim konuları ile ilgili sağlıklı veri ve kanıt toplama, inceleyip değerlendirme ve raporlama yeteneğini ifade eder. İç denetçiler görevlerini ifa ederken, sağduyulu ve yetkin bir iç denetçiden beklenen dikkat ve özeni gösterir.

(2) İç denetçiler bilgi teknolojisi riskleri, kontrolleri ve mevcut bilgisayar destekli denetim teknikleri ile ilgili bilgiye sahip olmalıdır.

(3) Üst yönetici, iç denetçilerin mesleki yönden gelişmesi, yenilikleri izlemesi ve çalışma isteğini artırmak için gerekli tedbirleri alır.

Mesleki yeterliliği sürdürme sorumluluğu

MADDE 32- (1) İç denetçiler aşağıda belirtilen konularda kendilerini yetiştirmek ve geliştirmekten sorumludur:

- a) İç denetim yöntemlerini ve tekniklerini bilmek ve uygulamak.
- b) Muhasebe ilkeleri ve standartları ile yönetim muhasebesi ve mali yönetim bilgisine sahip olmak.
- c) Görev alanıyla ilgili mevzuatı bilmek ve bu bilgisini uygulamaya geçirmek.
- ç) Kamu idarelerinin hedeflerindeki önemli sapmaları ve sonuçlarını değerlendirecek düzeyde bilgi birikimine sahip olmak.
- d) Çevresiyle iletişim kurma yeteneğine sahip olmak.
- e) İç denetim faaliyetinin amacını, tespitlere ilişkin değerlendirmelerini, denetim sonuçlarını ve önerilerini anlaşılır biçimde yazılı ve sözlü ifade edebilmek.
- f) İç denetim faaliyeti sırasında edinilen bilgi, belge ve bulguların analizi sonucu ortaya çıkan emarelerden, detaylı inceleme veya soruşturmayı gerektirecek hususları ayırt edecek yeterliliğe sahip olmak.
- g) Yönetim ve iç kontrol sistemini geliştirecek ve bunların işleyişine ilişkin çözüm üretecek bilgiye sahip olmak.
- ğ) Performans denetimi ve performans göstergelerinin değerlendirilmesi konularında yeterli bilgiye sahip olmak.
- h) Risk analizi, değerlendirmesi ve yönetimi konularında bilgi sahibi olmak.
- ı) İstatistikî yöntemleri kullanarak verileri ve elde edilen sonuçları analiz edebilecek bilgiye sahip olmak.
- i) Kamu idarelerinin otomasyon sisteminin işleyişi hakkında bilgi sahibi olmak.

Meslek içi eğitim

MADDE 33- (1) İç denetçilere, her üç yılda asgari yüz saat meslek içi eğitim sağlanır. Bu sürenin otuz saati, Kurulun koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığınca verilir. Kalan süre, Kurulun eğitim konusundaki düzenlemelerine riayet edilerek, ilgili kamu idarelerinin ihtiyaçlarına göre iç denetim birimlerince programlanır.

(2) İç denetim birimleri, gerektiğinde mesleki kuruluşlar, üniversiteler ve bilimsel alanda etkinlikte bulunan diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle, yılda en az bir defa kurs, seminer ve benzeri etkinliklerde bulunurlar. Meslek içi eğitim etkinliklerine iç denetim plan ve programında yer verilir.

(3) Meslek içi eğitim programları en az bir ay önce iç denetçilere duyurulur.

(4) İç denetçi olarak göreve başlayanlara, bir haftadan az olmamak üzere kamu idarelerinde intibak eğitimi verilir.

(5) Kurul, iç denetçilerin mesleki yetkinliklerini geliştirmek için, uluslararası iç denetim sertifika sınavlarına hazırlık kursları düzenleyebilir.

Bilgi teknolojisi denetim eğitimi

MADDE 34- (1) Kamu idarelerinde görev alan iç denetçilerden ihtiyaca göre oluşturulan gruba, Kurulun koordinatörlüğünde yazılım, donanım ve bilgi teknolojilerinin yeterliliği, verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı, izinsiz erişimlere karşı güvenliği, bilgi ve kayıtlara erişimlerin kontrol altında tutulması ve bir sistem içinde denetlenmesi amacıyla ayrı bir eğitim verilir.

(2) Bu grupların oluşturulması ve eğitimine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Yurt dışı eğitimi

MADDE 35- (1) İç denetçilerin yurt dışı eğitim ve stajına ilişkin ilkeler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Risklerin Değerlendirilmesi

Denetimin risk odaklı yapılması

MADDE 36- (1) İç denetim faaliyetlerinin risk odaklı olarak yürütülmesi esastır. Kamu idarelerinin maruz kalabileceği risklerin tespit edilerek sürekli ölçülmesi ve değerlendirilmesi suretiyle, risk odaklı iç denetim planı ve programı hazırlanır. İç denetim bu plan ve programa uygun olarak yapılır.

(2) Kamu idarelerinin en riskli alanlarından başlamak ve iç denetim imkanları dikkate alınmak suretiyle, iç denetim uygulamalarından bir veya birkaçı birlikte programa alınır.

(3) Yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda idare için yüksek risk alanları belirlenir. İç denetim birimi, üst yöneticinin önerilerini de dikkate alarak, idarenin risklerinden kabul edilemeyecek olanları denetim programına alır ve üst yöneticiye onaylatır. Bu onay denetim programının risk odaklı hazırlanmasına, hangi risklerin yüksek, hangilerinin düşük olduğuna karar vermeye ve programa alınmasına müdahale anlamına gelmez. Program onaylandıktan sonra önemli risk alanlarının tespit edilmesi veya Kurulca önerilmesi halinde program dışı özel iç denetim yapılabilir.

(4) Risk odaklı olarak hazırlanan denetim rehberi, Kurul tarafından geliştirilir ve güncellenir.

(5) Kurul, risk odaklı iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılacak risk değerlendirme yöntemleri ile risk değerlendirmesine ilişkin usul ve esasları, uluslararası uygulamaları da dikkate alarak belirler.

Risklerin değerlendirilmesi

MADDE 37- (1) Yönetim, risklerin tanımlanması ve kontrolü için gerekli stratejilerin geliştirilmesinden ve uygulanmasından sorumludur.

(2) İdarelerin tüm faaliyetleri Kurulun düzenlemelerine uygun olarak iç denetim birimlerince kapsamlı bir risk analizine tabi tutulur. Bu analiz sonuçları değerlendirilerek, kamu idarelerinin hizmetlerini etkileyebilecek riskler, risklilik oranı ve önemine göre ağırlık verilerek sıralanır.

(3) Bu değerlendirme sonuçlarına göre en yüksek risk içeren alan ve konulardan başlanarak iç denetim planı ve uygulamaya ilişkin programlar hazırlanır. Denetim programlarının hazırlanmasında; üst yöneticinin riskli gördüğü ve öncelik verilmesini istediği hususlarla birlikte, iç denetçilerin sayısı, çalışma süre ve imkanları dikkate alınarak, en riskli alan ve konulara öncelik verilerek azami verim hedeflenir.

(4) Yeni birim ve faaliyetler, yeniden yapılandırma projeleri, organizasyon ve insan kaynaklarındaki önemli değişiklikler yüksek risk içerdiğinden, denetim programına öncelikle alınır.

(5) Yıl sonlarında, denetlenen birimlerde yapılacak toplantılarda denetim sonuçlarına göre mevcut riskler gözden geçirilir.

Risk değerlendirmede iç denetçinin sorumluluğu

MADDE 38- (1) İç denetçi kamu idaresinin hedeflerini, faaliyetlerini ve varlıklarını etkileyebilecek önemli riskleri değerlendirir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İç Denetimin Planlanması, Yürütülmesi ve Raporlanması

İç denetim planı

MADDE 39- (1) İç denetim planı; iç denetim faaliyetinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla denetimin kapsamını, denetlenecek alan ve konuları, ihtiyaç duyulan

işgücü ve diğer kaynakları içerecek şekilde, birim yöneticileriyle görüşülerek ve Kurulca hazırlanan iç denetim stratejik planı da dikkate alınarak, üç yıllık dönemler için hazırlanır. Bu plan, her yıl risk değerlendirmesi sonuçlarına göre gözden geçirilerek, gerektiğinde değiştirilir.

İç denetim programı

MADDE 40- (1) En riskli alan ve konulara öncelik verilmek ve denetim maliyeti de dikkate alınmak suretiyle, yöneticiler ve gerektiğinde çalışanlarla görüşülerek iç denetim planıyla uyumlu bir iç denetim programı hazırlanır. Bir yıllık dönemi geçmemek üzere hazırlanacak iç denetim programlarında; denetlenecek alanlar ve konular, iç denetçilerin isimleri belirtilerek, zaman çizelgesine bağlanır. Hazırlanan iç denetim programı üst yönetici tarafından onaylanır.

(2) Kurul, iç denetim planının ve programının hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

Çalışmanın planlanması

MADDE 41- (1) İç denetçi, denetime başlamadan önce, ilgili birimin yöneticisi ve diğer personel ile denetimin amacı, kapsamı, denetimde kullanılacak yöntemler, tahmini denetim süresi, denetime yardımcı olacak personel, denetim sırasında çalışanlardan beklentiler, idarenin denetimden beklentileri, denetim sonuçlarının raporlanması konularında görüşmeler yapar.

(2) İç denetçi, bu görüşmelerin sonuçlarını da dikkate alarak çalışma planını hazırladıktan sonra denetime başlar ve denetimler bu çalışma planına göre yürütülür.

Denetimin yürütülmesi

MADDE 42- (1) İç denetçi, denetim rehberlerinden de yararlanarak denetim faaliyetini yürütür. İç denetçi, denetim programında ve çalışma planında belirlenen denetim hedeflerine ulaşmak için, yeterli ve güvenilir bilgi ve belgeleri tespit etmek, incelemek ve değerlendirmekle yükümlüdür.

Raporlama ilkeleri

MADDE 43- (1) Denetim faaliyetinin sonuçları, düzenlenecek raporla kayıt altına alınır. İç denetçi, ulaştığı görüşü, görüşe ulaşamamışsa bunun nedenlerini raporunda açıkça belirtir. İç denetim raporları, kısa, açık, kolay anlaşılır ve tekrara yer vermeyecek bir tarzda yazılır. Raporlar, Kurulun belirlediği raporlama standartlarına uygun, yeterli kanıtlara dayalı ve tutarlı olarak düzenlenir.

(2) Rapor türlerine ve raporlama standartlarına ilişkin diğer hususlar, Kurulun düzenlemelerine uygun olarak iç denetim birimlerinin yönergelerinde düzenlenir.

Raporların sunulması

MADDE 44- (1) İç denetçi, denetim raporunu, belirli bir sürede cevaplandırılmak üzere, denetime tabi tutulan birim yöneticilerine verir. Birim yöneticileri, gerektiğinde çalışanlardan ve ilgililerden görüş almak suretiyle rapordaki ilgili hususları cevaplandırarak iç denetçiye gönderir.

(2) Risklerin önem ve düzeyi konusunda iç denetçi ile yönetici arasında anlaşmazlık varsa, iç denetçi bu duruma ilişkin değerlendirmesini raporuna dahil eder.

(3) Risklerin önem ve düzeyi konusunda iç denetçi ile yönetici, aynı görüşteyse, makul bir sürede önlem alınmasında anlaşılır.

(4) İç denetçi raporunu, idarenin görüşlerini de ekleyerek cevaplarıyla birlikte, iç denetimin kapsamı, denetimde tespit edilen riskler, risklerin olası etkileri, denetim sonuçlarına ilişkin genel değerlendirme ve risklerin ortadan kaldırılmasına veya en aza indirilmesine yönelik önerileri içeren rapor özetini de ekleyerek üst yöneticiye sunar.

(5) Raporlar üst yönetici tarafından değerlendirildikten sonra gereği için ilgili birimler ve strateji geliştirme birimine verilir.

(6) Denetim raporunda belirtilen önlemlerin alınıp alınmadığı üst yönetici tarafından izlenir.

İç denetim raporlarına dayanılarak yapılacak işlemler

MADDE 45- (1) İç denetçiler tarafından düzenlenecek raporların, iç denetim birimlerince kalite güvencesi kapsamında değerlendirilmesine, ilgili makamlara gönderilmesine ve oluşabilecek görüş ayrılıklarının giderilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun düzenlemelerine uygun olarak, iç denetim birim yönergelerinde belirlenir.

(2) İdari birimlerce rapor üzerine yapılan işlemler veya işlem yapılmama gerekçeleri, iç denetçiye bildirilmek üzere iç denetim birimine gönderilir.

(3) İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, raporun üst yöneticiye sunulduğu tarihten itibaren iki ay içinde Kurula gönderilir.

Birim faaliyet raporu

MADDE 46- (1) Yıllık faaliyet raporunda; program dışı yapılanlar da dahil iç denetim faaliyetleri, iç denetim biriminin performansı, tespit ve önerileri, önerilerden onaylanmayan ve uygulanmayanlar varsa onaylanmama ve uygulanmama nedenleri, iç denetçilerin eğitimi, yönetime verilen danışmanlık hizmetleri ve diğer faaliyet sonuçları ile ilgili bilgiler yer alır.

(2) İlgili kamu idaresinin yönetim ve kontrol sisteminin genel değerlendirmesi, önemli riskler, yönetim ve kontrol sorunları ve bunlara ilişkin önerilere de faaliyet raporunda yer verilir. Birim faaliyet raporu, Şubat ayı sonuna kadar Kurula gönderilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İç Denetimin İzlenmesi

İç denetimin değerlendirilmesi

MADDE 47- (1) İç denetimin etkililiğinin artırılması amacıyla, denetim faaliyetleri, denetlenen birimlerde yaptırılacak bir anketle değerlendirilebilir.

İç denetim sonuçlarının takibi

MADDE 48- (1) İç denetim biriminde, denetim raporlarının uygulanmasını izlemek üzere bir takip sistemi kurulur.

(2) Birim yöneticileri, denetlenen faaliyetler konusunda, denetim raporunda yer alan önerilere ilişkin önlemleri alır. Önlem alınmaması halinde iç denetim birimi üst yöneticiyi bilgilendirir.

İç denetim genel raporu

MADDE 49- (1) Kurul, iç denetim raporlarını değerlendirerek sonuçlarını konsolide etmek suretiyle yıllık rapor halinde Maliye Bakanına sunar ve kamuoyuna internet ortamında, basın yoluyla veya yazılı olarak açıklar.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Şikâyet konularının değerlendirilmesi

MADDE 50- (1) İç denetim birimlerine intikal eden ihbar ve şikâyetlerde iddia edilen konular, risk analizlerinde dikkate alınarak denetim planlamasında ve denetimde göz önünde bulundurulur. Şikâyetçisi belli ve şikâyet konusu açık olan ve acil olarak incelenmesi gereken konular üst yöneticiye bildirilir.

Diğer kamu idarelerinin iç denetçileri ile ortak çalışma

MADDE 51- (1) Birden fazla kamu idaresini ilgilendiren konularda, iç denetçilerin birlikte çalışmasına ilişkin hususlar Kurulca düzenlenir.

Yolsuzluk tespitleri

MADDE 52- (1) İç denetçi, yolsuzluğa ilişkin delilleri tespit edebilecek bilgi, beceri ve donanım ile denetim faaliyetini sürdürür. İç denetçi yolsuzluk yapıldığına ilişkin tespitlerini ve elde ettiği delilleri ivedilikle üst yöneticiye intikal ettirir.

Yurt dışında iç denetim faaliyeti

MADDE 53- (1) Kamu idarelerinin yurt dışı birimlerinin iç denetimine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

İdari görevlere geçme ve iç denetçiliğe dönme

MADDE 54- (1) İç denetçiler, idari görevlere atanmalarında ve iç denetçiliğe dönmelerinde Kurul tarafından belirlenen meslek ahlak kurallarına ve kamu iç denetim standartlarına uygun davranır.

Tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması

MADDE 55- (1) Kurul, bu Yönetmeliğin uygulanması, iç denetim faaliyeti sürecinde ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Kanuna göre iç denetçi olarak atanacaklar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kanunun geçici 5 inci maddesinin (c), (d) ve (e) bentlerine göre iç denetçi olarak atanarlara, atandıkları tarihten itibaren geçerli olmak üzere (A) dereceli iç denetçi sertifikası verilir. Bu şekilde atanan iç denetçiler de Yönetmelikte belirlenen sertifika derecelendirilmesine tabi tutulur.

(2) İç denetçiliğe atananlar Kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik olarak Kurul koordinatörlüğünde ve belirlenecek tarihlerde Maliye Bakanlığınca üç ay eğitime tabi tutulurlar.

Yürürlük

MADDE 56- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 57- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

LİSTE		
Kamu İdareleri İtibarıyla İç Denetçi Sayıları		
Kurum Sayısı	Kamu Kurumları	İç Denetçi Sayıları
	(I) SAYILI CETVEL GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ	
1	Türkiye Büyük Millet Meclisi	5
2	Cumhurbaşkanlığı	0
3	Başbakanlık	8
4	Anayasa Mahkemesi	0
5	Yargıtay	0
6	Danıştay	0
7	Adalet Bakanlığı	15

[R.G. 12 Temmuz 2006 – 26226]

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2006/10656

Ekli, “Dernek,Vakıf, Birlik,Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması, Maliye Bakanlığının 23/6/2006 tarihli ve 11536 sayılı yazısı üzerine, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu

maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 3/7/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**DERNEK, VAKIF, BİRLİK, KURUM, KURULUŞ, SANDIK VE
BENZERİ
TEŞEKKÜLLERE GENEL YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU
İDARELERİNİN BÜTÇELERİNDEN YARDIM YAPILMASI
HAKKINDA YÖNETMELİK**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinden, kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılması ve bu yardımın kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usulleri kapsar.

(2) Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinden özel kanunları gereğince gerçek ya da tüzel kişilere yapılan yardımlar bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) İdare: 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvelde sayılan kamu idareleri ile mahallî idareleri,
 - b) Teşekkül: Yardım yapılacak dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri tüzel kişileri,
 - c) Yardım: İdare bütçelerinden teşekküllere yapılacak nakdî yardımı,
- ifade eder.

Yardım yapılabilme şartları

MADDE 5 – (1) İdarelerce teşekküllere yardım yapılabilmesi için;

- a) İdare bütçesinde bu amaçla ödenek tefrik edilmiş olması,
 - b) Yardımlarda kamu yararı gözetilmesi, yardımların öncelikle toplumun ihtiyaç ve sorunlarına çözüm sağlaması ile toplumsal gelişmeye katkıda bulunulmasına yönelik olması,
 - c) Teşekkülün, yardımı yapacak idarenin görev alanına giren konularda faaliyet göstermesi,
 - ç) Teşekkül ile yardım yapacak idare arasında protokol yapılması,
 - d) Teşekkülün, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflardan olmaması,
 - e) Teşekkülün, Anayasa ve kanunlarla yasaklanmış faaliyetlerde bulunmamış olması,
 - f) Teşekkülün, üyelerine veya ortaklarına kazanç paylaşımı veya kâr dağıtımını amacının bulunmaması,
- gerekir.

Yardım taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Yardım talepleri, ilgili idarece değerlendirilir. Yardımın miktarının belirlenmesi ve dağıtımı, bakanlıklarda bakanın, diğer idarelerde kurumun en üst yöneticisinin onayı ile yapılır.

Yardımların kullanılması, izlenmesi ve denetlenmesi

MADDE 7 – (1) Teşekkürler, yardımları kamu yararı gözeterek verilmiş amacına uygun olarak kullanmak zorundadır.

(2) Yardım alan teşekkürler, yardımın amacına uygun olarak harcanıp harcanmadığına ilişkin bilgi, belge ve kayıtların birer örneği ile faaliyet raporlarını, faaliyetin bitimini müteakip bir ay içinde veya devam eden faaliyetlerine ilişkin bilgi, belge ve raporlarını takip eden yılın ilk ayı içerisinde yardım yapan idareye göndermek zorundadır.

(3) Yardım yapan idareler, yapılan yardımla sınırlı olmak üzere gerekli gördüğü her türlü inceleme, kontrol ve denetimi yapmaya yetkilidir. Denetim sırasında görevli memur tarafından istenecek bilgi, belge ve kayıtların gösterilmesi, verilmesi, sorulan soruların yazılı ve/veya sözlü olarak cevaplandırılması zorunludur.

Yardımların kamuoyuna açıklanması

MADDE 8 – (1) İdareler, yardım yapılan teşekkürlerin isim listesini, teşekkürlere ilişkin bilgileri, yardımın amacını, konusunu ve yapılan yardım tutarlarını, izleyen yılın Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklar.

Yardımların geri alınması

MADDE 9 – (1) Teşekkürler; yardım konusu faaliyetin gerçekleştirilemeyeceğinin veya yardımın amacına uygun olarak harcanmamış olmasının tespiti hâlinde, tespitin yapılmasını müteakip durumun teşekküle tebliğinden itibaren onbeş gün içinde, ilgili idareye yardım tutarını aynen iade etmek zorundadır.

(2) Yardımın süresi içinde iade edilmemesi durumunda, yardım tutarı kanunî faiziyle birlikte genel hükümlere göre ilgili teşekkülden tahsil edilir.

(3) Yardımı süresi içinde iade etmeyen teşekküller, bu Yönetmelik kapsamındaki yardımlardan bir daha yararlandırılmaz.

İdarelerin düzenleme yapma yetkisi

MADDE 10 – (1) İdareler, bu Yönetmeliğe aykırı olmamak koşuluyla;

- a) Yardım yapılacak teşekküllerde aranacak şartlara,
 - b) Yardım talebine ilişkin başvurunun ne şekilde yapılacağına,
 - c) Yardım talebinin hangi kriterlere göre değerlendirileceğine,
 - ç) Ne tür faaliyetlere yardım yapılacağına,
 - d) Yapılacak protokolde yer alacak hususlara,
 - e) İhtiyaç duyulan diğer hususlara,
- ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Diğer hususlar

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye; ilgili idarelerin talebi üzerine, yapılması zorunlu ve özelliği olan yardımları bu Yönetmeliğin bazı hükümlerinden istisna tutmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Genelgeler

Başbakanlıktan:

KONU: Kamu Binaları, Kamuya Açık Alanlar ve Toplu Taşıma Araçlarının Özürülülerin Kullanımına Uygun Duruma Getirilmesi

GENELGE **2006/18**

Özürülü vatandaşlarımızın toplumsal yaşama tam katılımlarının sağlanması hedefine ulaşabilmek için kamu kurum ve kuruluşlarının kullandıkları binalar, kamuya açık alanlar ve toplu taşıma araçlarının özürülülerin kullanımına uygun duruma getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu amaçlarla yürürlüğe konulmuş bulunan 5378 sayılı Kanunun geçici 2'nci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapıların, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel altyapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapıların özürülülerin erişebilirliğine uygun duruma getirileceği; geçici 3'üncü maddesinde de, Büyükşehir belediyeleri ve belediyelerin, şehir içinde kendilerince sunulan veya denetimlerinde gerçekleştirilen toplu taşıma hizmetlerinin özürülülerin kullanımına uygunluğunu sağlayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu uygulamaların gerçekleştirilmesi için tanınan 7 yıllık süre 7/7/2005 tarihinde başlamıştır.

Bu konudaki en büyük görev yerel yönetimlere düşmektedir. Bu düzenlemeler, belediyeler ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanacak eylem planları doğrultusunda gerçekleştirilecektir. Eylem planları, kısa vadeli (2005-2007), orta vadeli (2008-2010) ve uzun vadeli (2011-2012) olarak belirlenecek, bu planlar dahilinde hazırlanacak yıllık raporlar İçişleri Bakanlığı ve Başbakanlık Özürülüler İdaresi Başkanlığı tarafından takip edilerek değerlendirilecektir. Belediyeler bu düzenlemelerin Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standartlarına uygun olmasına dikkat edecekler, satın alacakları, kiralayacakları veya denetimlerinde bulunan toplu taşıma araçlarının özürülülerin kullanımına uygun olmasını sağlayacaklardır. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının kullandıkları yapılar da anılan süre içerisinde özürülülerin kullanımına uygun hale getirilecektir.

Çalışmalar sırasında tereddüt edilen hususlarla ilgili bilgiler Başbakanlık Özürülüler İdaresi Başkanlığından istenebilecektir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Başbakanlıktan:

KONU: Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Konulu 2002/25 Sayılı Genelgede Yapılan

Değişiklikler.

GENELGE **2006/19**

Devlet memurlarının liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde yükselmelerini sağlamak amacıyla, "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik" yürürlüğe konulmuş ve söz konusu Yönetmeliğin uygulanmasında dikkat edilecek hususlar (2002/25) ve (2003/2) sayılı genelgelerle duyurulmuştur.

Ancak, (2002/25) sayılı Genelgenin (2003/2) sayılı Genelge ile değişik 3'üncü maddesindeki "**...ön eleme sınavı yapan kurumlar, bu sınavı yaptıktan sonra...**" ibaresi ile bazı kurum yönetmeliklerinde yer alan ve birimler itibariyle bütün personelin görevde yükselme eğitim ve sınavına katılmasına engel teşkil eden ifadelerin yargı kararlarına konu olması ve beklenen hedeflerin gerçekleşmemesi sebepleriyle, kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşları bu konularla ilgili aşağıdaki hususlara uymak suretiyle özel yönetmeliklerinde gerekli değişiklikleri yapacak ve personelin verimliliğini artırmak için azami hassasiyeti göstereceklerdir.

1. (2002/25) sayılı Genelgenin (2003/2) sayılı Genelge ile değişik 3'üncü maddesinde yer alan "**...ön eleme sınavı yapan kurumlar, bu sınavı yaptıktan sonra...**" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Bu çerçevede, ilgili kurum ve kuruluşlar da yönetmeliklerindeki aykırı hükümleri yeniden düzenleyeceklerdir.

2. Görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle yapılacak atama işlemleri, personelin istihdam edildiği birimlere göre ayırım yapılmadan gerçekleştirilecek, yönetmeliklerdeki bu hususa aykırı hükümler yeniden düzenlenecektir.

3. Kamu kurum ve kuruluşları, kalkınma plan ve programları, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde, oluşturdukları vizyon ve misyonları ile stratejik hedeflerine uygun olarak personelini verimli kılmak amacıyla hazırlayacakları eğitim planları doğrultusunda hizmet içi eğitim yaptıracaklar ve tüm personeli için eğitimde fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirlerin alınması hususunda gereken hassasiyeti göstereceklerdir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

[R.G. 12 Temmuz 2006 – 26226]

 İçindekilere dön

Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından:

Konu: Disiplin Cezalarının Affı

GENELGE
2006/1

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanların; Devletin şahsiyetine karşı işlemiş oldukları suçlarla, basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar veya istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçları sebebiyle görevleriyle sürekli olarak ilişik kesilmesi sonucunu doğuran disiplin cezaları ile 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 68 inci maddesinin (e) ve (f) bentlerine göre verilmiş yer değiştirme cezaları ve 69 uncu maddesine göre verilmiş meslekten çıkarma cezaları ile emniyet hizmetleri sınıfına dahil personel ile çarşı ve mahalle bekçileri hakkında verilen meslekten çıkarma cezaları hariç olmak üzere; kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince haklarında 23/4/1999 tarihinden 14/2/2005 tarihine kadar işlenmiş fiillerden dolayı verilmiş disiplin cezalarının bütün sonuçlarıyla affedilmesine dair, 4/7/2006 tarihli ve 26218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanunun uygulanmasında birliği sağlamak ve tereddütleri gidermek amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1 – 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde, memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar hakkında verilmiş disiplin cezalarının bütün sonuçlarıyla affedildiği hükme bağlandığından, mezkur Kanundan, kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre disiplin cezası verilmiş bulunanlar; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışan Devlet memurları ile ilerleme ve yükselmeleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yürütülen sözleşmeli personel, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında istihdam edilen sözleşmeli ve kapsam dışı personel, özel kanunlarla kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar faydalanacaktır.

2 – 4857 sayılı İş Kanunu ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununa tabi olarak çalışan işçilerin bu Kanundan faydalanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, söz konusu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununa tabi personel hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

3 – Kapsama dahil personelin 23/4/1999 tarihi ile 14/2/2005 tarihleri arasında ise;

a) Devletin şahsiyetine karşı işlemiş oldukları suçlarla, basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar veya istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçları sebebiyle kurumla sürekli olarak ilişik kesilmesi sonucunu doğuran disiplin cezaları,

b) 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) ve (f) bentleri ile 69 uncu maddesi gereğince verilmiş

yer değiştirme veya meslekten çıkarma cezaları dışında kalan disiplin cezaları,

af kapsamına girmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesinin (E) bendinde sayılan fiil ve hallerden dolayı veya tüzük ve yönetmelikleri gereği görevlerine son verilen personelin işledikleri fiil ve hallerin 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde sayılan suçlardan olmaması durumunda yeniden göreve alınmalarına mani hal ortadan kaldırılmış olmakla birlikte, Devlet memurluğundan ya da meslekten ıkarılanlar ile sözleşmesi feshedilenlerin herhangi bir kuruma müracaatları halinde, yeniden göreve alınmaları; durumlarına uygun boş kadro veya pozisyon olması, hizmetlerine ihtiyaç duyulması ve bu kadro ve pozisyonlara ait nitelikleri taşımaları kaydıyla, ilgili mevzuatı ve açıktan atama prosedürü çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının takdirinde bulunmaktadır.

4 – Söz konusu düzenleme ile disiplin cezaları ve bu cezaların sonuçları affedildiğinden haklarında herhangi bir disiplin cezasına bağlı olmaksızın işlem yapılanlara mezkur Kanun hükümleri tatbik edilmeyecektir. şöyle ki; herhangi bir disiplin cezasına bağlı olmaksızın görevinden çekilmiş sayılan, sözleşmesi feshedilen, yeri değiştirilen, istifa eden, olumsuz sicil almaları sebebiyle memuriyetle ilişkileri kesilerek haklarında T.C. Emekli Sandığı Kanununun emeklilikle ilgili hükümleri uygulanan, adaylık süresi içerisinde veya sonunda başarısızlığı olanlar hakkında, söz konusu Kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

5 – Aynı fiilden dolayı disiplin cezası ile birlikte haklarında idari, adli veya mali tedbirler vb. uygulanan memur ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar hakkında, söz konusu tedbirler açısından 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

6 – Kanun sadece disiplin cezalarının affını öngörmüş olup sicil affi ile bir ilgisi bulunmadığından olumsuz sicil almış olanlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

7 – Disiplin cezaları affedilenlerin, sicil ve özlük dosyaları ile değişik adlar altında tutulan bütün dosyalardaki bu disiplin cezalarına dair tüm kayıtlar ve yazışmalar ilgililerin müracaatı aranmaksızın ve yerlerine mezkur Kanun hükümleri gereğince çıkartıldığını açıklayıcı herhangi bir kayıt düşülmeksizin söz konusu dosyalardan çıkartılacaktır.

8 – Emeklilik, istifa, ölüm ve benzeri sebeplerle görevlerinden ayrılmış bulunanlar hakkında da bu Kanunun ilgili hükümleri görevlerinden ayrıldıkları tarih itibariyle uygulanacaktır.

9 – Mezkur Kanunun yürürlüğe girdiği 4/7/2006 tarihinden önceki dönemler için kadro, unvan, derece, kademe, ek gösterge, zam, tazminat ve benzeri mali, intibak ve özlük haklarında herhangi bir düzeltme ve geriye dönük hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

 İçindekilere dön

T.C.
MALİYE BAKANLIğI
Muhasebat Genel Müdürlüğü

Konu: Ödenek Üstü Harcamalar

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 32 maddesine göre; bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama yetkilisinin sınırı ise aynı Kanunun 31 inci maddesinin son fıkrasında “Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle kendisine ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 5018 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ilk fıkrasında “Maliye Bakanı merkezi yönetim bütçe kanununun uygulamasına ilişkin olarak; harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek için gelir ve giderlere ilişkin kanun, tüzük, yönetmelik ve kararnamelerle belirlenmiş konularda uygulamaları düzenlemek üzere gerekli önlemleri almaya, standartları belirlemeye, sınırlamalar koymaya, kamu istihdam politikasının belirlenmesine ve uygulanmasına yön vermeye, bütçe harcama ve gerçekleştirmelerini izlemeye, ödeneklerin dağıtım ve kullanımını belirli esaslara bağlamaya ve bu hususlarda kamu idareleri için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, ödeneklerin dağıtımı ile ilgili esaslar, önceki yıl uygulamalarına koşut olarak, 5 sıra nolu 2006 Mali Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile belirlenmiş, ödeneklerin en kısa ve en seri bir şekilde elektronik ortamda harcama birimlerine gönderilmesi ile ilgili gerekli imkanlar da sağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler çerçevesinde, Genel Bütçe kapsamındaki idarelerin ödenek üstü harcama yapmalarını engellemek ve ödenek kullanımlarını kontrol etmek üzere say2000i sistemi uygulama yazılımında değişiklik yapılmıştır. İdarelerin harcamalarında ödenek kontrolünün otomatik yapılmasına yönelik bu program değişikliği 1 Ağustos 2006 tarihi itibariyle uygulamaya konulacaktır.

Yapılan bu değişikliğe göre, bütçelerin 01- Personel Giderleri, 02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerine ait ekonomik kodlar ile 03-3-2-01 Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları, 03-3-4-01 Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları, 03-4-2-01 Beyiye Aidatlarına ait ekonomik kodlar hariç olmak üzere, ilgili idarelerin harcama yapılan bütçe tertibinde yeterli ödeneğinin bulunmaması durumunda; bu harcamalar için muhasebe kaydı ve ödeme yapılması, yukarıda belirtilen tarihten itibaren say2000i sistemi tarafından otomatik olarak engellenecektir. say2000i sisteminde yukarıda belirtilen tertiplerde ödenek kontrolü yapılmayacak olması, idarelere bu tertiplerden ödenek üstü harcama yapma yetkisi verildiği anlamına gelmemektedir.

Yeterli ödenek olmaması sebebiyle bütçeye gider kaydı yapılamayanlardan 23 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel

Tebliğinde belirtilen ekonomik kodlardan tahakkuk eden giderlerin 323-Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabına kaydedilmesi tabidir.

Ödenek üstü harcamaların engellendiği ekonomik kodlarda değişiklik ihtiyacı olması durumunda gerekli duyuru ayrıca yapılacaktır. 1 Ağustos 2006 tarihinden itibaren uygulamaya konulacak olan söz konusu düzenlemenin, harcamaların yerinde ve zamanında yapılmasında her hangi bir aksaklığa yol açmaması için, idarelerin merkez ve taşra teşkilatına ödenek gönderilmesi hususunda hassasiyet göstermesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini, belirtilen esaslara titizlikle riayet edilmesini ve idarelerce ilgili birimlere gerekli duyurunun yapılmasını önemle rica ederim.

Ke
UNAKIT

Maliye Bakan

Bilgi ve Gereği

- 5018 sayılı Kanuna ekli Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine (1 sayılı liste)
- 81 İl Valiliğine

 [İçindekilere dön](#)

———— • ————
T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol
Genel Müdürlüğü

Sayı :
B.07.0.BMK.0.18.100

29.06.06*
12013
Konu: Özürlülerin
Eğitim ve
Rehab.
Giderleri. Hk.

LİĞINA

.....BAKAN
LİĞINA
.....BAŞKAN

.....GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE
.....VALİLİĞİNE

Bilindiği üzere, 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 07.07.2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunmaktadır.

Ancak, uygulamaya geçiş sürecinde yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

625 sayılı Kanunun 5378 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile eklenen geçici 2 nci maddesinin "24.05.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümleri gereği izin almış olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri 31.12.2007 tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen şartlara uygun olarak açılış izinlerini yenilerler." hükmü uyarınca Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumundan izin almış bulunan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri 31.12.2007 tarihine kadar açılış izinlerini Millî Eğitim Bakanlığına müracaatla yenileyeceklerdir.

Diğer taraftan, 5378 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle 30.04.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen Ek 3 üncü maddede; Özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam etmeleri uygun görülen özürlülerin eğitim giderlerinin, her yıl bütçe uygulama talimatında belirlenen miktarının Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine konulacak Ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır. Maddeye ilişkin uygulama mezkûr Kanunun "Yürürlük" başlıklı 51 inci maddesi uyarınca 01.06.2006 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, 01.06.2006 tarihinden itibaren özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından Millî Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetimi altında olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam etmeleri uygun görülen özürli çocukların (zihinsel özürlülerde yas koşulu aranmaz) eğitim giderleri Millî Eğitim Bakanlığınca karşılanacaktır.

Ayrıca, 29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6 Sıra Numaralı 2006 Mali Yılı Tedavi Yardımına ilişkin Uygulama Tebliğinin "22.özürlü Çocukların Eğitim ve Rehabilitasyonu" başlıklı maddesinde yer alan uygulama esasları 1 Haziran 2006 tarihinden itibaren yukarıda zikredilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığınca yürütülecek, sadece eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinin ücretlendirilmesinde 31.12.2006 tarihine kadar mezkur Tebliğ'de yer alan tarifeler dikkate alınacaktır.

Özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından özel eğitim okul veya kurumlarına devam etmeleri uygun görülen özürlü çocukların eğitim giderlerinin Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden, eğitim kurumuna veya velisine ödenmesinde;

- Özel eğitim değerlendirme kurulu kararı,
 - Bireyselleştirilmiş Eğitim, Çalışma ve Rehabilitasyon Planı,
 - Fatura,
- ödeme emri belgesine bağlanacaktır.

Ancak, 31.05.2006 tarihli ve 26184 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin Geçici 1 inci maddesinde özel eğitim ve rehabilitasyon desteği için alınan sağlık kurulu raporlarının süresi doluncaya kadar geçerli olduğu hükmüne bağlandığundan; 01.06.2006 tarihinden önce özel eğitim ve rehabilitasyon desteği için alınan sağlık kurulu raporlarına dayanılarak programlarına başlamış olan çocuklara ait 01.06.2006 tarihinden sonra yapılacak giderlerin Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden ödenmesinde, özel eğitim değerlendirme kurulu kararı yerine sağlık kurulu raporu ödeme emri belgesine bağlanacaktır.

Ayrıca, sağlık kurulu raporlarına dayanılarak özel eğitim ve rehabilitasyon programlarına devam eden çocuklarla ilgili olarak 01.06.2006 tarihinden önceki giderleri için düzenlenen fatura bedelleri, 29.04.2006 tarihli ve 26153 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6 Sıra Numaralı 2006 Mali Yılı Tedavi Yardımına ilişkin Uygulama Tebliğinin "22.Özürlü Çocukların Eğitim ve Rehabilitasyonu" başlıklı maddesinde yer alan uygulama esasları doğrultusunda kurumlarınca ödenecektir.

Bilgilerini ve gereğinin buna göre yapılmasını arz ve rica ederim.

Hasan

Müsteşar

 [İçindekilere dön](#)

Atama Kararı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Adli yargı savcı adaylarının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 13/7/2006 tarihinde yapılan ad çekme sonucuna göre, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13. maddesi gereğince atanmalarına ilişkin Kararname aşağıda gösterilmiştir.

K A R A R : 13.07.2006/375

Adli Yargı Savcı Adayları;

7. derecenin 1. kademesi karşılığı olan 705+1500 gösterge aylıkla

İzmir Adli Yargı Savcı Adayı 97964 Eyyup GÖĞÜŞ Gökşun (ELBİSTAN) Cumhuriyet Savcılığına,

Ankara Adli Yargı Savcı Adayı 98098 Yusuf KUYRUK Başkale (VAN) Cumhuriyet Savcılığına,

Ad çekme usulü ile naklen atanmışlardır.

[R.G. 20 Temmuz 2006 – 26234]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Kararları

Esas Sayısı : 2002/40

Karar Sayısı : 2006/20

Karar Günü : 15.2.2006

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Kırıkkale İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 8.6.1965 günlü, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 15. maddesinin, Anayasa'nın 13., 17., 38., 42. ve 48. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

Davacıya ait özel dershanenin geçici olarak kapatılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“.....

Temel hak ve ödevlere ilişkin emredici düzenlemeler Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ikinci kısmında belirtilmiş olup, bu kısım içerisindeki Sosyal ve Ekonomik Haklar başlıklı 42. maddesinde, eğitim ve öğretim hakkının ve 48. maddesinde de, çalışma ve sözleşme hürriyetinin düzenlendiği, söz konusu madde de yer alan emredici düzenlemelere göre; kimsenin eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılmayacağı, eğitim ve öğretimin, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı, eğitim öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetlerin yürütüleceği, bu faaliyetlerin her ne suretle olursa olsun engellenemeyeceği, özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esasların, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak kanunla düzenleneceği, ilk ve orta dereceli özel eğitim ve öğretim kurumları kurulabileceği, eğitim ve öğretim alanında faaliyet göstermek üzere kurulacak bu özel teşebbüslerin, milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmalarını sağlayacak önlemlerin de devletçe alınması gerektiği, eğitim ve öğretim hakkı ve ödeviyle, çalışma sözleşme hürriyetinin temel hak ve hürriyet olarak sosyal ekonomik haklar ve ödevler içerisinde düzenlendiği anlaşılmış olup, eğitim ve öğretim hakkı ve ödevinin, bu etkinlikte hem eğitilen ve öğrenen bireyler açısından, hem de eğiten ve öğreten bireyler açısından Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. maddesinde düzenlenen kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirmeye yönelik hak ve özgürlük olarak da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Toplumların tarihsel gelişim ve değişim süreci içerisinde, demokratik siyasal yapılanmalarla şekillenen demokratik toplum düzenleri içerisinde eğitim ve öğretim etkinlikleri, giderek bireyin kendisini geliştirmesi için vazgeçilmez bir bireysel özgürlük halini almıştır. Bireyin yaşamının her alanında çeşitli şekillerde karşı karşıya geldiği ve onu sürekli olarak etkileyen eğitim - öğretim etkinliğinin

devlet tarafından düzenlenmesi konusu tüm yurttaşların çağın getirdiği bilgi birikiminden eşit düzeyde yararlanması ve bireysel donanımlarının artırılması açısından demokratik devletler için zorunluluk halini almıştır. Ancak devletin mali kaynaklarının kısıtlılığı karşısında, siyasal değişim süreci içerisinde kamusal bir işlev kazanan eğitim öğretim etkinliği alanına, devletin yanında bireyin donanımlarının artırılması amacıyla, devlet tarafından belirlenen kurallar doğrultusunda hareket etmek ve onun denetimine açık olmak üzere özel teşebbüsün de girmesini gerektirmiş ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 42. maddesinde de bu konuyla ilgili emredici düzenlemelere yer verilmiştir.

Diğer taraftan özel okul işletmeciliğinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 48. maddesinde düzenlenen çalışma ve sözleşme hürriyeti kapsamında değerlendirilmesi gerektiği açık olup, bu alandaki bireysel özgürlüğün de temel hak ve ödevler içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. maddesindeki kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkıyla birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Gerek eğitim hakkı ve ödevi, gerekse çalışma ve sözleşme hürriyeti birer temel hak ve ödev olarak Anayasanın 13. maddesinde temel hak ve ödevler için öngörülen korumadan yararlanmaktadırlar. Bu anlamda her iki hak ve özgürlük alanında yasayla getirilecek olan sınırlandırmalar demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamayacağı gibi, öngörüldükleri amaç dışında da kullanılamazlar. Öte yandan sınırlama gerekçeleri de zaten aynı Anayasa maddesi içerisinde sayılarak belirtilmiştir; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, milli egemenliğin, Cumhuriyetin, milli güvenliğin, kamu düzeninin, genel asayişin, kamu yararının, genel ahlakın ve genel sağlığın korunması amacıyla ve Anayasanın ilgili maddelerinde öngörülen özel sebeplerle, Anayasanın sözüne ve ruhuna uygun olarak kanunla sınırlama yapılabileceği düzenlenmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere temel hak ve ödevler normlar hiyerarşisi içerisinde yasadan daha alt statülü bir normla sınırlanamayacağı gibi, sınırlama konusunda yasayla yapılan düzenlemelerle daha alt statülü bir normla sınırlanamayacağı gibi, sınırlama konusunda yasayla yapılan düzenlemelerle daha alt statülü normlara yetki verilmesi de söz konusu olamayacaktır.

Bütün bu değerlendirmeler ışığında, 625 sayılı Yasanın 15. maddesi özel öğretim kurumlarının geçici veya sürekli olarak kapatılması konusunda gerekçeleri belirlemeyerek, gerekçelerin belirlenmesini, yasa yanında, tüzük, yönetmelik ve hatta umumi emirlere bırakmış olması durumu karşısında, demokratik toplum düzeninin vazgeçilmez temel hak ve ödevleri olarak değerlendirilmesi gereken eğitim ve öğretim hakkı ve ödeviyle, çalışma ve sözleşme hürriyetinin, sınırlamanın da ötesinde, sürekli kapatma yaptırımıyla ortadan kaldırılması sonucunu doğuracağı şüphesiz olduğundan, gerekçelerin belirlenmesi konusunda da yasadan daha alt statülü normlara yetki verilmiş olduğundan ve 'hareketin ağırlık derecesine göre' ifadesinin ise, hareketi düzenleyecek normların eşit statülü olmaması nedeniyle, daha ağır bir hareketin daha alt statülü normla düzenlenmesi durumunda hangi hareketin daha ağır olduğu konusunda tereddütler getireceğinden, geçici kapatma yaptırımında da, geçici olmanın tanımlanması veya azami süresi belirlenmemiş olduğundan, Anayasanın 13. maddesindeki temel hak ve ödevlerin sınırlandırılmasına yönelik düzenlemelere aykırı görülmüştür.

Öte yandan, söz konusu Yasa maddesindeki geçici ve sürekli kapatma yaptırımları; geçici kapatmanın azami süresinin belirlenmemiş olması durumu da göz önüne alındığında, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38. maddesindeki ‘idarenin kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran müeyyide uygulayamayacağı’ yolundaki emredici norma da yukarıda belirtilen gerekçelerle aykırı görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemde uygulanmış olan 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 15. maddesinin; yukarıda anılan gerekçelerle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17., 42. ve 48. maddeleri bağlamında, 13. ve 38. maddelerine aykırı görüldüğünden, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 152. maddesi gereğince iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, başvurunun Anayasa Mahkemesi’ne ulaşmasından itibaren beş ay süreyle davanın görüm ve çözümünün ertelenmesine, 1.11.2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.”

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralı

625 sayılı Yasa’nın itiraz konusu 15. maddesi şöyledir:

“**Madde 15.-** Kanun, tüzük ve yönetmeliklere veya umumi emirlere aykırı hareketi veya aykırı harekette ısrarı tesbit edilen özel öğretim kurumu, hareketinin ağırlık derecesine göre, geçici veya sürekli olarak Milli Eğitim Bakanlığınca kapatılabilir.”

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru, Anayasa’nın 13., 17., 38., 42. ve 48. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 8. maddesi uyarınca Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Samia AKBULUT, Sacit ADALI, Nurettin TURAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Aysel PEKİNER, Rüştü SÖNMEZ, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN ve Enis TUNGA’nın katılmalarıyla 7.3.2002 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, oybirliğiyle, karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Başvuru kararında, 625 sayılı Yasa’nın 15. maddesinin, özel öğretim kurumlarının geçici veya sürekli olarak kapatılma nedenlerinin belirlenmesini yasa yanında tüzük, yönetmelik ve hatta umumi emirlere bırakmasının ve ayrıca geçici kapatmanın azami süresini belirlememesinin, eğitim ve öğrenim hakkı ve ödeviyle, çalışma ve sözleşme hürriyetini sınırladığı, sürekli kapatma yaptırımıyla da ortadan kaldırdığı belirtilerek, Anayasa’nın 13., 17., 38., 42. ve 48. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Yasa’nın itiraz konusu 15. maddesinde “*Kanun, tüzük ve yönetmeliklere veya umumi emirlere aykırı hareketi veya aykırı harekette ısrarı tesbit edilen özel öğretim kurumu, hareketinin ağırlık derecesine göre, geçici veya sürekli olarak Milli Eğitim Bakanlığınca kapatılabilir.*” denilmektedir.

Anayasa’nın 38. maddesinin ilk fıkrasında, “Kimse, kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz” denilerek “suçun yasallığı”, üçüncü fıkrasında da “ceza ve ceza yerine geçen güvenlik

tedbirleri ancak kanunla konulur” denilerek “cezanın yasallığı” ilkesi getirilmiştir. Buna göre, Anayasa’nın kişi hak ve özgürlükleri yönünden getirdiği güvencelere aykırı olmamak koşuluyla suç ve ceza konusundaki düzenlemelerin yasa ile yapılması zorunludur. Anayasa ile güvence altına alınan suç ve cezada yasallık ilkesi, ceza hukukunun da temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır.

Kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesinin yaşama geçirilebilmesi bağlamında, Yasa’da tüzük, yönetmelik veya umumi emir gibi idari tasarruflarla yasaklanan eylemlerin suç kabul edilmesi yasa ile düzenleme anlamına gelmeyeceğinden, bu eylemlerin neler olduğunun da yasada yer alması, cezanın da geçici veya sürekli tanımlanmasıyla sürenin takdirini idareye bırakacak biçimde değil açıkça miktar ya da alt ve üst sınırlar belirlenerek gösterilmesi gerekir. Bu gerekliliğin, kişinin temel hak ve özgürlüklerinin de güvencesi olduğunda duraksanamaz.

Bu durumda itiraz konusu kurala, tüzük, yönetmelik veya umumi emirlere aykırılığın suç sayılması ve bunlara uygulanacak cezanın da belirli bir süreyle sınırlandırılmaması, suç ve cezanın yasallığı ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa’nın 38. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa’nın 38. maddesine aykırı görülerek iptal edilmiş olduğundan, Anayasa’nın 13., 17., 42. ve 48. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI - İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa’nın 153. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 53. maddesi uyarınca, kanun, kanun hükmünde kararname veya TBMM İçtüzüğü ya da bunların belirli madde veya hükümleri iptal kararının Resmî Gazete’de yayımlandığı gün yürürlükten kalkar. Ancak, Anayasa Mahkemesi iptal kararı ile meydana gelecek hukuksal boşluğu kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlal edici nitelikte görürse, boşluğun doldurulması için iptal kararının yürürlüğe gireceği günü ayrıca kararlaştırabilir.

İtiraz konusu kuralın iptaline karar verilmesi ile meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olduğundan, yeni düzenleme yapması için yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

VII - SONUÇ

A - 8.6.1965 günlü, 625 sayılı “Özel Öğretim Kurumları Kanunu”nun 15. maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Ahmet AKYALÇIN, Mustafa YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR ile Serruh KALELİ’nin karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B - İptal edilen fıkranın doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa’nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE’DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

15.2.2006 gününde karar verildi.

Başkan
Tülay TUĞCU

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Mustafa YILDIRIM

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

[R.G. 13 Temmuz 2006 – 26227]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2004/12

Karar Sayısı : 2005/35

Karar Günü : 7.6.2005

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri
Ali TOPUZ ve Haluk KOÇ ile birlikte 121 Milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU

24.12.2003 günlü, 5027 sayılı “2004 Mali Yılı Bütçe Kanunu”nun;

- A. 10. maddesinin,
- B. 15. maddesinin (a) ve (b) fıkralarının,
- C. 26. maddesinin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinin,
- D. 31. maddesinin (b) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “... (kapsam dışı personel dahil olmak üzere işçiler, geçici personel, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel ile aylık veya ücretleri 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi kapsamında belirlenenler hariç)...” ibaresi ile ikinci paragrafının,
- E. 32. maddesinin (g) fıkrasının,
- F. 36. maddesinin (a) ve (b) fıkralarının,
- G. 43. maddesinin son fıkrasının,
- H. 49. maddesinin (i) fıkrasının birinci ve ikinci paragrafları ile (l) fıkrasının, iptalleri ve yürürlüklerinin durdurulması;
- I. 12. maddesinin (c) fıkrasının,
- J. 25. maddesinin (b) ve (d) fıkralarının,
- K. 26. maddesinin (a) fıkrasının (2) numaralı bendi ile (b) fıkrasının,
- L. 27. maddesinin (c) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “... bütçenin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin...” ibaresinin, (f) fıkrasının ikinci paragrafının ve (g) fıkrasında yer alan “...gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin...” ibaresinin,
- M. 28. maddesinin (b) fıkrasında yer alan “...bütçesinin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin...” ve (c) fıkrasında yer alan “...gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin...” ibarelerinin,

N. 32. maddesinin (a) fıkrasının ikinci paragrafı ile (f) ve (h) fıkralarının,

O. 36. maddesinin (e) fıkrasının,

P. 45. maddesinin,

R. 46. maddesinin,

S. 49. maddesinin (a) fıkrasının (1), (2), (6), (7) ve (9) numaralı bentleri ile (b), (e), (o) ve (ö) fıkralarının, iptali;

Anılan kuralların Anayasa'nın 2., 10., 11., 46., 55., 87., 88., 89., 127/son, 153/son ve 161. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek istenilmektedir.

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesi şöyledir:

“I. OLAY

2004 Mali Yılı Bütçe Kanunu, 28.12.2003 tarih ve 25330 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği gibi bütçe kanunu; “devlete ve diğer kamu tüzel kişilerine kamu harcamalarında bulunmak ve kamu gelirlerini toplamak konusunda belli bir süre için yetki veren bir kanundur.”

Bütçe Kanunu, Anayasa'nın 161 inci maddesi uyarınca, yıllık olarak yapılır ve bütçe kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Bu açık Anayasa hükmüne karşın, 2004 Mali Yılı Bütçe Kanununda bütçe dışındaki konulara ilişkin hükümler yer almış, ayrıca diğer yasalar ile yapılması gereken değişiklikler de, Bütçe Kanunu ile yapılmıştır.

Üstelik Anayasa’ya açıkça aykırı olarak Bütçe Kanununa konulan bu hükümlerin büyük bölümü, daha önce çeşitli dönemlerde bütçe kanunlarına konulan ve Anayasa Mahkemesi’nce, Anayasa’ya aykırı bulunarak iptal edilen hükümlerdir.

Aşağıda ilk olarak, 5027 sayılı 2004 Mali Yılı Bütçe Kanununda iptali istenen hükümlere yer verildikten sonra, Anayasa’ya aykırılıklarının genel gerekçeleri gösterilmiş ve daha sonra da, iptali istenen hükümlerle ilgili kısa açıklamalar yapılarak varsa, genel gerekçe dışındaki aykırılık gerekçelerine yer verilmiştir.

VI - SONUÇ

24.12.2003 günlü 5027 sayılı “2004 Malî Yılı Bütçe Kanunu”nun:

A - 10. maddesi, 17.9.2004 günlü, 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu maddeye ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B- 12. maddesinin (c) fıkrasının Anayasa’ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE,

C- 15. maddesinin (a) ve (b) fıkraları, 5234 sayılı Yasa’nın 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu fıkralara ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

D- 25. maddesinin (b) ve (d) fıkralarının Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

E- 26. maddesi, 5234 sayılı Yasa’nın 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu maddeye ilişkin KONUSU

KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

F- 27. maddesinin;

1- (c) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan "... bütçenin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE,

2- (f) fıkrasının ikinci paragrafının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

3- (g) fıkrasında yer alan "... gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin ..." ibaresi. 5234 sayılı Yasa'nın 23. maddesi ile değiştirildiğinden, bu ibareye ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

G- 28. maddesinin, (b) fıkrasında yer alan "... bütçesinin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin ..." ibaresi ile (c) fıkrasında yer alan "... gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin ..." ibaresinin, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE,

H- 31. maddesinin (b) fıkrasının;

1- Birinci paragrafının "... (kapsam dışı personel dahil olmak üzere işçiler, geçici personel, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel ile aylık veya ücretleri 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi kapsamında belirlenenler hariç) ..." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE,

2- İkinci paragrafının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

I- 32. maddesinin, (a) fıkrasının ikinci paragrafı ile (f), (g) ve (h) fıkralarının, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

İ- 36. maddesinin;

1- (a) fıkrasının,

a- (5) numaralı bendi, 5234 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (g) fıkrası ile değiştirildiğinden, bu bende ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

b- Kalan bölümünün, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

2- (b) fıkrası, 5234 sayılı Yasa'nın 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu fıkra ile ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

3- (e) fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

J- 43. maddesinin son fıkrası, 5234 sayılı Yasa'nın 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu fıkra ile ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

K- 45. maddesinin, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

L- 46. maddesinin, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

M- 49. maddesinin;

1- (a) fıkrasının (1), (2), (6), (7) ve (9) numaralı bentleri ile (b), (e), (o) ve (ö) fıkralarının, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

2- (i) fıkrasının birinci ve ikinci paragrafları ile (L) fıkrası, 5234 sayılı Yasa'nın 33. maddesinin (d) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu paragraflara ve fıkra ile ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

7.6.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Haşim KILIÇ

Sacit ADALI

Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Tülay TUĞCU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Mustafa YILDIRIM

Üye
Cafer ŞAT

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Ali GÜZEL

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/99

Karar Sayısı : 2006/8

Karar Günü : 19.1.2006

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Suruç Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 3.1.2002 günlü, 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 8. maddesinin ikinci fıkrasının "ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası ile cezalandırılır" bölümünün Anayasa'nın 2., 10. ve 38. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

Satış belgesi olmadan tek el mamulü satmak suçundan açılan kamu davasında, itiraz konusu bölümün Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Yargılama Konusu Olay

Suç tarihinde sanıkların işyerlerinde ihbar üzerine yapılan arama neticesinde, Sanık Mehmet Beşaltı'ya ait işyerinde, tek el üretimi ve tek el bandrollü 21 paket kısa Malbora, 24 adet kısa Parliament, 94 adet kısa Muratti marka sigaranın satışa arz edilmiş şekilde ele geçirildiği, sanığın tütün mamulü satış ruhsatının olmadığı, yine sanık Erhan Beşaltı'nın iş yerinde yapılan aramada, tek el üretimi ve bandrollü 70 adet kısa LM ve 30 adet uzun LM sigaranın satışa arz edilmiş şekilde ele geçirildiği, sanığın tütün mamulü satış ruhsatının olmadığı, böylece sanıkların satış belgesi olmaksızın tek el ürünleri sattıklarından bahisle eylemlerine uyan 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 maddesinden cezalandırılması istemi ile kamu davası açılmıştır.

Sanıklar Hakkında Görülmekte Olan Davada Uygulanacak Yasa Maddesi

4733 sayılı Yasa'nın 8/2 maddesi;

“Satış belgesi almadan satış yapanlar, ellerindeki mamulata el konulmakla birlikte ruhsat harcının on katı tutarında adli para cezası ile cezalandırılır.”

Kanun Maddesinin Aykırılığı İddia Edilen Anayasa Hükümleri

Madde 2 - Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Madde 10 - Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 07/05/2004-5170 S.K./1. md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Madde 38/2- Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Gerekçe:

Sanıklar hakkında uygulanması istenen 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri GM.nün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanun ve 233 sayılı KHK.de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 8. maddesinin ikinci fıkrası Anayasa'nın yukarıda belirtilen hükümlerine aykırılık içermektedir. Şöyle ki:

Sanık hakkında 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 fıkrasında öngörülen ceza Ruhsat Harcının 10 katı olarak belirlenmiş olup, söz konusu yasa yürürlüğe girdiği dönemde Ruhsat Harcının miktarı Harçlar Kanunu'nun ekinde yer alan 8 nolu tarifenin “V- Satış Ruhsatnameleri” başlığı altında düzenlenmiştir.

Ancak söz konusu tarifenin “V- Satış Ruhsatnameleri” başlıklı kısmı, 5035 sayılı Kanun'un 49. maddesi gereğince yürürlükten kaldırılmış, ancak ruhsat harçları 4733 sayılı Yasa'nın 5. maddesi kapsamında Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçecekler Piyasası Düzenleme Kurulu'nun geliri olarak belirtildiğinden, 4733 sayılı Yasa'nın 9. maddesi gereğince çıkartılan 31.12.2002 tarihli 24980 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelikle Satış Belgesi Bedelleri düzenlenmiştir.

Buna göre de; Satış belgesi Bedeli İl Merkezlerinde 100 YTL, İlçe Merkezlerinde 60, diğer Mahalle ve Köylerde ise 20 YTL olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 maddesi ilk yürürlük tarihinde Harçlar Kanunu'nda düzenlenen 8 No'lu tarifeyi esas almakta iken, bahsedilen değişikliklerle Kanunda öngörülen ceza miktarı yönetmelik ile düzenlenir hale gelmiştir ki, bu durum cezaların Kanun'la düzenlenebileceği hükmünü içeren Anayasa'nın 38/3 maddesine aykırıdır.

Diğer bir husus ise Ceza Hukukunda hakimın takdirini kısıtlayacak şekilde, suç yerine göre farklı ceza miktarlarını içermesi yönünden de Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır, şöyle ki, hasbelkader ilçe olmuş 2000 nüfuslu bir ilçe merkezinde bu suçun işlenmesi halinde 60 YTL'nin 10 katı ceza uygulaması yapılırken, nüfusu buradan kat kat fazla olan bir yerde sırf ilçe teşkilatı kurulmadı diyerek daha az ceza verilmesi Anayasa'nın 10. ve 2. maddesine aykırıdır. Bu durum eşitlik ilkesini

zedeledebileceği gibi, sosyal adalet ilkesini de zedeleyecektir, zira eylemin yapıldığı idari teşkilatın büyüklüğü, eylemin büyüklüğü ile her zaman doğru orantılı değildir.

Bu nedenle söz konusu yasal düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğu görülerek, iptali için itiraz yoluna başvurmak gerekmiştir.

Sonuç: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Sanıklar hakkında 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 maddesine muhalefet suçlaması nedeni ile 25.03.2005 tarihinde 2005/50 no'lu iddianame ile açılan kamu davasında uygulanması istenilen, 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 maddesinin 2., 10., 38. maddelerine aykırı görülmesi nedeni ile Anayasa'nın 152., 2949 sayılı Yasa'nın 28/1-2 maddeleri gereğince 4733 sayılı Yasa'nın 8/2 fıkrasının iptali için, resen Anayasa Mahkemesi'ne iptal istemi ile başvurulmasına,

Anayasa'nın 152., 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi, CMUK'nun 128/1 maddesi gereğince bu hususun bekletici mesele yapılmasına,

2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi gereğince dosya içerisinde iptal başvurusu ile ilgili olabilecek, evrakların onaylı sureti ile başvuru gerekçesinin, Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine, Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine,

Bu nedenle duruşmanın 9.11.2005 günü saat 9.00'a bırakılmasına karar verildi.”

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralı

4733 Sayılı Tütün, tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un itiraz konusu bölümü de içeren 8. maddesi şöyledir:

“Cezai hükümler

MADDE 8.- Kuruluş ve faaliyet iznini almadan tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkiler üretmek üzere fabrika, tesis veya imalathane kuran ve işletenlere; işyerleri veya ikametgahlarında söz konusu maddeleri üretenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikiyüzyirmibeş milyon liradan az olmamak üzere üretilmiş tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkiler piyasa değerinin on katı tutarında ağır para cezası verilir. Bu hüküm 6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında da uygulanır.

Satış belgesi almadan satış yapanlar, ellerindeki mamulata el konulmakla birlikte **“ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası ile cezalandırılır.”**

Belirtilen suçları işleyenlere yardım edenler hakkında asıl fiillere verilecek cezaların yarısı hükmolunur. Bu fiillere katılan memur ve görevliler de asıl fail ler gibi ceza görürler.”

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

İtiraz başvurusunda Anayasa'nın 2., 10. ve 38. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün

katılımlarıyla 29.09.2005 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A - İtiraz Konusu Kuralın Anlam ve Kapsamı

4733 sayılı “Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 6. maddesi ile Türkiye’de tütün mamullerini üretmek ve satmak isteyenler için, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumundan üretim, satış ve/veya uygunluk belgesi alma zorunluluğu getirilmektedir. Yasa’nın 8. maddesinin ikinci fıkrasında ise tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin satışı için alınması zorunlu satış belgesini almadan satış yapanlara, ceza yaptırımını olarak, satışa sunulan mamulata el koyma ve ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası öngörülmektedir.

2.7.1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin “Satış Ruhsatnameleri” başlıklı bölümünde yer alan (1) ve (2) numaralı fıkraları 25.12.2003 gün ve 5035 sayılı Kanun’un 49. maddesinin 5. bendi ile yürürlükten kaldırıldığından, Ruhsat harcına bağlı olarak uygulanan nispi nitelikteki ağır para cezası 31.12.2002 gün ve 24980 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Toptan ve Perakende Satışı ile Satış Belgelerine İlişkin Yönetmelik’in 10. maddesindeki değerlere göre belirlenecektir.

B - Anayasa’ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerinin ancak kanunla düzenlenebileceği, 4733 sayılı “Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 8. maddesinin ikinci fıkrasına göre, satış belgesi olmaksızın tütün mamulü satanlar hakkında Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Toptan ve Perakende Satışı ile Satış Belgelerine İlişkin Yönetmeliğin 10. maddesinde belirtilen değerlerin esas alınmasıyla, nispi nitelikte ağır para cezası belirlenmesinin, Anayasa’nın 38. maddesindeki cezaların kanuniliği ilkesine, Anayasa’nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesi ile Anayasa’nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa’nın 38. maddesinin ilk fıkrasında “kimse işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez”, üçüncü fıkrasında da “ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur” denilmiş, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 2. maddesinde de “Kanunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesine yer verilmiştir. Buna göre, yasa suçun, bu bağlamda hangi eylemlerin yasaklandığının ve bunlara verilecek cezanın açıkça belirtilmesi gerekir. Kişinin yasak eylemleri ve

bunların cezalarını önceden bilmesi, temel hak ve özgürlüklerinin güvencesidir.

Kanunsuz suç olmaz ilkesi ile birlikte gelişen kanunsuz ceza olmaz ilkesi, modern ceza hukukunun temellerinden biridir. Kişilerin yaşamları, özgürlükleri ya da malları üzerindeki en etkili kısıtlamaya yol açacak olan cezaların, kanunlarla belirlenmesi gereğini ifade eden cezada kanunilik ilkesi, bireysel özgürlüklerin teminatı olduğu kadar toplumsal düzenin ve barışın sağlanmasında ve devamında da etkilidir. Bu ilke, suçlara uygulanacak yaptırım tür ve ölçülerinin, hangi sınırlar içinde uygulanacağını da yasayla belirlenmesini zorunlu kılmaktadır.

4733 sayılı Yasa'nın 8. maddesinin ikinci fıkrasında, satış belgesi almadan satış yapanlar için öngörülen "**ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası ile cezalandırılır**" hükmü uyarınca, ceza miktarının saptanmasında ölçü olarak alınan ruhsat harcının, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Toptan ve Perakende Satışı ile Satış Belgelerine İlişkin Yönetmelik'e göre belirlenmesi, Anayasa'nın 38. maddesindeki cezanın yasallığı ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, tüm işlem ve eylemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına dayanan bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, yargı denetimine açık, yasaların üstünde Anayasa'nın ve yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devletinde kanunlar Anayasa'ya aykırı olamayacağından, Anayasa'nın 38. maddesine aykırı olarak cezanın belirlenmesinde yönetmelik hükümlerinin esas alınması sonucunu doğuran itiraz konusu kural, Anayasa'nın 2. maddesine de aykırıdır, iptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırı görülerek iptal edilmiş olduğundan, ayrıca 10. maddesi yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI - İPTAL SONUCUNDA YASA'NIN DİĞER KURALLARININ UYGULAMA OLANAĞINI YİTİRİP YİTİRMEDİKLERİ SORUNU

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesinin ikinci fıkrasında, yasanın belirli madde veya hükümlerinin iptali, diğer bazı hükümlerinin veya tümünün uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa, Anayasa Mahkemesi'nin keyfiyeti gerekçesinde belirtmek şartıyla Yasa'nın öteki hükümlerinin veya tümünün, bu kuralların da iptaline karar verebileceği belirtilmektedir.

4733 sayılı "Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 8. maddesinin ikinci fıkrasının "ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası ile cezalandırılır" bölümünün iptali nedeniyle uygulanma olanağını yitiren "satış belgesi olmadan satış yapanlar, ellerindeki mamulata el konulmakla birlikte" şeklindeki kalan bölümünün de iptali gerekir.

VII - İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ve 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesine göre, "Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez" denilmekte, 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü fıkrasında da bu kural tekrarlanarak beşinci fıkrasında da, Anayasa Mahkemesi'nin, iptal halinde meydana gelecek hukuksal boşluğu kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlal edici mahiyette görmesi halinde yukarıdaki fıkra hükmünü uygulayacağı belirtilmektedir.

Yasa'nın 8. maddesinin ikinci fıkrasındaki kuralın iptaliyle, satış belgesi olmadan satış yapanların eylemleri yaptırımsız kalacak olup, oluşacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, yasa, gerekli düzenlemelerin yapılması için, iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

VIII - SONUÇ

A - 3.1.2002 günlü, 4733 sayılı "Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 8. maddesinin ikinci fıkrasının;

1 - " ... ruhsat harcının on katı tutarında ağır para cezası ile cezalandırılır." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

2 - İptal edilen bölümü nedeniyle uygulanma olanağı kalmayan kalan bölümünün de 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesinin ikinci fıkrası gereğince İPTALİNE,

B - İptal edilen fıkranın doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ALTI AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE,

19.1.2006 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Mustafa YILDIRIM

Üye
Cafer ŞAT

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/78

Karar Sayısı: 2005/59

Karar Günü : 30.9.2005

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri Haluk KOÇ, Kemal KILIÇDAROĞLU ve 118 Milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 7.6.2005 günlü, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tümcesinin Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırılığı savı ile iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"... 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile getirilen hüküm, başkanlık ve genel başkanlık görevlerini üst üste iki dönem yapanların aradan bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemeyeceklerini hükme bağlamaktadır.

5362 sayılı Kanun Tasarısının Geçici 2 nci Maddesinde yer alan "Bu Kanuna göre yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem başkanlık ve genel başkanlık görevlerinde bulunanlar, iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere seçilemezler" cümlesi ise, üst üste iki dönem başkanlık yapmaya getirilen kısıtlamanın geçmiş dönemlerde yapılan görevleri içermediğini çok açık bir şekilde ifade etmekte idi.

Söz konusu cümle, 5362 sayılı Kanunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında madde metninden çıkarılmıştır. Geçici 2 nci maddede yer alan yukarıdaki cümlenin çıkarılması için verilen önergede "Hak mahrumiyetlerini önlemek, maddeyi daha anlaşılır kılmak, bu yasa tasarısındaki önceki maddelerdeki değişikliklere paralel düzenlemeler amaçlanmıştır" gerekçesi kullanılmıştır.

Önergenin gerekçesi, kabul edilen yasa maddesi ile çelişmektedir. Bu değişikliklerle, hak mahrumiyetleri önlenmediği ve madde daha anlaşılır hale gelmediği gibi, söz konusu cümlenin kanun metninden çıkarılmasıyla 54 üncü maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırı bir düzenleme haline gelmiştir. Çünkü, bu madde metnini önerge ile değiştiren siyasi otorite, Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesindeki düzenlemeyi, belirsiz hale getirmiştir.

Geçici Madde 2'deki hükmün madde metninden çıkarılmasıyla, üst üste iki dönemden fazla başkanlık görevini yapamama hali ile ilgili kuralın, kanunun yürürlük tarihinden sonraki dönemlerle mi, yoksa yürürlük tarihinden önceki dönemlerle mi ilgili olduğu tartışmalı hale gelmiş ve yürürlük tarihinden önceki dönemlerle ilgili olduğu yorumunun yapılması halinde, madde metni, hak mahrumiyetlerine yol açacak bir görünüme girmiştir.

Nitekim, 5362 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi ile ilgili tartışmalar Kanunun yürürlüğe girdiği 21.06.2005 tarihinden hemen sonra başlamıştır. Açık, kesin ve belirgin olmayan bu yasal düzenleme nedeniyle yasanın uygulayıcısı olan Bakanlar Kurulu adına Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Kanunun yürürlüğe girmesinden 3 gün sonra yanlış bilgilendirme ve yönlendirmeleri gidermek amacıyla 24.06.2005 tarihli 1061 sayılı Genelgeyi yayınlamak zorunda kalmıştır. Sanayi ve Ticaret

Bakanlığı bu Genelgesinde: 5362 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girdiğini; “kanunların geçmişe yürümezliği prensibi” uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten sonraki hukuki olaylara yönelik hüküm ve sonuç doğuracağını; Kanunun 54 üncü maddesi birinci fıkrası hükmünün, önceki Kanun hükümlerine (507 Sayılı Kanun) göre iki dönem üst üste başkanlık ya da genel başkanlık yapanlara da uygulanacağına yönelik, Kanunun herhangi bir yerinde açık bir hükme yer verilmediğini; temel hak ve özgürlükleri sınırlamaya yönelik hukuk kurallarının hak sahiplerinin aleyhine genişletici yoruma tabi tutulamayacağını; her iki kanunun başkanların görev sürelerini ve seçilme usullerini farklı düzenlemiş olması nedenleriyle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ya da daha öncesinde üst üste iki dönem esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları başkan ve genel başkanlığı görevinde bulunmuş olanların, 5362 sayılı Kanuna göre yeniden aday olmalarına ve seçilmelerine hukuken herhangi bir engel bulunmadığını açıklamıştır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığını yasanın 54 üncü maddesinin uygulaması hakkında yorum yapmaya zorlayan neden, sadece “madde metninin” açık, kesin ve belirgin olarak yazılmamış olması değildir.

Anayasanın 135 inci maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki diğer meslek kuruluşları da benzer nitelikteki düzenlemeler nedeniyle uygulamada sorunlarla karşılaşmaktadırlar.

Örneğin, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları ile aynı statüde bulunan Barolar ve Türkiye Barolar Birliğinin kuruluş yasası olan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun “Baro Başkanlığı” başlıklı 96 ncı maddesi 02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı yasa ile değiştirilmiş “Baro Başkanı iki yıllık bir görev süresi için seçilir. Yeniden seçilmek caizdir. Ancak, görev süresi iki dönemden fazla olamaz” hükmü getirilmiştir.

Bu düzenleme sonucu, Baro Başkanlığının iki dönemden fazla olamayacağı yolundaki sınırlamanın, yasanın yürürlüğe girdiği 02.05.2001 tarihinden önceki dönemleri de kapsayıp kapsamadığı tartışılır hale gelmiştir.

Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları gibi, Barolarda da seçimler Hakim denetiminde yapılmaktadır. Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılan seçimlerin çoğunluğunda İlçe Seçim Kurullarına itirazlar yapılmış, İlçe Seçim Kurulları birbirleri ile çelişkili değişik kararlar vermiştir.

Kastamonu İlçe Seçim Kurulu, iki dönemden fazla başkanlık yapmış ve yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki seçimlerde de aday olup kazanan başkanın, seçimi ile ilgili Avukatlık Kanunu’nun 96 ncı maddesine göre yapılan itirazı 09.10.2002 tarih ve 2002/49 sayılı karar ile red etmiştir. Aynı gerekçelerle, Uşak ve Konya İlçe Seçim Kurulları da yapılan itirazları red etmişlerdi.

Ancak Gümüşhane İlçe Seçim Kurulu, Avukatlık Kanunu’nun 96 ncı maddesindeki 2 dönem ile ilgili sınırlayıcı düzenlemenin yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemleri de kapsadığını kabul ederek itiraz üzerine seçimleri iptal etmişti.

Baro seçimleri ile ilgili yapılan ve İlçe Seçim Kurulları tarafından verilen çelişkili karar örneklerini çoğaltmak mümkündür. Ayrıca seçimlerde itiraz yapılmaması nedeniyle 3 - 5 dönemdir baro başkanı olarak görev yapanlar da vardır. Seçme ve seçilme hakkının itiraz üzerine değiştiği veya itiraz edilmeyerek hak kazanıldığı böylesi bir düzenlemenin hukuk devletinde yer alması mümkün değildir.

Bu konuda çelişkili kararlar İlçe Seçim Kurullarının dışında Yüksek Seçim Kurulu tarafından da verilmiştir. Yüksek Seçim Kurulu, Kastamonu ve Uşak İlçe/İl Seçim Kurullarının vermiş olduğu kararlara

yapılan itiraz üzerine, Avukatlık Kanunu'nun Geçici 3 üncü maddesi gereğince İlçe Seçim Kurullarının verdiği kararların kesin olduğunu, ayrıca 298 Sayılı Yasanın kapsam başlıklı 1 inci maddesine göre, meslek kuruluşlarının seçimlerinin, bu yasanın kapsamı dışında kaldığını, 298 sayılı Yasanın Yüksek Seçim Kuruluna bu konuda yetki vermediği gerekçesi ile itirazları incelemeksizin kesinlik nedeniyle reddetmiştir.

Ancak daha sonra Yüksek Seçim Kurulu Konya ve Gümüşhane Barosu seçimleri ile ilgili olarak İlçe Seçim Kurullarınca kesin olarak verilen kararlara rağmen, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 130 uncu maddesine göre kendisini yetkili görerek, kesinleşen İlçe Seçim Kurulları kararlarını incelemiş "4667 Sayılı Yasa ile 96 ncı maddeye eklenen hükümle, baro başkanlığı süresini en çok iki dönemle sınırlayan genel bir düzenleme getirilmiştir. Bu iki dönemi, Yasanın yürürlüğünden önce tamamlamış olanların, genel kuralın dışında kalmaları, ancak geçici bir madde ile buna olanak veren istisnai bir düzenleme yapılması ile mümkün olup, Yasada bu imkanı veren geçici bir madde bulunmamaktadır" gerekçesi ile verilen kesin kararları kaldırmış ve yapılan seçimleri iptal etmiştir.

Hukuk devletinin sağlamakla yükümlü olduğu hukuk güvenliği, kural olarak yasaların geriye yürütülmemesini gerekli kılar. Bu nedenle Kanunların geçmişe etkisi olmaması genel bir kuraldır. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki olay ve işlemlere uygulanması doğaldır. Bu, kanunlara güvenin ve istikrarın aynı zamanda kazanılmış hakların korunması için gereklidir. Kanunların yürürlüklerinden önceki olaylara uygulanarak, yürürlüğe girdikten sonraki hukuksal durumlara dayanak yapılması ise, kamu yararı ve kamu düzeninin gerektirdiği durumlarda ancak, açık kanun hükmü ile mümkündür.

Hukuk devletinin temel öğelerinden biri de güvenilirliktir. Hukuk devleti, tüm eylem ve işlemlerinde yönetilenlere en güçlü en kapsamlı şekilde hukuksal güvence sağlayan devlettir.

Hukukun üstünlüğünün egemen olduğu bir devlette hukuk güvenliğinin sağlanması hukuk devleti ilkesinin yerine getirilmesinin zorunlu koşullardandır. Statü hukukuna ilişkin düzenlemelerde istikrar, belirlilik ve öngörülebilirlik göz önünde bulundurularak hukuki güvenlik sağlanır. Bireyin insan olarak varlığının korunmasını amaçlayan hukuk devletinde vatandaşların hukuk güvenliğinin sağlanması zorunludur. Yasalarda yapılan değişikliklerin toplumsal gerçeklerle uyumlu olması ve adaletli kurallar içermesi gerekir. Devlet açık ve belirgin hukuk kurallarını yürürlüğe koyarak bunları uyguladığı zaman hukuk güvenliği sağlanır.

Ayrıca, hukuk güvenliği, kurallarda "belirlilik ve öngörülebilirlik" gerektirir. İptali istenen düzenleme ise, öncelikle "belirlilik ve öngörülebilirlik" sağlamadığı için Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devletine aykırı düşmektedir. Çünkü, dava konusu cümle, farklı uygulamalara neden olacak ve bu belirsizlik, hukuki güvenilirliği zayıflatacaktır.

Kişilerin, koşulları Kanunla belirlenmiş bir statüye, devlete ve hukuki istikrara güvenerek görev aldıktan sonra bu statüde kanunla, makul nedeni olmayan, ölçsüz ve geriye dönük biçimde hakları kısıtlayıcı değişiklikler yapılması, kazanılmış haklara ve dolayısı ile yine hukuk devleti ilkesine aykırı düşmektedir. Bu tür düzenlemeleri yapan kanunların, ancak yayınladıkları tarihten itibaren uygulanması veya getirdikleri yeni statüye, kazanılmış hakları koruyacak makul, adil ve ölçülü bir geçiş sağlanması halinde değinilen aykırılıklar giderilebilir.

Anayasanın 2 nci maddesinde açıklanan hukuk devletinin temel unsurları arasında “kazanılmış haklara saygı” yer almaktadır. Bu nedenle yapılacak tüm düzenlemelerin, kazanılmış haklarını koruması gerekir. Kazanılmış hakları ortadan kaldırıcı veya güvencesiz bırakıcı nitelikte sonuçlara yol açan düzenlemeler, Anayasanın 2 nci maddesinde açıklanan “Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir.” hükmüne aykırılık oluşturacağı gibi, toplumsal kararlılığı ve hukuksal güvenceyi ortadan kaldırır, belirsizlik ortamına neden olur ve kabul edilemez.

Nitekim, Anayasa Mahkemesi E:1983/1, K:1983/5 sayılı kararı ile 1982 Anayasasının 152’nci maddesinde yer alan “... Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz” hükmünde ifade edilmiş olan Anayasa Mahkemesine başvuru yasağının, ilk davanın ancak 1982 Anayasasının kabulünden sonra açılmış olması halinde uygulanabileceğine, ilk davanın 1961 Anayasasının yürürlükte olduğu dönemde açılmış ve reddedilmiş olması halinde uygulanamayacağına hükmetmiştir.

Hukuk devleti, her eylem ve işlemi hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa bulunduğu bilincinden uzaklaştığında geçersiz kalacağını bilen devlettir.

Anayasanın bir hükmüne aykırı olan bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesindeki hukukun üstünlüğü ilkesine de aykırı olacağı açıktır.

Öte yandan, 18.05.2004 tarihli 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu’nun 16/son, 38/son, 63/son ve 65/son maddelerinde “Üst üste iki dönem başkanlık yapmış olanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler” hükmü yer almıştır. Ancak aynı yasanın Geçici 10 uncu maddesinde “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem süresince meclis başkanlığı, yönetim kurulu başkanlığı, konsey başkanlığı ve Birlik Başkanlığı görevlerinde bulunanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemezler” hükmü konulmuş ve yasanın yayımı tarihi itibarıyla mevcut başkanların durumu netlik kazanmıştır.

Benzer şekilde, 03.06.2004 tarihli 5184 sayılı yasa ile değişik 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu’nun 11/3 üncü maddesinde “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste dört dönem oda yönetim kurulu başkanı görevinde bulunanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemez”, 28/3 üncü maddesinde ise “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinde bulunanlar, aradan bir seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler” hükmü yer almıştır. Bu düzenlemeler ile, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başkan seçilecekler ile ilgili tereddüt açık ve belirgin bir şekilde ortadan kaldırılmıştır.

Kısaca ifade etmek gerekirse, Anayasanın 135 inci maddesine göre kanunla kurulan, kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlardan olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği Yasalarındaki

düzenlemeler tartışma yaratmayacak şekilde açık ve anlaşılır düzenlemelerdir.

Anayasa Mahkemesinin E. 1985/1, K. 1986/4 sayılı Kararında “Yasa koyucuya verilen düzenleme yetkisi, hiçbir şekilde kamu yararını ortadan kaldıracak veya engelleyecek... biçimde kullanılamaz” denilmektedir.

Benzer konumda olanlarla ilgili yasal düzenlemeler ortada iken, hukuki belirsizlik yaratacak şekilde düzenleme yapmanın hangi kamu amacına yöneldiğini açıklamak imkansızdır.

Kamu yararına sonuç doğurmayacak, kamu hizmetinin nitelikleriyle bağdaşmayan, adalet anlayışına aykırı ve makul olmayan böyle bir durumun, Anayasanın 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi ile bağdaştırılamayacağı açıktır. Çünkü bir hukuk devletinde tüm kamu işlemlerinin nihai amacı, kamu yararıdır. Bir hukuk devleti, adil ve makul olmak durumundadır. Kamu hizmetinin gerekleriyle bağdaşmayan, adil ve makul olmayan bir düzenlemenin, kamu yararına olduğu ve hukuk devleti ilkesi ile bağdaştığı söylenemez.

Açıklanan nedenlerle 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti ilkesine ve 11 inci maddesindeki hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı olup, iptali gerekir.”

“ ... ”

“5362 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının iptali istenen ikinci cümlesi, Anayasanın 2 nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesinin gerektirdiği öngörülebilirlik ve belirlilik unsurları ile bağdaşmamakta ve vatandaşlara hukuk güvenliği sağlamamaktadır. Bu hüküm aynı zamanda kazanılmış hakları da güvencesiz bırakmaktadır.

Bu hükmün uygulanması halinde; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olağan ve olağanüstü genel kurullarını yapmış veya yapmamış olan bütün esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının 2005 yılının sonuna kadar yapılacak olan genel kurullarında bazı başkanların seçimi itirazlara konu olacak, itiraz yerlerine göre aynı konuda farklı uygulamalar ortaya çıkabilecektir. Ya da Kanun hükmünü farklı yorumlamaktan dolayı bazı kimseler aday olmaya hakları olmadığını düşünerek aday olmaktan vazgeçeceklerdir.

Bütün bu olumsuzluklar 2005 yılının en geç sonuna kadar gerçekleşebileceği için, söz konusu hükmün yürürlüğünün durdurulmaması halinde, sonradan giderilmesi güç ya da olanaksız durum ve zararların doğabileceği kuşkusuzdur.

5362 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının açıklanan nedenlerle, Anayasanın 2 nci ve 11 inci maddelerine aykırı olan ikinci cümlesinin yürürlüğünün durdurulması gerekmektedir.”

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenen Yasa Kuralı

7.6.2005 günlü, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 54. maddesinin iptali istenilen tümceyi de içeren birinci fıkrası şöyledir:

“Oda, birlik, federasyon başkanı ve Konfederasyon genel başkanı, genel kurul tarafından tek dereceli olarak seçilir; bunlar aynı zamanda ilgili esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşunun yönetim kurulu üyesi ve başkanıdır. **Başkanlık ve genel başkanlık görevini üst üste iki dönem yapanlar bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemezler.**”

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde, iptali istenilen kuralın Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Cafer ŞAT, A.Necmi ÖZLER, Ali GÜZEL ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün katılmaları ile 18.7.2005 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğün durdurulması isteminin bu konudaki raporun hazırlanmasından sonra karara bağlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenen yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava dilekçesinde, iptali istenilen yasa kuralının, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olması bakımından, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları ile aynı statüde bulunan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birlikleri arasında farklı bir uygulama oluşturduğu, söz konusu oda ve birlikler için geçmiş dönemde yapılan başkanlıklar için getirilen istisnanın, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları için de getirilmesi gerektiği, hukuk güvenliğinin, kuralların "belirlilik ve öngörülebilirlik" içermesini zorunlu kıldığı, kişilerin, koşulları Kanunla belirlenmiş bir statü de, devlete ve hukuki istikrara güvenerek görev aldıktan sonra, bu statüde kanunla, makul nedeni olmayan, ölçsüz ve geriye dönük biçimde hakları kısıtlayıcı değişiklikler yapılmasının, kazanılmış haklara ve dolayısı ile hukuk devleti ilkesine aykırı düştüğü, bu tür düzenlemelerin ancak yayımlandıkları tarihten itibaren uygulanması gerektiği, belirtilen nedenlerle Kural'ın, Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine ve 11. maddesindeki hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesine göre Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya aykırılığı hususunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmaya mecbur değildir. Anayasa Mahkemesi taleple bağlı kalmak kaydıyla başka gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı verebilir. Bu nedenle, kural Anayasa'nın 135. maddesi yönünden de incelenmiştir.

5362 sayılı Yasa'nın 54. maddesinin birinci fıkrasının dava konusu ikinci tümcesinde "*Başkanlık ve genel başkanlık görevini üst üste iki dönem yapanlar bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemezler.*" denilmektedir. Buna göre, oda, birlik ve federasyonlarda iki dönem üst üste başkanlık yapanlar ile konfederasyonda iki dönem üst üste genel başkanlık yapanları, bir seçim dönemi ara vermedikçe tekrar başkan seçilemeyeceklerdir. Böylece oda, birlik ve federasyonlarda başkanlık, konfederasyonda genel başkanlık seçimi için yeni bir koşul öngörülmektedir. Yasa'nın genel gerekçesinde de, "... bu kuruluşların yöneticilerinin niteliklerinin yükseltilebilmesi amacıyla organlara seçilme şartları yeniden düzenlenmiştir. ..." denilmektedir.

Anayasa'nın 135. maddesinde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunla gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzelkişileri olduğu belirtilmiştir. Bu düzenleme uyarınca, esnaf ve sanatkarların oda, birlik ve federasyonlarında başkanlık ile

konfederasyonlarında genel başkanlık yapacakların, seçim usullerinin bu bağlamda niteliklerinin yasayla belirleneceği açıktır.

Anayasanın 2. maddesinde; *“Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”* denilmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da uyması gereken Anayasa ve temel hukuk ilkelerinin bulunduğu bilincinde olan devlettir. Bu bağlamda, hukuk devletinde yasa koyucu, yalnız yasaların Anayasa'ya değil, evrensel hukuk ilkelerine uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. Hukuk güvenliğinin sağlanması, bu doğrultuda yasaların geleceğe yönelik öngörülebilir belirlemeler yapılabilmesine olanak verecek kurallar içermesi de, Hukukun üstünlüğünü temel alan hukuk devletinin vazgeçilmez koşulları arasında yer almaktadır. Bu nedenle, hukuk devletinde güven ve istikrarın korunabilmesi için kural olarak yasalar, yürürlüğe girdikleri tarihten sonraki olaylara uygulanırlar. Bazı durumlarda, adaletin sağlanması, temel hakların korunması gibi nedenlerden kaynaklanan zorunluluklar dışında yasaların geçmişe yürümesi söz konusu değildir.

Dava konusu kuralla üst üste iki dönem başkanlık ve genel başkanlık yapanların bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemeyecekleri belirtilerek bu görevlerini sürdürmekte olanların gelecek için öngöremedikleri bir engelleme getirilmiştir.

Kişilerin seçilerek, koşulları Kanunla belirlenmiş bir göreve getirildikten sonra geriye dönük düzenlemelerle haklarının, hukuki istikrar ve güvenlik gözetilmeden kısıtlanması hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz.

Açıklanan nedenlerle Kural, Anayasa'nın 2. ve dolayısıyla 11. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Şevket APALAK ve Serruh KALELİ bu görüşlere farklı gerekçelerle katılmışlardır.

VI- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

7.6.2005 günlü, 5362 sayılı “Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu”nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tuncesi, 30.9.2005 günlü, E:2005/78, K:2005/59 sayılı kararla iptal edildiğinden, bu tuncenin uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete’de yayımlanacağı güne kadar yürürlüğünün durdurulmasına 30.9.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VI- SONUÇ

7.6.2005 günlü, 5362 sayılı “Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu”nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tuncesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Şevket APALAK ve Serruh KALELİ'nin “farklı gerekçeleriyle” OYBİRLİĞİYLE, İPTALİNE, 30.9.2005 gününde karar verildi.

Tülay TUĞCU	Haşim KILIÇ	Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT	

[R.G. 21 Temmuz 2006 – 26235]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/108

Karar Sayısı : 2006/35

Karar Günü : 1.3.2006

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEMELER:

- 1 - Kızıltepe Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/108)
- 2 - Tekirdağ Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/111)
- 3 - Tekirdağ Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/112)
- 4 - Kuşadası Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/118)
- 5 - Giresun Ağır Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/121)
- 6 - Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/123)
- 7 - Eskişehir 2. Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/144)
- 8 - Eskişehir 2. Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/157)
- 9 - Kızıltepe Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/72)
- 10 - Orhaneli Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2005/168)
- 11 - Malatya Bölge İdare Mahkemesi (Esas: 2005/169)
- 12 - Karşıyaka 1. Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2006/1)
- 13 - Tekirdağ Sulh Ceza Mahkemesi (Esas: 2006/14)

İTİRAZLARIN KONUSU :

A - 30.3.2005 günlü, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun;

1 - 3. maddesinin,

2 - 23. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

3 - 24. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

4 - 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

5 - 28. maddesinin,

6 - 29. maddesinin,

7 - Geçici 2. maddesinin,

8 - Geçici 3. maddesinin,

B - 4.11.2004 günlü, 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 11.5.2005 günlü, 5349 sayılı Yasa ile değiştirilen 7. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 36., 123., 125., 128., 138., 140., 142., 153. ve 155. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

Bakılmakta olan davalarda, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı oldukları kanısına varan Mahkemeler iptalleri için başvurmuşlardır.

II - İTİRAZ VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇELERİ

Başvuran Mahkemeler,

- 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesi ile ilgili olarak;

Yargı ayrılığını benimsemiş olan Anayasal rejimde, idari işlemlere karşı adli yargının görevlendirilmesinin, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletinin unsurlarından olan belirlilik ve hukuki güvenlik ilkelerine idarenin her türlü eylem ve işlemini idari yargı denetimine tabi tutan 125. maddesine ve buna bağlı olarak temyiz merciini değiştirmesi sebebiyle de 155. maddesine,

- 5326 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin (1) numaralı fıkrası ve 5252 sayılı Yasa'nın 7. maddesinin (4) numaralı fıkrası ile ilgili olarak;

Adli işlemlerle ilgili yargı görevi yürüten Cumhuriyet savcısının yaptığı soruşturma kapsamında, eylemin niteliği ile verdiği kararların onun adli görevi içerisinde değerlendirilmesi gerektiği halde, eylemin niteliğine bağlı olarak kendisine idari yaptırım uygulama görevi verilmesinin Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., ve 9. maddelerinde benimsenen kuvvetler ayrılığı ilkesine; yargı ayrılığı ilkesi gereği maddi ve organik olarak idari işlem niteliğindeki idari para cezasını verme yetkisinin Cumhuriyet savcısına verilmesinin Anayasa'nın 10., 11., 123., 125., 128., 138., 140., 142. ve 155. maddelerine,

- 5326 sayılı Yasa'nın 24. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile ilgili olarak;

Yargısal organ olmalarına karşın mahkemelere, idari işlem yapma yetkisi veren düzenlemenin Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 123., 125., 128. ve 138. maddelerine,

- 5326 Sayılı Yasa'nın 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası ve 28. maddesiyle ilgili olarak;

İdari bir işlem sonucunda tesis edilen idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına karşı idari yargı yerine adli yargıya başvurulmasının ve bunun incelenme usulünü düzenleyen kuralların Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 36., 125., 140., 142. ve 155. maddelerine,

- **5326 sayılı Yasa'nın 29. maddesi ile ilgili olarak;**

İdari para cezasına karşı yapılacak itiraz merciini sulh ceza mahkemesi olarak belirleyen 27. maddedeki düzenlemeye bağlı olarak, bu mahkemece verilecek kararlara karşı yapılacak itirazın da ağır ceza mahkemesine verilmesinin Anayasa'nın 2., 125., 153. ve 155 maddelerine,

- 5326 sayılı Yasa'nın geçici 2. ve Geçici 3. maddeleri ile ilgili olarak,

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine ilişkin gerekçeyle kuralların Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 8., 9., 125., 140., 142. ve 155. maddelerine,

aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralları

1 - 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun;

a) "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"MADDE 3.- (1) Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır."

b) “Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi” başlıklı 23. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir;

“MADDE 23.- (1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.”

c) “Mahkemenin karar verme yetkisi” başlıklı 24. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir;

“MADDE 24.- (1) Kovuşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde mahkeme tarafından idarî yaptırım kararı verilir.”

d) “Başvuru yolu” başlıklı 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir;

“MADDE 27.- (1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmaması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.”

e) “Başvurunun incelenmesi” başlıklı 28. maddesi şöyledir;

“MADDE 28.- (1) Başvuru üzerine mahkemece yapılan ön inceleme sonucunda;

a) Yetkili olmadığına anlaşılması halinde dosyanın yetkili sulh ceza mahkemesine gönderilmesine,

b) Başvurunun süresi içinde yapılmadığının, başvuru konusu idarî yaptırım kararının sulh ceza mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığına veya başvuranın buna hakkı bulunmadığının anlaşılması halinde, bu nedenlerle başvurunun reddine,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan nedenlerin bulunmaması halinde başvurunun usulden kabulüne,

Karar verilir.

(2) Başvurunun usulden kabulü halinde mahkeme dilekçenin bir örneğini ilgili kamu kurum ve kuruluşuna tebliğ eder.

(3) İlgili kamu kurum ve kuruluşu, başvuru dilekçesinin tebliği tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde mahkemeye cevap verir. Başvuru konusu idarî yaptırıma ilişkin işlem dosyasının tamamının bir örneği, cevap dilekçesi ile birlikte mahkemeye verilir. Mahkeme, işlem dosyasının aslını da ilgili kamu kurum ve kuruluşundan isteyebilir. Cevap dilekçesi, idarî yaptırım kararına karşı başvuruda bulunan kişi sayısından bir fazla nüsha olarak verilir.

(4) Mahkeme, başvuruda bulunan kişilere cevap dilekçesinin bir örneğini tebliğ eder; talep üzerine veya re’sen tarafları çağırarak belli bir gün ve saatte dinleyebilir. Dinleme için belirlenen günle tebligatın yapılacağı gün arasında en az bir haftalık zaman olmasına dikkat edilir. Dinleme sırasında taraflar veya avukatları hazır bulunur. Mazeretsiz olarak hazır bulunmama, yokluklarında karar verilmesine engel değildir. Bu husus, tebligat yazısında açıkça belirtilir.

(5) Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklığa, bilirkişi incelemesine ve keşfe ilişkin hükümleri, bu başvuru ile ilgili olarak da uygulanır.

(6) Dinlemede sırasıyla; hazır bulunan başvuru sahibi ve avukatı, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun temsilcisi, varsa tanıklar dinlenir, bilirkişi raporu okunur, diğer deliller ortaya konulur.

(7) Mahkeme, ilgilileri dinledikten ve bütün delilleri ortaya koyduktan sonra aleyhinde idarî yaptırım kararı verilen ve hazır bulunan tarafa son sözünü sorar. Son söz hakkı, aleyhinde idarî yaptırım kararı verilen tarafın kanunî temsilcisi veya avukatı tarafından da kullanılabilir. Mahkeme son kararını hazır bulunan tarafların huzurunda açıklar.

(8) Mahkeme, son karar olarak idarî yaptırım kararının;
a) Hukuka uygun olması nedeniyle, “başvurunun reddine”,
b) Hukuka aykırı olması nedeniyle, “idarî yaptırım kararının kaldırılmasına”,

Karar verir.

(9) İki bin Türk Lirası dahil idarî para cezalarına karşı başvuru üzerine verilen kararlar kesindir.”

f) “İtiraz yolu” başlıklı 29. maddesi şöyledir;

“MADDE 29.- (1) Mahkemenin verdiği son karara karşı, yargı çevresinde yer aldığı ağır ceza mahkemesine itiraz edilebilir. Bu itiraz, kararın tebliği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde yapılır.

(2) İtirazla ilgili karar, dosya üzerinden inceleme yapılarak verilir.

(3) Mahkeme, her bir itirazla ilgili olarak “itirazın kabulüne” veya “itirazın reddine” karar verir.

(4) Mahkemenin verdiği karar taraflara tebliğ edilir. Vekil olarak avukatla temsil edilme halinde ayrıca taraflara tebligat yapılmaz.

(5) İdarî yaptırım kararının ağır ceza mahkemesi tarafından verilmesi halinde bu karara karşı itiraz mercii en yakın ağır ceza mahkemesidir.”

g) Geçici 2. Madde şöyledir;

“GEÇİCİ MADDE 2.- (1) Bu Kanun hükümleri, yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla idare mahkemelerinde dava açılarak iptali istenen idarî yaptırım kararları hakkında uygulanmaz.”

h) Geçici 3. Madde şöyledir;

“GEÇİCİ MADDE 3.- (1) Daha önce verilmiş olan idarî para cezasına ilişkin kararlara karşı henüz iptal davası açılmamış olmakla birlikte dava açma süresinin geçmemiş olması halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde 27 nci madde hükümlerine göre sulh ceza mahkemesine başvuruda bulunulabilir.”

2 - 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun’un 11.5.2005 günlü, 5349 sayılı Yasa ile değiştirilen 7. maddesinin, itiraz konusu (4) numaralı fıkrası şöyledir;

“(4) Bu madde hükmüne göre idarî para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir.”

B - İlgili Yasa Kuralı

5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun ilgili görülen 2. maddesi şöyledir:

“MADDE 2.- (1) Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idarî yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır.”

C - Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru gerekçelerinde Anayasa’nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 36., 123., 125., 128., 138., 140., 142., 153. ve 155. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 8. maddesi gereğince değişik tarihlerde yapılan ilk inceleme toplantılarında öncelikle uygulanacak kural sorunu üzerinde durulmuştur.

Anayasa’nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 28. maddesine göre, mahkemeler bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları yasa ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa’ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi’ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi’ne başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve görevine

giren bir dava bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

30.3.2005 günlü, 5326 sayılı “Kabahatler Kanunu”nun 29., Geçici Madde 2 ve Geçici Madde 3 maddelerinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemelerin bakmakta oldukları davalarda uygulanma olanağı bulunmadığından, bu maddelere ilişkin başvuruların Mahkemelerin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

Dosyalarda eksiklik bulunmadığından itiraz konusu diğer kurallarla ilgili olarak işin esasının incelenmesine,
OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V - YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN İNCELENMESİ

Esas 2005/72, 2005/108, 2005/123 ve 2005/169 sayılı dosyaların konusunu oluşturan başvurularda yürürlüğün durdurulması istemlerinin koşulları oluşmadığından REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararları ve ekleri, işin esasına ilişkin raporlar, itiraz konusu ve ilgili görülen yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A - Birleştirme Kararı

30.3.2005 günlü, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun kimi madde, fıkra veya ibareleriyle, 4.11.2004 günlü, 5252 sayılı “Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun”un 11.5.2005 günlü, 5349 sayılı Yasa ile değiştirilen 7. maddesinin (4) numaralı fıkrasının iptali istemiyle yapılan itiraz başvurularına ilişkin olarak 2005/72, 2005/111, 2005/112, 2005/118, 2005/121, 2005/123, 2005/144, 2005/157, 2005/168, 2005/169, 2006/1 ve 2006/14 Esas sayılı davaların, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle 2005/108 Esas sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, birleştirilen davaların esaslarının kapatılmasına, esas incelemenin 2005/108 Esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B - 5326 Sayılı Yasa’nın 3. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1) Anlam ve Kapsam

Kabahatler Kanunu’nun “Genel kanun niteliği” başlıklı itiraz konusu 3. maddesinde, “*Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır.*” denilmek suretiyle, Kanun’un Birinci Kısımındaki maddelerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

Madde gerekçesinden, özel kanunlarda dağınık biçimde yer alan idari yaptırımların disiplin altına alınarak, özel kanunlarda kabahat türünden fiillerin tanımlanması ve bu fiiller karşılığında öngörülen idari yaptırımların belirlenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Böylece, Kanun’un bu kısmında düzenlenen amaç ve kapsam, tanım, genel kanun niteliği, kanunilik ilkesi, zaman bakımından uygulama, yer bakımından uygulama, kabahatten dolayı sorumluluğun esasları, yaptırım türleri, soruşturma zamanaşımı, karar verme yetkisi ve kanun yolları başlık veya üst başlığı altında sayılan genel ilkelerin özel kanunlardaki kabahat fiilleri hakkında da uygulanması benimsenmiştir.

Yasa’nın 2. maddesindeki kabahat deyiminden, kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık

anlaşılmaktadır. 16. maddede, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımlar, idari para cezası ve idari tedbirler olarak belirlenmiştir. İdari tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.

İtiraz konusu 3. maddede “*Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır*” denilmektedir. Bu kuralın 2. maddedeki tanımla birlikte incelenmesinden, 5326 sayılı Kanun’un idari yargının görev alanını da kapsadığı anlaşılmaktadır. Ancak, Yasa’nın 19. maddesiyle bu kapsamın daraltılarak, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için; bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi, işyerinin kapatılması, ruhsat veya ehliyetin geri alınması, kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmaya kadar saklı tutulmaktadır.

Yasa’nın 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği belirtilmektedir. Bu kuralın, ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler dışındaki, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararları için uygulanacağı açıktır.

2) Anayasa’ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında, kuralın, hukuk devletinin unsurlarından olan belirlilik ve hukuki güvenlik ilkeleri ve idarenin her türlü eylem ve işleminin idari yargı denetimine tabi tutulması gereği ile bağdaşmadığı bu nedenle Anayasa’nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa’nın 125 maddesinin birinci fıkrasında, “*idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır*”; 140. maddesinin birinci fıkrasında, “*Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hâkim ve savcıları olarak görev yaparlar*”; 142. maddesinde “*Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir*”; 155. maddesinin birinci fıkrasında da, “*Danıştay, idari mahkemelerce verilen kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunda gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar*” denilmektedir. Bu kurallara göre, Anayasa’da idari ve adli yargının ayrılığı kabul edilmiştir. Bu ayrım uyarınca idarenin kamu gücü kullandığı ve kamu hukuku alanına giren işlem ve eylemleri idari yargı, özel hukuk alanına giren işlemleri de adli yargı denetimine tâbi olacaktır. Buna bağlı olarak idari yargının görev alanına giren bir uyumsuzluğun çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasakoyucunun geniş takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir.

Ceza hukukundaki gelişmelere koşut olarak, kimi yasal düzenlemelerde basit nitelikte görülen suçlar hakkında idari yaptırımlara yer verildiği görülmektedir. Daha ağır suç oluşturan eylemler için verilen idari para cezalarına karşı yapılacak başvurularda konunun idare hukukundan çok ceza hukukunu ilgilendirmesi nedeniyle adli yargının görevli olması doğaldır. Ancak, idare hukuku esaslarına göre tesis edilen bir idari işlemin, sadece para cezası yaptırımını içermesine bakılarak denetiminin idari yargı alanından çıkarılarak adli yargıya bırakılması olanaklı değildir.

Bu durumda, itiraz konusu kuralla diğer yasalardaki kabahatlere yollama yapılarak, yalnızca yaptırımın türünden hareketle ve idari

yargının denetimine tabi tutulması gereken alanlar gözetilmeden, bunları da kapsayacak biçimde başvuru yolu, itiraz, bunlara ilişkin usûl ve esasların değiştirilmesi, Anayasa'nın 125. ve 155. maddelerine aykırıdır, Kural'ın iptali gerekir.

İtiraz konusu kural Anayasa'nın 125. ve 155. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptal edildiğinden Anayasa'nın 2. maddesi yönünden ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

Sacit ADALI ve Mehmet ERTEN bu görüşe katılmamışlardır.

C - 5326 sayılı Yasa'nın 23. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrası ile 5252 sayılı Yasa'nın 7. Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1) Anlam ve Kapsam

Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi" başlıklı 23. maddesinin itiraz konusu (1) numaralı fıkrasında; "*Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir*" denilmektedir. Maddenin (2) ve (3) numaralı fıkralarında ise soruşturma aşamasında bu yetkinin nasıl kullanılacağı düzenlenmektedir.

5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi" başlıklı 7. maddesiyle, kanunlardaki "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar idari para cezasına dönüştürülmüş; itiraz konusu (4) numaralı fıkrada da, "*Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir*" denilmiştir. Böylece, daha önceki düzenlemelerde bu çerçevede yer almayan idari yaptırım kararı verme yetkisi Cumhuriyet savcısına da tanınmaktadır. Ayrıca, kanunlarda "hafif hapis" ve "hafif para" cezası öngörülen, ancak anılan Kanun gereğince "idari para cezası"na dönüştürülen yaptırımlarla ilgili olarak karar vermeye de Cumhuriyet savcısı yetkili kılınarak, Kabahatler Kanunu'nun 22., 23. ve 24. maddelerinde belirtilen sisteme bir istisna getirilmiştir.

2) Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararlarında, genel idare esaslarına göre kullanılan idari yaptırım kararı verme yetkisinin, genel idare ve idarenin bütünlüğü ilkelerine aykırı olarak Cumhuriyet savcısına bırakılmasının Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 123., 125., 128., 138., 140., 142. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 123. maddesinde idarenin, kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği, kuruluş ve görevlerin merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayandığı, kamu tüzelkişiliğinin, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulacağı; "Yargı yolu" başlıklı 125. maddesinin ilk fıkrasında da idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğu; 128. maddesinde ise Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği, belirtilmektedir.

İtiraz konusu kurallar 5326 sayılı Yasa'nın 22., 23. ve 24. maddeleri ve aynı Yasa'nın 3. maddesinin iptal gerekçesi ile birlikte değerlendirildiğinde, Cumhuriyet savcısının kabahat dolayısıyla idari yaptırım uygulamasının istisnaî olduğu, hafif hapis ve hafif para cezasından dönüştürülenler dışında bu konuda asıl yetkinin idareye tanındığı görülmektedir. Cumhuriyet savcısına bu yetkinin tanınması nedeninin görevsizlik kararı verilerek işin uzatılması yerine süratle

bitirilmesi olduğu anlaşıldığından, düzenlemelerin Anayasa'nın 123., 125. ve 128. maddelerine aykırı olmadığı gibi, davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılmasını öngören Anayasa'nın 141. maddesiyle de uyumlu olduğu kanısına varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle iptal istemlerinin reddi gerekir.

Kuralların Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 10., 11, 138., 140., 142. ve 155. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

Sacit ADALI ve Mehmet ERTEN bu karara değişik gerekçe ile katılmışlardır.

D - 5326 sayılı Yasa'nın 24. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1) Anlam ve Kapsam

Kabahatler Kanunu'nun "Mahkemenin karar verme yetkisi" başlıklı 24. maddesinin itiraz konusu (1) numaralı fıkrasında; "*Kovuşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde mahkeme tarafından idari yaptırım kararı verilir*" denilmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendi uyarınca kovuşturma, iddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi ifade etmektedir. Buna göre, mahkemelerin kabahat nedeniyle idari yaptırım kararı verme yetkisi, yargılama sırasında eylemin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde söz konusu olabilir. Bu da, isnat edilen suçun niteliğinin değişmesi veya davanın yanlışlıkla açılması, ancak buna ilişkin iddianamenin geri çevrilmemiş olması halinde mümkün olabilir. Bu düzenleme biçimiyle, kovuşturma evresinde fiilin kabahat olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilerek dosyanın görevli idari mercii veya cumhuriyet savcısına gönderilmesi yerine, işin süratle sonuçlandırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

2) Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında, bir idari işlem olan idari yaptırım kararı verme yetkisinin idare içinde yer almayan mahkemelere bırakılmasının Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6., 7., 8., 9., 123., 125., 128. ve 138. maddelerine aykırılığı ileri sürülmüştür.

5326 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile 5252 sayılı Yasa'nın 7. maddesinin (4) numaralı fıkrasına ilişkin gerekçelerin bu kural yönünden de geçerli olması nedeniyle Anayasa'ya aykırı olmadığı sonucuna varılan Kural'ın iptali isteminin reddi gerekir.

Sacit ADALI ve Mehmet ERTEN bu karara değişik gerekçe ile katılmışlardır.

E - 5326 sayılı Yasa'nın 27. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrası ile 28. Maddesinin İncelenmesi

Başvuru kararlarında itiraz konusu kurallarla, idarenin kamu gücünü kullanarak verdiği idari yaptırım kararları nedeniyle çıkan uyuşmazlıkların çözümünün idari yargı yerine adli yargıya bırakılmasının Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 36., 125., 140., 142. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Yasa'nın 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasında idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı başvuru yeri ve süresi düzenlenmekte; 28. maddesinde ise başvurunun incelenme yöntemi belirtilmektedir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun İkinci Kısmında "Çeşitli kabahatler" başlığı altında düzenlenen fiilleri, ağırlıklı olarak 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 526. ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olan kabahatler oluşturmaktadır. 5252 sayılı Yasa'nın 7. maddesiyle, çeşitli

yasalarda hafif hapis veya hafif para cezası olarak öngörülen yaptırımlar idari para cezasına dönüştürülmüştür. Yaptırımın adının yasa ile “idari” olarak değiştirilmesinin, bu tür yaptırım uygulanacak eylemlerin gerçekte ceza hukuku alanına giren suç olma özelliklerini etkilemeyeceği açıktır.

5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesinin iptal gerekçesi doğrultusunda, cezaî karakteri ağır basan bu eylemler açısından verilen idari para cezası ve/veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımlarına karşı başvurunun sulh ceza mahkemesince kanunda belirtilen usule göre incelenmesinde, Anayasa'nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırılık bulunmamaktadır. İtirazın reddi gerekir.

Kuralların Anayasa'nın 36., 140. ve 142. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

Sacit ADALI ve Mehmet ERTEN bu karara farklı gerekçe ile katılmışlar, Şevket APALAK ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT ise, “5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasının iptal edilmesi gerektiği” düşüncesiyle bu görüşe katılmamışlardır.

VII - İPTAL HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun itiraz konusu 3. maddesinin iptaline karar verilmesiyle meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olduğundan, Anayasa'nın 153. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesi uyarınca, yeni düzenleme yapması için yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

VIII - İPTAL NEDENİYLE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN İNCELENMESİ

30.3.2005 günlü, 5326 sayılı “Kabahatler Kanunu”nun 1.3.2006 günlü, E. 2005/108, K. 2006/35 sayılı kararla iptal edilen 3. maddesine ilişkin iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle, bu maddeye ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE, 1.3.2006 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

IX - SONUÇ

A - 30.3.2005 günlü, 5326 sayılı “Kabahatler Kanunu”nun;

1 - 3. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Sacit ADALI ile Mehmet ERTEN'in karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2 - 23. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

3 - 24. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

4 - 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, Şevket APALAK ile Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

5 - 28. maddesinin, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B - 4.11.2004 günlü, 5252 sayılı “Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun”un 11.5.2005 günlü, 5349 sayılı Yasa ile değiştirilen 7. maddesinin (4) numaralı fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C - 5326 sayılı Yasa'nın iptal edilen 3. maddesinin doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL

HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMİ GAZETE'DE
YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ALTI AY SONRA
YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,
1.3.2006 gününde karar verildi.

Başkan
Tülay TUĞCU

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

[R.G. 22 Temmuz 2006 – 26236]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararları

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/3182
Karar No : 2006/9332

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : Niğde 2. A. H.
Tarihi : 4.11.2004
Numarası : 2004/387-2004/485
Davacı : Nutiye Hazar
Davalı : Nüfus Müdürlüğü
Dava Türü : Nüfusta Ana Adı Düzeltilmesi
TemyizEden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davcının Niğde Nüfus Müdürlüğü aleyhine açtığı davada, nüfus kütüğünde Fatma olan ana adının Hatice olarak düzeltilmesine karar verilmesini istediği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Dosya içinde mevcut nüfus kayıt örneğinin incelenmesinden davacının 10/4/1953 doğumlu olduğu, nüfusa 15/4/1953 tarihinde tescil edildiği, 15/4/1953 doğumlu olan ve nüfusa 29/4/1953 tarihinde tescil edilen Naciye Gümüštepe adlı bir kardeşinin bulunduğu görülmüştür.

Mahkemece ana olduğu iddia edilen Hatice Gümüštepe'nin nüfus aile kaydının getirtilmediği anlaşılmıştır.

Dosya içeriğinden davacının doğum tarihi ile nüfus kaydına göre baba bir kardeşi Naciye'nin doğum tarihleri arasında beş günlük bir sürenin bulunduğu, davacı ile Naciye'nin ikiz oldukları ve aynı gün doğdukları konusunda bir iddianın da ileri sürülmediği görülmüştür. Bir kadının beş gün ara ile çocuk doğurması mümkün olmadığı halde, davacının Fatma olan ana adının Hatice olarak düzeltilmesi nüfus kayıtlarında çelişki meydana getirmektedir.

Hakim, nüfus kayıtlarında düzeltme yapılmasına karar verirken, bu kayıtlar arasında çelişki meydana getirmemek ve hayatın olağan akışına ters düşecek durumlara yol açmamaya özen göstermek zorunda olup, bu hususa uyulmaması doğru bulunmamıştır.

Diğer taraftan, dava nüfus sicilinin düzeltilmesine ilişkin olup, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 73. maddesi uyarınca sonuçta hukuku etkilenecek olanlara tevcihi zorunludur. Mahkemece davacının annesi olduğunu iddia ettiği Hatice Gümüştepe'nin nüfus kaydı getirtilerek sağ olması halinde kendisinin hasım olarak gösterilmesi, ölmüş ise husumetin mirasçılara yöneltilerek taraf teşkilinin sağlanması suretiyle davanın görülüp sonuçlandırılması gerekirken eksik hasımla hüküm kurulması usul ve kanuna aykırıdır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi. 12/6/2006 (Pzt.)

[R.G. 15 Temmuz 2006 – 26229]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 12. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/10245
Karar No : 2006/12677

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : Ezine Sulh Hukuk Mahkemesi
Tarihi : 12/1/2005
Numarası : 143/10
Davacı : Cavit Özkan
Davalılar : Zeliha Çiçek v.s.
Dava Türü : 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri

Kanununun

113/A Maddesine Aykırılık

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizen tetkiki Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olmakla okundu ve gereği görüşülüp düşünüldü:

Yargıtay C. Başsavcılığınca yazılı emir yolu ile mahkeme kararının bozulması istemi ile dosya Dairemize gönderilmekle gerekli temyiz incelemesi yapıldı:

Ortaklığın giderilmesi ilamına dayalı olarak yapılan ihalenin feshi paydaşlardan Cavit Özkan tarafından Zeliha Çiçek ve arkadaşları hasım gösterilerek Sulh Hukuk Mahkemesinden istendiği, Mahkemece davacının davasını takip etmemesi nedeni ile HUMK.nun 409. maddesine göre davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Olayda uygulanması gerekli İİK.nun 134/2. maddesinde ihalenin feshi talebi üzerine tetkik Mercininin, talep tarihinden itibaren 20 gün

içinde duruşma yapacağı ve taraflar gelmese bile icap eden kararı vereceği hüküm altına alınmış bulunmamaktadır. Bu durumda Mercice tarafların yargılamaya katılmaması halinde veya şikayetçinin katılmayıp, davalının yargılamaya devam etmediğini bildirmesi üzerine işin esası ile ilgili mevcut deliller değerlendirilerek olumlu-olumsuz bir karar verilmesi yerine HUMK.nun 409. maddesi gerekçe gösterilip davanın açılmamış sayılması isabetsiz olup, hükmün kanun yararına bozulması gerekmektedir.

SONUÇ: YargıtayC.Başsavcılığının kanun yararına başvurduğu temyiz talebinin kabulü ile Mahkeme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle HUMK.nun 427/3. maddeleri gereğince kanun yararına BOZULMASINA, aynı fıkra uyarınca bozmanın hükmün hukuki sonuçların kaldırmayacağına, bozma kararının bir örneğinin Resmî Gazete’de yayınlanması için Adalet Bakanlığına gönderilmek üzere Yargıtay C. Başsavcılığına tevdiine, 13/6/2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 15 Temmuz 2006 – 26229]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/3188

Karar No : 2006/9718

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : Kahramanmaraş Aile Mahkemesi

Tarihi : 14/6/2005

Numarası : 2005/364-2005/501

Davacı : Asuman Kenger ve Mahmut Kenger

Davalı : Hamit Tekinşen

Dava Türü : Evlat Edinme

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacılar Asuman ve Mahmut Kenger vekili tarafından davalı Hamit Tekinşen'e karşı 15.4.2005 tarihinde açılan davada, davacıların yedi yıldan beri evli oldukları belirtilerek davacı Asuman'ın boşandığı eşi davalı Hamit Tekinşen'den olan kızı Fatma Nur Tekinşen'in davacılar tarafından birlikte evlat edinilmesine karar verilmesinin istendiği mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

Dosyada mevcut nüfus kayıt örneğine göre 2/2/1991 doğumlu Fatma Nur Tekinşen'in dava tarihinde ondört yaşını tamamlamış olduğu anlaşılmıştır.

4721 Sayılı Türk Medeni Kanununun 308. maddesinde yer alan hükümde, ayırt etme gücüne sahip olan küçüğün rızası olmadıkça evlat edinilemeyeceği öngörülmüştür.

Mahkemece, dava tarihinde onbeş yaşında olduğu anlaşılan küçüğün rızası alınmaksızın davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

Diğer taraftan; adı geçen küçüğün annesi olan Asuman Kenger yönünden davanın reddi gerekirken, annenin kendi çocuğunu evlat

edinmesi sonucunu doğuracak şekilde hüküm kurulması da doğru görülmüştür.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi.19/6/2006 (Pzt.)

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/3057

Karar No :2006/3979

Davacı Kezban Gündoğan ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Şiran Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 6/7/2005 günlü ve 2004/137-2005/98 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Cumhuriyet Başsavcılığının 4/4/2006 gün ve Hukuk-40741 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı Kezban Gündoğan'ın 6/9/2004 tarihinde Şiran Nüfus Müdürlüğü aleyhine açtığı davada, gerçekte var olmadığı (dünyaya gelmediği) halde nüfusa oğlu olarak tescil edilen ve nüfus kayıtlarında sağ olarak görünen 1/7/1973 doğumlu Hüseyin Gündoğan'ın nüfus kaydının iptaline karar verilmesini istediği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Dava, gerçekte var olmayan kişinin nüfus kaydının iptaline ilişkindir.

1587 Sayılı Nüfus Kanununun 46. maddesinin birinci fıkrası hükmünde "yaş, ad, soyadı ve diğer kayıt düzeltme davaları ilgilinin oturduğu yer Asliye Hukuk Mahkemesinde Cumhuriyet Savcısı ve nüfus başmemuru veya nüfus memuru huzuruyla görülür ve karara bağlanır" denilmektedir. Kamu düzeni ile ilgili olarak getirilen sözkonusu hüküm uyarınca bu davalarda Nüfus Müdürlüğü ve Cumhuriyet Savcısı yasal hasım durumundadır.

Anılan hüküm uyarınca nüfus idaresinin yasal hasım olarak iştirakinin zorunlu olduğu şahsi nüfus davalarında nüfus idaresi aleyhine yargılama gideri ve avukatlık ücretine hükmedilemez.

Mahkemece, nüfus müdürlüğünün davaya yasal hasım olarak katıldığı dikkate alınmayarak davalı idarenin yargılama gideri ve vekalet ücretine mahkum edilmesi kararda nüfus müdürlüğünün harçtan muaf olduğu da belirtildiği halde davacı tarafından ödenen yargı harcının davacı üzerinde bırakılması gerekirken davacıya iadesine karar verilmesi de doğru bulunmamıştır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itiraz-larının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 11/5/2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/3801

Karar No : 2006/4491

Davacı Satı Ebrar Karakuş'a velayeten babası Cafer Karakuş ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Antalya 4. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 26/7/2005 günlü ve 2005/139E.-328K. sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Cumhuriyet Başsavcılığının 24/3/2006 gün ve Hukuk- 40740 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Dava evliliğin devamı sırasında eşlerden birisi tarafından, nüfus kaydında doğum gününün düzeltilmesi, adının değiştirilmesi istenilen çocuğa velayeten açılmış, mahkemece, diğer eşin katılması veya icazeti aranmadan davaya bakılıp karar verilmiştir.

Türk Medeni Kanununun 336 ncı maddesine, (eşlerden herhangi birisine öncelik veya üstünlük tanınmadan) evlilik devam ettiği sürece ana ve babanın, velayeti birlikte kullanacağı öngörülmüş ve 342 nci maddesinde de ana ve babanın velayetleri çerçevesinde çocuklarını temsil edecekleri ilkesi yine ayırım yapılmadan getirilmiştir. Emredici nitelikte bu yasa kuralı evlilik birliği içinde velayetin kullanılması kapsamında ana ve baba tarafından çocuk adına açılacak tüm davalar yönünden de geçerlidir. Buna göre, asıl olan eşlerin birlikte dava açmaları ise de, bunlardan birisi tarafından açılacak davaya diğer eşin sonradan icazetini bildirilip olumlu iradesini ortaya koyması ile velayetin birlikte kullanılması gerçekleşmiş olduğundan yeterlidir diğer eşin katılımı veya rızasının sağlanmadığı davanın ise reddi gerekir.

Bu bakımdan mahkemece davacıya, eşinin davaya katılmak ya da duruşmada hazır bulunmak suretiyle icazetini bildirmesi veya icazetini gösteren imzası noterden onaylı belge ibraz etmesi için mehil verilip, bunun sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eşlerden birisinin istemi yeterli bulunarak davanın esası hakkında hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırıdır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 30/5/2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

— • —
Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2006/3482

Karar No : 2006/4610

Davacı Hüseyin Yıldız ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Çorlu 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 16/8/2005 günlü ve 2005/573 E. 642 K. sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Cumhuriyet Başsavcılığının 19/4/2006 gün ve Hukuk-2006/57277 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı dava dilekçesinde, kendisinin nüfus kütüğüne kaydının yapılmadığını, 1/12/1969 tarihinde doğan ve 2 yıl sonra ölen kardeşinin adı ve doğum tarihi ile yaşadığını belirterek doğum tarihinin gün ve ay

aynı kalmak kaydıyla dört yaş küçültülmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece davanın kabulüne 1/12/1969 doğumlu Hüseyin Yıldız'ın ölüm kaydının nüfus kütüğüne işlenmesine, davacının nüfus kaydının yapılarak doğum tarihinin 1/12/1973 olarak tesciline karar verilmiş olup, hüküm temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Doğum ve ölüm olaylarının nüfus kütüğüne geçirilmesi nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olduğu ve davacının bugüne kadar nüfusa kaydedilmediği, kendisinden önce doğup ölmüş olan kardeşinin nüfus kaydını kullandığı anlaşılmalı; Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasının 7/1 maddesi gereğince görev yönünden davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davanın esasına girilerek yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 1/6/2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

— • —
Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No: 2006/4160

Karar No : 2006/4616

Davacı Abdurrahman Korkmaz ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Konya 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 13/6/2005 günlü ve 2005/423-467 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Cumhuriyet Başsavcılığının 21/11/2005 gün ve Hukuk-2005/182434 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı Abdullah Korkmaz nüfus kaydındaki Hasan Hüsni olan baba adının Hasan Hüsni olarak değiştirilmesini istemiş, mahkemece; davanın kabulüne karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden özellikle ilgili nüfus müdürlüğünden getirtilen aile nüfus kaydı içeriğinden davacının babasının nüfus kütüğüne 5/11/1320 tarihinde Hasan Hüsni adıyla tescil edildiği ve bu adla yaşayıp, 15/8/1964 yılında öldüğü bu durumda davacının babasının adının Hasan Hüsni olduğu ve bunun nüfus kaydına ve dayanak belgelere uygun bulunduğu gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken kabulü yolunda hüküm kurulmuş olması doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 26/5/2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

— • —
 [İçindekilere dön](#)

Danıştay Kararı

Danıştay Sekizinci Daire Başkanlığından:

Esas No : 2006/2880

Karar No : 2006/2896

Kanun Yararına Temyiz Eden : Danıştay Başsavcılığı

Davacı : Mehmet Okka

Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi

Göz Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi -

KONYA

Davalı : Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü - KONYA

Vekili : Av. Fatıha Taşpınar - (Aynı yerde)

İstemin Özeti : Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi öğretim üyesi olan davacıya Hac organizasyonu kapsamında görevlendirildiği 20.1.2002 tarihinden itibaren 34 günlük süre için ödenmiş olan 1.270.05 YTL döner sermaye katkı payının geri istenilmesine ilişkin Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü'nün 28.4.2005 gün ve 454 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada; Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/8, K:1973/14 sayılı kararında, yokluk, açık hata, hile ve gerçek dışı beyana dayalı hatalı ödemelerin süreye bağlı kalınmaksızın her zaman geri alınabileceğinin belirtildiği, uyuşmazlık konusu olayda bu hallerin bulunmadığı gibi 2547 sayılı Yüksek-öğretim Yasasının 58. maddesi uyarınca yönetim kurulunca döner sermaye katkı payı ödenmeyeceğine ilişkin bir karar da alınmamış olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline ilişkin olarak Konya 2. İdare Mahkemesi Hakimliğince verilen 7.6.2005 gün ve E:2005/685, K:2005/693 sayılı kararı itirazın inceleyerek, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/68, K:1973/14 sayılı kararında; ilgilinin uyarması halinde idarenin düzelterek bildiği noksanlığın açık hata olarak belirtildiği, açık hata bulunan işlemlerin süreyle bağlı kalınmaksızın her zaman geri alınabileceği, haksız ödemeye dair açık hata bulunan işlemin geri alınmasına yönelik tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davalı itirazının kabulü ile Konya 2. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına ve davanın reddine karar veren Konya Bölge İdare Mahkemesinin 27.10.2005 gün ve E:2005/690, K:2005/872 sayılı kararının; Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 günlü ve 1973/14 sayılı kararı ile idarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde süre koşulu aranmaksızın kanunsuz terfi veya intibaka dayanarak idarenin ödediği meblağı her zaman geri alabileceği, belirtilen istisnalar dışında kalan hatalı ödemelerin geri alınmasının ise hatalı ödemenin ilk yapıldığı tarihten başlamak üzere idari dava açma süresi içinde mümkün olduğu, bu süre geçtikten sonra ödemenin geri alınmayacağına ilişkin içtihadı bağlandığı, kararda ortaya konulan ilkelerin, idarece yapılan tüm hatalı ödemelerde uygulanabilecek temel ilkeler niteliğinde olduğu, sözü edilen kararda hatalı ödemenin ilk yapıldığı tarihten başlamak üzere 90 günlük dava açma süresi içinde geri alınabileceği belirtilmesine karşın, bu karardan sonra yürürlüğe giren 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7 nci maddesinde dava açma süresinin 60 gün olduğu hükme bağlandığı, dava konusu olayda, idarenin geçici görevlendirme onayı ile Hac organizasyonunda görevlendirilen davacıya, görevli bulunduğu 23.01.2002-26.02.2002 tarihleri arasındaki dönem için haksız yere döner sermaye payı ödendiğinin ilgili yıl döner sermaye hesaplarının denetimi sonrası ortaya çıkması nedeniyle, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü'nün 28.04.2005 günlü işlemi ile ödenen meblağın faizi ile birlikte ödenmesinin istenilmesi üzerine uyuşmazlığın doğduğu bu hale

göre, ilk bakışta basit inceleme ile fark edilemeyip hesapların denetimi sonucu ortaya çıkarılan fiilen katkı sağlanmadan yapılan ödeme nedeniyle, aradan üç yıllık bir süre geçtikten sonra döner sermaye payının faizi ile birlikte geri istenilmesinin sözü edilen Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararında yer verilen "açık hata" kapsamında değerlendirilmesine hukuki olanak bulunmadığı öne sürülerek Danıştay Başsavcılığı tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Konya Bölge İdare Mahkemesinin 27.10.2005 gün ve E:2005/690, K:2005/872 sayılı kararının, Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına temyiz edilerek bozulmasının istenilmesi üzerine Dairemizin E:2006/2880 esas numarasında oluşturulan dosyasında Danıştay Tetkik Hakimi Melek Şendil Yan'ın açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Uyuşmazlık; Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi öğretim üyesi olan davacıya Hac organizasyonu kapsamında görevlendirildiği 20.1.2002 tarihinden itibaren 34 günlük süre için ödenmiş olan 1.270.05 YTL döner sermaye katkı payının geri istenilmesine ilişkin Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün 28.4.2005 gün ve 454 sayılı işleminin iptali istemine ilişkindir.

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/68, K:1973/14 sayılı kararında; idarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde süre aranmaksızın hatalı ödediği meblağı her zaman geri alabileceği, bunun dışında kalan hallerde hatalı ödemelerin geri istenilmesinin hatalı ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere dava açma süresi içinde olanaklı olduğu, bu süre geçtikten sonra geri istenilemeyeceği belirtilmiştir.

Subjektif sonuç doğurmuş ve Yasaya uygun olarak tesis edilmiş idari işlemlerin geri alınması idare hukuku ilkelerine göre mümkün değildir. Anılan Kurul kararı ile de yasaya aykırı ve hatalı işlemlerin de her zaman değil makul bir sürede geri alınabileceğine işaret edilmiş, yokluk, açık hata ve bu işlemde yararlananın hilesinin söz konusu olması halinde ise idarenin işlemini her zaman geri alabileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden, Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalında öğretim üyesi olan davacının, Diyanet İşleri Başkanlığının 11.12.2001 gün ve 6265 sayılı yazısında yer alan istemi doğrultusunda Tıp Fakültesi Yönetim Kurulunun 26.12.2001 gün ve 2001/331 sayılı kararı ile 20.01.2002 tarihinden itibaren 40 gün süreyle 2002 Hac organizasyonunda görevlendirilmesinin uygun görüldüğü, 26.2.2002 tarihinde görevine geri döndüğü, dava konusu işlem ile 23.1.2002 - 26.2.2002 tarihleri arasındaki döneme ilişkin olarak davacıya ödenmiş bulunan ve Sayıştay incelemesi sonucu borç çıkarılmış olan döner sermaye katkı payının faiziyle birlikte geri ödenmesinin istenilmesi üzerine bakılan davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, davacıya fiilen katkı sağlamadan yapılan ödemenin hatalı olduğunun basit bir inceleme ile fark edilmeyip hesapların denetimi sonucu ortaya çıkarıldığı hususu dikkate alındığında, bu ödemenin açık hata kapsamında değerlendirilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Olayda, hatalı ödemenin yapılmasında davacının gerçek dışı beyanı ya da hilesinin bulunduğundan da söz edilememektedir.

Bu durumda, davacıya yapılan döner sermaye katkı payı ödemesinin, anılan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararı uyarınca

ödendiği tarihten itibaren 2577 sayılı Yasada öngörölen dava açma süresi içinde geri alınması mümkün iken bu süre geçirildikten sonra tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısı tarafından yapılan temyiz isteminin kabulü ile Konya Bölge İdare Mahkemesi kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 51. maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazete’de yayımlanmasına 7/7/2006 gününde oybirliği ile karar verildi.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

ASLANGIRAY VE DİĞERLERİ /Türkiye Davası*

Başvuru no: 48262/99

Strazburg

31 Mayıs 2005

USUL

1.Dava, Ali Aslangiray, Fatma Özbilge ve Gülsüm Özbilge isimli üç Türk vatandaşı (“başvuranlar”) tarafından 4 Mayıs 1999 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi’nin (“Sözleşme”) 34. maddesine dayanarak Türkiye aleyhine AİHM’ye yapılan başvurudan (no. 48262/99) kaynaklanmaktadır.

2. Başvuranlar, Ankara Barosu’na bağlı R.T. Bektaş isili avukat tarafından temsil edilmişlerdir. Türk Hükümeti, (“Hükümet”), AİHM’deki yargılamalar için bir Ajan tayin etmemiştir.

3.8 Temmuz 2004 tarihinde, AİHM, başvuruyu kısmen kabuledilmez bulmuş ve artırma bedeline ilişkin yetersiz faize, yetkililerin artırma bedeli ödenmesindeki gecikmesine, işlemlerin uzunluğuna, Devlet’e olan Devletçe ödenecek borçların faiz oranları arasındaki farklar ve Devlet borçlarının icra işlemlerine tabi olmaması gerçeğine ilişkin şikayeti Hükümet’e bildirmeye karar vermiştir. AİHS’nin 29 § 3. maddesinin hükümlerince başvurunun esaslarını, kabuledilebilirliği ile aynı anda incelemeye karar vermiştir.

OLAYLAR

I.DAVA ŞARTLARI

4.19 Temmuz 1993 tarihinde, başvuranlar, Baskil Asliye Hukuk Mahkemesi’nde Karayolları Genel Müdürlüğü aleyhinde ayrı ayrı davalar açmıştır. Baraj inşaatı için herhangi bir ödeme yapılmaksızın arsalarına kanunsuz olarak el konulduğunu iddia etmiş ve bunun tazmin edilmesini talep etmişlerdir.

5.2 Aralık 1993 tarihinde, Baskil Asliye Hukuk Mahkemesi, bir bilirkişi heyetinin başvuranların arsasının değerlendirmesini yaptığından ve Tapu’da arsanın maliki olarak adı geçenlere yetkililer tarafından ilgili meblağ ödendiğinden, davaların başvuranların arsalarına kanunsuz olarak el konulmasından kaynaklanan tazmin taleplerinden ziyade, kamulaştırmadan kaynaklanan tazminat talepleri olarak nitelendirilmesi gerektiğine karar vermiştir. Mahkeme, idarenin, arsaların baraj suları altında kaldığı tarih olan 1986’dan itibaren geçerli olmak üzere,

başvuranlara, artırma bedeli ile yasal faiz oranının ödenmesine karar vermiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

6.6 Ekim 1994 tarihinde, Yargıtay, birinci derece mahkemesinin kararlarını bozmuş ve davaların kamulaştırmadan kaynaklanan tazmin talebi olarak nitelendirilemeyeceğine hükmetmiştir. Başvuranlar, Yargıtay kararlarının düzeltilmesini talep etmiştir.

7.7 Mart 1995 tarihinde, Yargıtay, kararlarını düzeltmiş ve davaların kamulaştırmadan kaynaklanan tazminat talepleri olarak nitelendirilebileceğine hükmetmiştir. Birinci derece mahkemesinin kararlarını, yalnızca yasal faiz oranının işlemeye başladığı tarih bağlamında onamıştır.

8.9 Ekim 1997 tarihinde, birinci derece mahkemesi, Yargıtay'ın kararına uymuştur. Buna göre, taşınmazın mülkiyetinin Karayolları Genel Müdürlüğü'ne geçtiği 19 Ağustos 1993 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, idarenin, Ali Aslangiray, Fatma Özbilge ve Gülsüm Özbilge'ye sırasıyla 303,510,000 TL (yaklaşık 1,540 Euro), 216,503,800 TL (yaklaşık 1,100 Euro) ve 424,914,000 TL (yaklaşık 2,155 Euro) ve yasal faiz oranını ödemesine karar vermiştir. Karayolları Genel Müdürlüğü temyize gitmiştir.

9.17 Mart 1998 tarihinde, Yargıtay, Baskil Asliye Mahkemesi'nin kararlarını onamıştır.

10.2 Nisan 1998 tarihinde, Yargıtay, kararları başvuranlara bildirilmiştir.

11.11 Kasım 1998 tarihinde, idare, ödenmesi gereken miktarları faiziyle birlikte başvuranlara ödemiştir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMASI

12.İlgili iç hukuk ve uygulaması, *Akkuş – Türkiye* davasında izah edilmiştir (9 Temmuz 1997 kararı, *Reports of Judgments and Decisions*, 1997-IV, §§ 13-16).

HUKUK

I.1 NO'LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

13. Başvuranlar, yaklaşık sekiz yıl sürmüş olan mahkeme işlemlerinden sonra, kamulaştırma için yetkililerden alabildikleri artırma bedelinin değerinin düştüğünü, zira ödenebilen gecikme faizinin Türkiye'deki yüksek enflasyon oranına paralel olmadığını ileri sürerek şikayetçi olmuşlardır. 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesine atıfta bulunmuşlardır. Bu maddeye göre:

“Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı

sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez.”

A. Kabul edilebilirlik

14. Hükümet, AİHM’den öncelikle, AİHS’nin 35. maddesi uyarınca altı aylık zaman limiti kuralına uyulmaması nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar verip reddetmesini istemiştir. Söz konusu madde uyarınca, söz konusu zaman, 17 Mart 1998 tarihinden itibaren işlemeye başlamalıdır. Ancak başvuranlar, 4 Mayıs 1999 tarihine kadar, nihai yerel karardan yaklaşık on dört ay sonra, başvurularını AİHM’ye sunmuşlardır.

15. AİHM, huzurunda sunulan şikayetin, yalnızca yetkili makamların, ek tazminatı ödeme hususundaki gecikmelerine ve bunun sonucunda başvuranların maruz bırakılmış oldukları zarara ilişkin olduğunu belirtmiştir.

16. Ödeme, nihayet, 11 Kasım 1998 tarihinde yetkili makamlarca yapılmıştır. Başvuranlar, başvurularını 4 Mayıs 1999 tarihinde AİHM’ye sunarak AİHS’nin 35. maddesine uymuşlardır. Söz konusu ilk itiraz, bu nedenle reddedilmelidir.

17. Ayrıca Hükümet, Borçlar Kanunu’nun 105. maddesi bağlamında mevcut iç hukuk yolunu uygun şekilde kullanmamış olmaları nedeniyle başvuranların, AİHS’nin 35. maddesince öngörülen iç hukuk yollarını tüketmemiş olduklarını ileri sürmüştür. Söz konusu madde uyarınca, kayıpların, gecikme faizi miktarından fazla olduğu tespit edilmiş olsaydı, ek tazminatın ödenmesindeki gecikme sonucu uğradıklarını iddia ettikleri kayıplar için tazminat almaları uygun olurdu.

18. AİHM, *Aka/Türkiye* davasında benzer bir ilk itirazı reddetmiş olduğunu gözlemler (23 Eylül 1998 tarihli karar, Raporlar 1997-VI, sayfa 2678-79, §§ 34-37). Söz konusu davada aksini yapmak için bir gerekçe görmemektedir ve bu nedenle, Hükümet’in itirazını reddeder.

19. İçtihadında oluşturduğu ilkeler (bkz., diğer içtihatlar yanında, *Akkuş*) ve huzurunda sunulan deliller ışığında, söz konusu şikayetin esasları hususunda incelenmesi gerektiğine ve kabul edilemez olduğu sonucuna varmak için gerekçe olmadığına karar vermiştir.

B. Esaslar

20. AİHM, söz konusu davada ortaya çıkan esaslara benzer esasların değerlendirildiği birçok davada 1 No.lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlal edilmiş olduğunu tespit etmiştir (bkz. *Akkuş*, sayfa 1317, § 31 ve *Aka*, sayfa 2682, §§ 50-51).

21. Hükümet tarafından sunulan delilleri ve iddiaları inceleyen AİHM, önceki davalarda varmış olduğu sonuçlardan farklı bir sonuca varması için gerekçe olmadığı kanısındadır. Yerel mahkemelerde

ödenmesine karar verilen ek tazminatın ödenmesindeki gecikmenin, kamulaştırmadan sorumlu makama atfedilebileceğini ve başvuranın, kamulaştırılan toprağına ek bir kayba uğramasına neden olduğunu tespit etmiştir. Söz konusu gecikme ve bir bütün olarak dava işlemlerinin uzunluğu sonucunda AİHM, başvuruların, umumi menfaatler ve mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı arasında kurulması gereken adil dengeyi sarsan kişisel ve haddinden fazla bir yük taşımak durumunda kaldıkları sonucuna varmıştır.

22. Sonuç olarak, 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'İNİN 6 § 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLMİŞ OLDUĞU İDDİASI

23. Başvurular, AİHS'nin 6 § 1. maddesine dayanarak dava işlemlerinin, makul olmayan mertebede uzun olması hususunda şikayette bulunmuşlardır.

A. Kabuledilebilirlik

24. AİHM, söz konusu şikayetin AİHS'nin 35 § 3. maddesi bağlamında temelden yoksun olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, başka bir gerekçeye dayalı olarak kabuledilemez olmadığı sonucuna varmıştır.

B. Esaslar

25. 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi uyarınca tespit ettikleri ışığında AİHM, davanın 6 § 1. madde uyarınca incelenmesinin gerekli olmadığı kanısına varmıştır.

III. 1 NO.LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİ İLE BİRLİKTE AİHS'İNİN 14. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

26. Başvurular, 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi ile birlikte AİHS'nin 14. maddesi'ne dayanarak, Devlet'e olan borçların faiz oranı ile söz konusu tarihteki vadesi geçmiş Devlet borçlarının faizi arasındaki fark sonucu Devlet'in lehine ortaya çıkan istisnai durum ve Devlet borçlarının, teminatsız borçlar gibi icra usulüne tabi olmaması hususunda şikayette bulunmuştur.

A. Kabuledilebilirlik

27. AİHM, söz konusu şikayetin AİHS'nin 35 § 3. maddesi bağlamında temelden yoksun olmadığını belirtmiştir. Ayrıca, başka bir gerekçeye dayalı olarak kabuledilemez olmadığı sonucuna varmıştır.

B. Esaslar

28. 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi bağlamında tespit ettikleri ışığında AİHM, davanın 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi ile birlikte AİHS'nin 14. maddesi uyarınca ayrıca incelenmesinin gerekli olmadığını kanısındadır.

IV. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NİN 41.

MADDESİNİN UYGULANMASI

29. AİHS'nin 41. maddesi şöyledir:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Maddi ve manevi tazminat

30. Başvuranlar, maddi zarar karşılığında genel toplamda 313.298 ABD Doları (yaklaşık 244.380 Euro) tazminat talep etmişlerdir. Ayrıca, 1.500.000 ABD Doları (yaklaşık 1.170.050 Euro) manevi zarar tazminatı talep etmişlerdir.

31. Hükümet onların taleplerine itiraz etmiştir.

32. AİHM, *Akkuş* kararında (yukarıda anılan, ss. 2683-84, §§ 55-56) olduğu gibi aynı hesaplama yöntemini kullanarak ve ilgili ekonomik verileri göz önünde tutarak, Ali Aslangiray, Fatma Özbilge ve Gülsüm Özbilge'ye, sırasıyla, 340 Euro, 235 Euro ve 480 Euro maddi tazminat ödenmesine karar verir.

33. AİHM, başvuruların uğradığı herhangi bir manevi zarara karşı, ihlal tespitinin başlı başına yeterli tazmin oluşturduğunu değerlendirir.

B. Mahkeme masrafları

34. Başvuran, AİHM huzurundaki işlemlere ilişkin herhangi bir mahkeme masraflarının ödenmesini talep etmemiştir.

C. Gecikme faizi

35. AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

BU SEBEPLERLE AİHM, OYBİRLİĞİ İLE

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AİHS'nin 1 No.'lu Protokol'ünün 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. AİHS'nin 6 § 1.maddesi uyarınca olan şikayeti incelemenin gereksiz olduğuna;
4. AİHS'nin 14.maddesi uyarınca olan şikayeti incelemenin gereksiz olduğuna;
5. İhlal tespitinin manevi zarara karşı yeterli bir tazmin oluşturduğuna;
6. a) Sorumlu Devlet'in, aşağıdaki miktarları, AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme gününde tabi olabilecek, damga vergisi veya gümrük vergileri her türlü vergiyle birlikte, ödeme günündeki kur üzerinden Yeni Türk Lirası'na dönüştürmek üzere ödemesine:

(i) Ali Aslangiray'a 340 Euro (üç yüz kırk Euro) maddi tazminat;

(ii) Fatma Özbilge'ye 235 Euro (iki yüz otuz beş Euro) maddi tazminat;

(iii) Gülsüm Özbilge'ye 480 Euro (dört yüz seksen Euro) maddi tazminat;

b) yukarıda belirtilen üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için yukarıdaki miktarlara Avrupa Merkez Bankası'nın uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;

7. Başvuranların adil tazmin talebinin kalanının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesi uyarınca 31 Mayıs 2005 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Michael O'BOYLE

Sekreter

Nicolas BRATZA

Başkan

 [İçindekilere dön](#)

— • —

Tebliğler

Maliye Bakanlığında:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO : 359)

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, “Mükelleflerin vergi tarhına esas olan beyanları, kesinleşen vergi ve cezaları ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş bulunan vergi ve ceza miktarları Maliye Bakanlığınca açıklanabilir. Maliye Bakanlığı bu yetkisini mahalline devredebilir. Ayrıca, kamu görevlilerince yapılan adli ve idari soruşturmalarda ilgili olarak talep edilen bilgi ve belgeler ile bankalara, yapacakları vergi tahsiline yönelik bilgiler verilebilir. Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları vergi inceleme raporuyla tespit olunanların, kanunla kurulmuş mesleki kuruluşlarına ve 3568 sayılı Kanunla kurulan birlik ve meslek odalarına bildirilmesi vergi mahremiyetini ihlal sayılmaz. Bu takdirde kendilerine bilgi verilen kişi ve kurumlar da bu maddede yazılı yasaklara uymak zorundadırlar. Maliye Bakanlığı bilgilerin açıklanmasıyla ilgili usulleri belirlemeye yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm uyarınca, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar dolayısıyla kesinleşen vergi ve cezalar ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş vergi ve cezaların açıklanmasına ilişkin usuller 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği¹ ile tespit edilmiştir.

Anılan maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden;

-2006 yılında yapılacak açıklamaların, Türkiye genelindeki vergi dairelerinde (vergi dairesinin ilan koymaya mahsus yerlerinde asılmak

suretiyle) 17 Temmuz 2006 ila 17 Ağustos 2006 tarihleri arasında, 1 Eylül 2006 tarihinden itibaren de Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde yapılması,

-Açıklama kapsamına, her bir vergi dairesine 125.000 YTL ve daha fazla borcu olan veya bu tutar ve üzerinde kesinleşen vergi ve cezası bulunan mükelleflerin alınması,

-Yapılacak açıklamada, 31/12/2005 tarihi itibarıyla vadesi geçtiği halde 30/6/2006 tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve nev'i itibarıyla 293 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile açıklama kapsamına alındığı belirtilen vergi ve cezalar ile 1/6/2005-31/5/2006 tarihleri arasında kesinleşen tarhiyatların dikkate alınması,

-Açıklanacak bilgiler, açıklamanın yapılacağı yer ve diğer hususlarda 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen esaslara uyulması, ancak sözü edilen tebliğin "İnternet Ortamında Açıklama" başlıklı III/B bölümündeki açıklamalar uyarınca Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlıklar tarafından hazırlanan listelerin bir örneğinin (Gelir İdaresi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Gelir İstatistikleri ve Raporlama Müdürlüğü, İlkadım Caddesi Dikmen/ANKARA) adresine gönderilmesi,

-Açıklama kapsamına, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu hükümlerine göre taksitlendirilen ve taksit ödeme süresi henüz sona ermemiş olan vergi ve cezalar ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun Geçici 3 üncü maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun Geçici 5 inci maddesi uyarınca Hazine Müsteşarlığı Belediye Uzlaşma Komisyonu Başkanlığına takas ve mahsup için başvuruda bulunan ve başvuruları kabul edilen, büyükşehir belediyeleri/belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sermayesinin % 50'sinden fazlası büyükşehir belediyelerine/belediyelere ait şirketlerin vadesi 31.12.2004 tarihi ve öncesine rastlayan borçlarının alınmaması,

uygun görülmüştür.

Tebliğ olunur.

¹ 27.01.2001 tarih ve 24300 sayılı Resmî Gazete'de ve 135 sayılı Yargı Mevzuatı Bülteni'nde yayımlanmıştır .

[R.G. 11 Temmuz 2006 – 26225]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 360)

3/2/1999 tarih ve 23600 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uzlaşma Yönetmeliğinin 22/10/2005 tarih ve 25974 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirilen 6 ncı maddesi ile uzlaşma komisyonları, vergi dairesi uzlaşma komisyonları, defterdarlık uzlaşma komisyonu, vergi dairesi başkanlığı uzlaşma komisyonu, vergi daireleri koordinasyon uzlaşma komisyonu ile Merkezî Uzlaşma Komisyonu olarak yeniden belirlenmiştir.

Bu komisyonlardan vergi daireleri koordinasyon uzlaşma komisyonunun kuruluşu, işleyişi ve yetki sınırına ilişkin açıklamalar bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

Tebliğin bundan sonraki bölümlerinde vergi daireleri koordinasyon uzlaşma komisyonu, “komisyon” olarak ifade edilecektir.

1. Komisyonun Oluşumu

Komisyon, Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde Gelir İdaresi Başkanı tarafından belirlenen Gelir İdaresi Daire Başkanı veya Grup Başkanlarından birinin başkanlığında, grup başkanları ve/veya müdürlerden oluşur. Komisyon bir başkan ve iki üye olmak üzere üç kişiden müteşekkildir. İhtiyaç duyulması halinde birden fazla komisyon kurulabilir.

2. Komisyonun Yetkisi

Vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerdeki defterdarlıkların uzlaşma yetkisini aşan ve bu tebliğ ile belirlenen yetki sınırları içerisindeki uzlaşma taleplerinin incelenmesi bu komisyonun yetkisindedir.

Uzlaşma Komisyonlarının uzlaşma konusu yapabilecekleri vergi miktarına ilişkin yetki sınırları en son 352¹ ve 356² Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir. Vergi dairesi başkanlığı kurulan yerlerde bulunan uzlaşma komisyonları için yukarıda belirtilen tebliğlerle belirlenen yetki sınırları geçerli olup, aynı şekilde çalışmaya devam edilecektir.

Vergi dairesi başkanlığı kurulmayan 52 ildeki defterdarlık uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri vergi miktarına ilişkin yetki sınırı 50.000.-YTL olarak yeniden belirlenmiştir.

Bu belirlemelere göre vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerdeki vergi dairesi uzlaşma komisyonlarının 352 ve 356 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yetki sınırlarını aşan uzlaşma talepleri, defterdarlık uzlaşma komisyonunca; defterdarlık uzlaşma komisyonunun yetkisi sınırını (50.000.-YTL) aşan uzlaşma taleplerinden, 750.000.-YTL'ye kadar olan uzlaşma talepleri vergi daireleri koordinasyon uzlaşma komisyonunca; bu komisyonun yetki sınırını aşanlar ise Merkezi Uzlaşma Komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.

Defterdarlık uzlaşma komisyonunun yetki sınırı aşan uzlaşma talepleri, defterdarlığın ilgili birimi tarafından, yetki sınırlarına göre doğrudan ilgili uzlaşma komisyonuna (vergi daireleri koordinasyon uzlaşma komisyonu veya Merkezi Uzlaşma Komisyonuna) intikal ettirilecektir.

3. Komisyonun Sekreteryaya Hizmetleri

Bu komisyonun sekreteryaya hizmetleri Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilecektir.

4. Uzlaşma Talepleri

Komisyonun yetkisine giren uzlaşma taleplerine ilişkin dilekçeler, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi, defterdarlık veya Gelir Yönetimi Daire Başkanlığına verilebilir. Bu dilekçenin taahhütlü postayla gönderilmesi de imkan dahilinde bulunmaktadır.

5. Diğer Hususlar

Bu tebliğin yayımı tarihine kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri hakkında bu Tebliğ hükümleri uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

¹ 15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete’de 189 sayılı Yargı Mevzuatı Bülteni’nde yayımlanmıştır.

² 23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete’de 297 sayılı Yargı Mevzuatı Bülteni’nde yayımlanmıştır.

Maliye Bakanlığında:
VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
SIRA NO: 361

1. Giriş

213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası hükmü ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya belirleyeceği gerçek veya tüzel kişilere aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenleme ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

Anılan yetkiye istinaden, Vergi Usul Kanunu uyarınca kağıt ortamında düzenlenen, tutulan, muhafaza ve ibraz edilen defter ve belgeler yerine, aynı bilgileri içeren elektronik defter ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

2. Kullanılan Terimler

Elektronik ortamda tutulacak defter ve belge uygulamasında kullanılacak olan terimler aşağıda tanımlanmıştır.

Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

Elektronik Kayıt: Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesidir.

Elektronik Belge: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak, Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmesi zorunlu olan belgelerde yer alan bilgileri içeren elektronik kayıtlar bütünüdür.

Elektronik Defter: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak, Vergi Usul Kanununa göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alan bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür.

Veri Dönemi: Hesap dönemi başından itibaren, başka bir dönem tespit edilmediği durumda, aylık veya üçer aylık periyotlara bölünmüş kayıt dönemleridir.

Veri Formatı: Elektronik defter ve belge sistemlerindeki verilerin Başkanlığa gönderilmesinde birlik sağlanabilmesi için hazırlanan standart formattır.

3. Uygulamadan Yararlanabilmeye İlişkin Usul ve Esaslar

Söz konusu uygulamadan yararlanmak için başvuran mükelleflerin, aşağıdaki şartları sağlamaları halinde, kendilerine elektronik defter ve belge uygulamasına geçmeleri için Başkanlıkça izin verilebilecektir.

1 - Bilanço esasına göre defter tutulmalıdır.

2 - Elektronik ortamda tutulacak defter ve belge sistemi donanım, yazılım, personel ve diğer açılardan uygun bulunmalıdır.

Elektronik ortamda tutulacak defter ve belge uygulamasından yararlanmak isteyen mükelleflerin izleyecekleri prosedür aşağıda belirlenmiştir.

1 - Uygulamadan faydalanmak isteyen mükelleflerin; elektronik ortamda tutmak istedikleri defter ve belgelerini, elektronik muhasebe sistemlerini oluşturan donanım ve muhasebe programlarını, kayıtların nasıl oluşturulduğu ve saklandığını, personel ve sistem güvenliklerini içeren bir rapor hazırlamaları ve elektronik defter ve belgelerin veri formatında tutulması ve gönderilmesine ilişkin aşamalı bir planla birlikte yazı ekinde Başkanlığa göndermeleri gerekmektedir.

2 - Başvuru üzerine işyerinde Başkanlık personeline yapılacak tespitten sonra, şartları taşıyan mükelleflerle Başkanlık arasında bir protokol yapılacak ve uygulama öncesi hazırlık dönemine başlayabilecekleri bir yazı ile kendilerine bildirilecektir.

3 - Hazırlık döneminin mükellef için yeterli olmaması halinde, döneme ilişkin süre Başkanlıkça uzatılabilecektir. Ancak, bu dönem her halükarda 5 yıldan fazla sürmeyecektir. Hazırlık dönemi içinde mükellefler, sadece elektronik ortamda tutmak istedikleri defter ve belgelerini hem elektronik ortamda hem de kağıt ortamında tutacaklardır.

4 - Hazırlık dönemini başarı ile geçiren mükellefe, elektronik defter ve belge uygulaması için bir izin belgesi verilecektir. Mükellefler, yapılan protokole belirlenen tarihten itibaren defter ve belgelerini yalnızca elektronik ortamda tutabileceklerdir.

İzin alan mükellefler alış ve gider belgelerini, veri formatındaki bilgileri içerecek şekilde elektronik kayıt ve belge haline getirecekler, ayrıca bu belgeleri orijinal haliyle de kağıt ortamında muhafaza edeceklerdir. Mükellefler, anlaşmalı matbaalarda bastırmak veya notere tasdik ettirmek suretiyle Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlemek zorunda oldukları belgelerin aslını, kağıt ortamında düzenleyerek ilgili kişiye verecek, ancak bu belgelerin ikinci nüshalarını veri formatına uygun şekilde elektronik ortamda elektronik belge olarak muhafaza edeceklerdir.

4. Elektronik Defter ve Belge Sisteminin Özellikleri

Elektronik defter ve belge sisteminin, elektronik defter ve belgelerin değiştirilememesi, bozulmaması, silinememesi, okunamaz hale getirilememesi, erişilememesi konularında önlemler içeren kontrol mekanizmaları bulunmalıdır.

Elektronik defter ve belge sistemi, elektronik defter ve belgelerin çağırılması ve basılması işlemlerini de yapmalıdır. Sistem, elektronik defter ve belgelerin eksiksiz ve kolaylıkla okunabilir kağıt baskılarını üretebilme imkanına da sahip olmalıdır.

Mükellefler, elektronik defter ve belgeleri Başkanlığın belirleyeceği dönemlerde ve bu Tebliğin 6 ncı bölümünde belirtildiği şekilde DVD-R'lara kaydedecekler ve Başkanlığa (Gelir İdaresi Başkanlığı, Yeni Ziraat Mahallesi, Etlik Caddesi, No:16, 06110 Dışkapı / ANKARA) göndereceklerdir.

5. Uyulması Zorunlu Diğer Hususlar

Mükellefler, vergi inceleme elemanlarınca işyerinde vergi incelemesine başlanması halinde, inceleme elemanına gerekli her türlü kaynağı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım imkanları ve uzman personel gibi) sağlamak zorundadırlar.

Mükellefler yazılım, donanım, dosya, personel, dokümantasyon vb.den müteşekkil elektronik defter ve belge sistemlerini, hiçbir şekilde kısmen veya tamamen vergi inceleme elemanlarının ulaşımını ve kullanımını engelleyecek bir sözleşme veya lisansa konu edemezler.

Ayrıca sistemi oluşturan öğelerin haczedilmesi halinde, en geç üç iş günü içinde Başkanlığa haber verilmesi gerekmektedir.

Mükellefler, elektronik defter ve belge sistemine ilişkin bilgisayar kayıtlarındaki zarar görme veya işlem görememe ve değişiklik hallerini, Başkanlığa 15 gün içinde bildirerek zarar gören kayıtlarını ayrıntılı olarak açıklamak ve bu kayıtları nasıl tamamlayacağına ilişkin ayrıntılı bir plan sunmak zorundadırlar. Ancak mükelleflerin, sistemde değişiklik yaratmayan hususları bildirmelerine gerek bulunmamaktadır.

Örnek 1:

Mükellef A, elektronik kayıtlarını izlediği bilgisayar programının yerine yeni bir program satın almış olup, yeni ile eski program birbirleri ile uyumlu bulunmamaktadır. Eski kayıtlar mükellefin mevcut bilgisayar donanımında işleme tabi tutulabilmekte olduğundan Başkanlığın bu konuda bilgilendirilmesine gerek yoktur.

Örnek 2:

Mükellef B, elektronik kayıtlarının yapıldığı ve saklandığı bilgisayar donanım ve sistemini yenisi ile değiştirmiş olup, eski kayıtlar yeni sistemde işleme tabi tutulamamaktadır. Bu durumda Mükellef B, Başkanlığı bilgilendirmek ve eski kayıtların işlenebilmesi için gerekli planını sunmak zorundadır. Bunun sağlanabilmesi için mükellef; eski kayıtlarını yeni sistemde işlenebilecek şekilde formatlamalı veya eski kayıtlarını bu Tebliğdeki şartlara uygun biçimde işleme tabi tutabilecek bir üçüncü kişi ile anlaşma yapmalıdır.

6. Elektronik Kayıtları İçeren DVD-R'ların Nitelikleri ve Başkanlığa Gönderilmesi

Bu uygulamadan yararlanan mükellefler, elektronik defter ve belgelerini istedikleri programda ve formatta tutabileceklerdir.

Başkanlığa gelen verilerde birlik sağlanabilmesi için mükelleflerin, Başkanlıktan temin edecekleri veri formatını kullanmaları zorunlu olup; elektronik defter ve belge verileri, bu formatta ve bir defa yazılabilen DVD-R'lara kaydedilerek (protokolde belirlenen esaslar çerçevesinde) Başkanlığa gönderilecektir.

Mükellefler, Başkanlığın belirleyeceği dönemleri içeren verilerin yer aldığı DVD-R'ları, verilerin ait olduğu dönemi takip eden ayın en son günü akşamına kadar Başkanlığa elden veya iadeli taahhütlü posta ile göndermek zorundadırlar.

Mükellefler tarafından gönderilen DVD-R'lar Başkanlıkça (belirlenen formata uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı yönünde) bir ön denetime tabi tutulacaktır. Ön denetim sonucunda, DVD-R'ların istenilen formata uygun olmadığı anlaşıldığında durum mükellefe bildirilecek ve mükellefler verilen süre içerisinde gerekli düzeltmeleri yaparak yeni DVD-R'ları Başkanlığa göndereceklerdir.

7. Elektronik Verilerin Muhafaza ve İbrazı

Başkanlıkça ön denetime tabi tutularak, belirlenmiş olan formata uygunluğu kabul edilen veriler, vergi kanunları karşısında kağıt ortamında tutulan defter ve belgeler gibi kabul edilecektir.

Vergi Usul Kanununda ve diğer vergi kanunlarında yer alan defter (tasdike ilişkin hükümler hariç), kayıt ve belgelere ilişkin hükümler elektronik defter ve belgeler için de geçerlidir.

Mükelleflerin, verilerini Başkanlığa göndermiş olmaları, defter ve belgelere ilişkin muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmamaktadır.

Diğer kurumlar tarafından elektronik ortamda tutulan defter ve belgelerin kağıt ortamında ibrazının istenmesi halinde, mükellefler

elektronik defter ve belgeleri kağıt ortamına aktararak bu yükümlülüklerini yerine getirebileceklerdir.

Bu Tebliğde belirtilen veri formatında yer almayan ve diğer Kanun hükümlerine göre düzenlenmesi, kullanılması veya muhafazası gereken defter ve belgelerin, kağıt ortamında düzenlenmesine, kullanılmasına ve muhafaza edilmesine devam edilecektir.

8. Elektronik Defter ve Belge Sistemine İlişkin Diğer Uygulamalar

Başkanlık, durumlarını da dikkate alarak mükelleflerin;

1. Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlemek zorunda oldukları belgelerin tamamı veya bir kısmını (asıl nüshayı) kağıt ortamında düzenleyerek ilgili kişilere vermelerine ve sadece bu belgelerin ikinci nüshalarını,

2. Vergi kanunlarına göre tutmak zorunda oldukları defterleri,

3. Vergi kanunlarına göre tutmak zorunda oldukları defterlerin yanında Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlemek zorunda oldukları belgelerin tamamı veya bir kısmını (asıl nüshayı) kağıt ortamında düzenleyerek ilgili kişilere vermelerine ve sadece bu belgelerin ikinci nüshalarını,

4. Vergi kanunlarına göre tutmak zorunda oldukları defterlerin yanında bu defterlerin dayanağı olan belgelerden sadece alış ve gider belgesi mahiyetinde olanları

veri formatına uygun şekilde elektronik ortamda elektronik defter ve/veya belge olarak muhafaza etmelerine, bir veya birkaçını uygulamalarına (Tebliğin diğer bölümlerinde yer alan usul ve esaslara uyulmak şartıyla) izin vermeye ve lüzumu halinde verilen izinleri kaldırmaya yetkilidir.

9. İzin İptali ve Cezai Müeyyideler

Elektronik verileri içeren DVD-R'ların normal süresinden sonra yazılı olarak istenmesine rağmen verilmemesi, Başkanlığa gönderilen ancak belirlenen formata uygun olmaması nedeniyle kabul edilmeyen verilerin, yeniden verilen süre içerisinde de verilmemesi halinde; bu Tebliğe göre verilen izin Başkanlıkça iptal edilebilecektir. İzinleri Başkanlıkça iptal edilen mükellefler, 5 yıl süre ile bu Tebliğ ile getirilen uygulamadan yararlanamayacaklardır.

İzni iptal edilen mükellefler, on gün içinde defter ve belgelerini tasdik ettirecek veya anlaşmalı matbaalara bastıracak ve eski usulde defter tutmaya ve belge düzenlemeye başlayacaklardır.

Mükelleflerin elektronik ortamda tuttıkları defter ve belgelere ait DVD-R'ları veya gerekmesi halinde orijinal verilerinin, yetkili kişilere ibraz edilmemesi halinde Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Bu Tebliğ ile belirlenen usul ve esaslara uymadıkları tespit edilenler adına, işledikleri fiile göre Vergi Usul Kanununda yazılı cezalar uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

[R.G. 11 Temmuz 2006 – 26225]

 [İçindekilere dön](#)

Sermaye Piyasası Kurulundan:

**GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARINA İLİŞKİN
ESASLAR
TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA**

DAİR TEBLİĞ
(SERİ: VI, NO: 20)

MADDE 1 – 8/11/1998 tarihli ve 23517 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Seri: VI, No: 11 sayılı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinin 4 üncü maddesinin (f) bendindeki tanım başlığı "Ekspertiz şirketi" iken "Gayrimenkul değerlendirme şirketi" olarak değiştirilmiş, (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Aynı Tebliğin, 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (c) alt bendi ve (d) alt bendi, (B) bendinin (c) alt bendi ve (d) alt bendi ile maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (A) bendinin (g) alt bendi ile (B) bendinin (g) alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"c) Başlangıç sermayesinin 7.200.000 YTL’den az olmaması,"

"d) Başlangıç sermayesinin;

50 milyon YTL’ndan az olması halinde, başlangıç sermayesini temsil eden hisse senetlerinin en az %10’unun,

50 milyon YTL ve daha fazla olması halinde, başlangıç sermayesinin 5.000.000 YTL’lık kısmını temsil eden hisse senetlerinin, nakit karşılığı çıkarılmış olması,"

"c) Mevcut ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin 7.200.000 YTL’den az olmaması,"

"d) Mevcut ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin;

50 milyon YTL’ndan az olması halinde, mevcut ödenmiş veya çıkarılmış sermayesini temsil eden hisse senetlerinin en az %10’unun,

50 milyon YTL ve daha fazla olması halinde, mevcut ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin 5.000.000 YTL’lık kısmını temsil eden hisse senetlerinin,

nakit karşılığı çıkarılmış olması,"

"Bu maddede yer alan tutarlar, her yıl Kurulca yeniden belirlenebilir."

MADDE 3 – Aynı Tebliğin, 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) Kurucu olacak gerçek ve tüzel kişilerin gayrimenkul yatırım ortaklığı kurucusu olmanın gerektirdiği mali güç, itibar ve yeterli tecrübeye sahip olmaları,"

MADDE 4 – Aynı Tebliğin 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5 – Aynı Tebliğin, 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul, başvuruyu Kanun ve bu Tebliğ hükümlerine uygunluk yönünden inceler."

MADDE 6 – Aynı Tebliğin, 9/A maddesinin ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kuruluşta aynı sermaye konması durumunda, kurucular mahkemeye başvurarak şirkete konacak aynı sermayenin değerinin tespit edilmesi için bilirkişi atanmasını talep ederler. Bilirkişi raporu yanında değerlendirme raporu da dikkate alınarak bu madde hükümleri çerçevesinde belirlenecek sermaye rakamını içeren ve kurucularca imzalı esas sözleşme ile Kurul’a başvurulur."

"Aynı sermaye artırımı yapılması durumunda Kurul’a yapılacak esas sözleşme ön izin başvurusu öncesinde bilirkişi ve değerlendirme raporlarının hazırlanmış olması gerekir."

"Aynı sermaye olarak konulacak gayrimenkuller ile gayrimenkuller üzerindeki sair aynı hakların değer tespitinde, TTK uyarınca mahkemece

yapılan görevlendirme neticesinde hazırlanacak bilirkişi raporuna ek olarak, Kurul tarafından listeye alınmış ve 39 uncu maddede sayılan nitelikleri haiz bir gayrimenkul değerleme şirketinden ayrıca değerlendirme raporu alınması şarttır. Hazırlanan raporlarda gayrimenkulün veya gayrimenkul üzerindeki sair aynı hakların değerine ilişkin olarak ulaşılan tutarlardan düşük olanı aynı sermaye olarak esas alınır."

MADDE 7 – Aynı Tebliğin, 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ani usulde kurulan veya esas sözleşme tadili yoluyla gayrimenkul yatırım ortaklığına dönüşen ortaklıklardan;

a) Ödenmiş sermayeleri 50 milyon YTL'ndan az olanların, kuruluşlarının veya esas sözleşme değişikliklerinin ticaret siciline tescilini takip eden bir yıl içinde,

b) Ödenmiş sermayeleri 50 milyon YTL ve üzerinde olup 100 milyon YTL'ndan az olanların, kuruluşlarının veya esas sözleşme değişikliklerinin ticaret siciline tescilini takip eden üç yıl içinde,

c) Ödenmiş sermayeleri 100 milyon YTL ve daha fazla olanların, kuruluşlarının veya esas sözleşme değişikliklerinin ticaret siciline tescilini takip eden beş yıl içinde,

faaliyetlerin yürütülebilmesi için gerekli olan mekan, donanım ve personeli temin etmeleri ve organizasyonu kurmaları, kaynaklarının zorunlu giderler dışında kalan kısmı ile varlık portföyünü oluşturmaları, şekli ve esasları Kurulca belirlenecek halka arz başvuru formunu ve formda belirtilen belgeleri tamamlayarak ödenmiş sermayelerinin asgari % 49'unu temsil eden halka arz edilecek hisse senetlerinin kayda alınması talebiyle Kurula başvurmaları zorunludur. Asgari % 49'luk halka açıklık oranına, (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen süreler içinde yapılacak bir veya birden fazla halka arz sonucu ulaşılması mümkündür."

MADDE 8 – Aynı Tebliğin, 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Ortaklık hisse senetleri nama veya hamiline yazılı olarak ihraç edilebilir. Ancak, aynı sermayeyi temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması zorunludur."

MADDE 9 – Aynı Tebliğin, 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 18 – Yönetim ve denetim kurulu, TTK'nın ilgili maddeleri uyarınca seçilir ve görev yapar. Ancak, yönetim kurulunda görev alacak üyelerin en az 1/3'ünün;**

a) Ortaklıkta %10 veya üzerinde pay sahibi veya bu oranda oy hakkı olan diğer ortaklardan,

b) Ortaklıkta yönetim kuruluna aday gösterme imtiyazını içeren pay sahibi ortaklardan,

c) Danışmanlık hizmeti alınan şirketten,

d) İşletmeci şirketlerden,

e) (a) ve (b) bentlerinde yazılı kişilerin %10'dan fazla paya veya bu oranda oy hakkına sahip olduğu şirketlerden,

f) Ortaklığın iştiraklerinden,

bu Tebliğ'in 4 üncü maddesinin (g) bendinde tanımlanan anlamda bağımsız olması ve bu hususa ortaklık esas sözleşmesinde açıkça yer verilmesi zorunludur. 1/3'ün hesaplanmasında küsuratlı sayı ortaya çıktığı takdirde en yakın tam sayı esas alınır."

MADDE 10 – Aynı Tebliğin, 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Genel müdürün münhasıran tam zamanlı olarak bu görev için istihdam edilmiş olması zorunludur."

MADDE 11 – Aynı Tebliğin, 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"A) Taraflar;

a) Ortaklıkta sermayenin %10 veya üzerinde paya veya bu oranda oy hakkına sahip ortaklar,

b) Ortaklıkta yönetim kuruluna aday gösterme imtiyazını içeren pay sahibi ortaklar,

c) Ortaklığa danışmanlık hizmeti veren şirket,

d) (a) ve (b) bentlerinde sayılanların %10 dan fazla paya veya bu oranda oy hakkına sahip oldukları diğer şirketler,

e) Ortaklığın iştirakleri."

MADDE 12 – Aynı Tebliğin, 22 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Portföy değerinin %10'unu aşması halinde ortaklık; portföyünün para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan kısmını, bünyesinde Kurulun lisanslama düzenlemeleri çerçevesinde lisans belgesine sahip yeterli sayıda portföy yöneticisini istihdam etmek suretiyle kendisi yönetebileceği gibi, Kuruldan yatırım danışmanlığı yetki belgesi almış bir kuruluştan imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi kapsamında danışmanlık hizmeti almak suretiyle de yönetebilir. Bunlara ilaveten, portföyün para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan kısmının yönetiminin, imzalanacak bir portföy yönetimi sözleşmesi kapsamında Kuruldan portföy yönetimi yetki belgesi almış bir kuruluşa bırakılması da mümkündür. Ortaklıklar tarafından para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan portföyün yönetimine ilişkin olarak bu üç yöntemden birinin kullanılması ve bu durumlarda Kurulun portföy yönetimi ve yatırım danışmanlığına ilişkin düzenlemelerine uyulması zorunludur."

"Ortaklıkta doğrudan veya dolaylı olarak yönetim kontrolünü sağlayacak oranda sermaye payına, oy hakkına veya aday gösterme imtiyazına sahip olan gerçek veya tüzel kişiler ortaklığa danışmanlık hizmeti veremezler. Danışman şirket ile işletmeci şirket sıfatı aynı kişide birleşemez."

MADDE 13 – Aynı Tebliğin, 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 25 – Ortaklıklar, bu Tebliğdeki sınırlar saklı kalmak üzere;

a) Sermaye piyasası araçlarını alabilir ve satabilir, borsa para piyasası ve ters repo işlemi yapabilir, Türk Lirası veya yabancı para cinsinden vadesiz ve vadeli mevduat hesabı açtırabilirler,

b) Alım satım kârı veya kira geliri elde etmek maksadıyla ofis, konut, iş merkezi, alışveriş merkezi, hastane, otel, ticari depolar, ticari parklar ve buna benzer gayrimenkulleri satın alabilir ve satabilirler. Otel, hastane veya buna benzer faaliyete geçirilebilmesi için belirli asgari donanım ihtiyacı duyan gayrimenkullerin kiraya verilmeden önce tefrişini temin edebilirler,

c) Mülkiyetlerini edinerek veya tapu kütüğüne şerh edilmiş gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi akdetmek suretiyle alım satım kârı elde etmek veya kat irtifakı tesisi suretiyle proje geliştirmek maksadıyla arsa ve arazileri alabilirler,

d) Kamu veya özel tüzel kişiliklerince veya gerçek kişilerce, ortaklık adına, üzerlerinde proje geliştirilmesi maksadıyla müstakil ve daimi bir hak niteliğinde üst hakkı tesis edilen gayrimenkulleri mülkiyetini edindikten sonra veya tapu kütüğüne şerh edilmiş

gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi akdedilen gayrimenkulleri kazanç elde etmek amacıyla satabilirler,

e) İlgili mevzuat uyarınca gerekli tüm izinleri alınmış, projesi hazır ve onaylanmış, inşaat başlanması için yasal gerekliliği olan tüm belgelerinin tam ve doğru olarak mevcut olduğu bağımsız gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından onaylanmış, hasılat paylaşımli projeler dahil gayrimenkule dayalı projelere, projenin her aşamasında gayrimenkul geliştirme kârı veya kira geliri elde etmek amacıyla mülkiyetlerini edinmek veya üst hakkı tesis ettirmek suretiyle yatırım yapabilirler,

f) Gayrimenkuller üzerinde intifa hakkı kurabilir ve bu hakkı kullanabilirler, devre mülk irtifakı kurabilirler, sahip oldukları arsalar üzerinde ticari kâr elde etmek maksadıyla üst hakkı yükümlüsü olabilirler,

g) Özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla Yap-İşlet-Devret modeliyle geliştirilecek projeleri, bu maddenin (e) bendinde anılan şartların sağlanması koşuluyla kendisi veya başkaları lehine üst hakkı tesis ettirmek suretiyle gerçekleştirebilirler,

h) Kurulca uygun görülecek nitelikte teminata bağlanmış olmak kaydıyla, mülkiyetini edinme amacı olmaksızın veya kat irtifakı tesis edilmeksizin bu maddenin (e) bendindeki şartları taşıyan gayrimenkule dayalı projelere sözleşme hükümleri çerçevesinde yatırım yapabilirler,

ı) Bu maddenin (e) bendindeki şartları taşıyan gayrimenkule dayalı projelere, müştereken malik olanların aralarındaki sözleşmede ortaklığın payına düşen kısım üzerindeki tasarrufuna ilişkin bir sınırlama olmaması şartıyla kat irtifakı tesis yoluyla müştereken yatırım yapabilirler,

i) Mülkiyetlerini edinmek kaydıyla yurt dışındaki gayrimenkulleri alıp satabilirler, faaliyet konusu yalnızca gayrimenkul olmak kaydıyla yurt dışında kurulu şirketlere ve gayrimenkule dayalı olmak kaydıyla yabancı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilirler.

j) Özel sözleşme hükümleri müsait olmak kaydıyla, kira geliri elde etmek amacıyla üçüncü şahıslardan gayrimenkul kiralayabilirler ve bunları tekrar kiraya verebilirler,

k) Risklere karşı korunmak amacıyla swap ve forward işlemler yapabilirler, opsiyon yazabilirler, mala dayalı olanlar hariç vadeli işlem sözleşmeleri alabilirler."

MADDE 14 – Aynı Tebliğin, 27 nci maddesinin (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) 25 inci maddenin (a) bendinde yazılı varlıklar ile 32/A maddesinde belirtilen iştiraklerin tamamına en fazla portföy değerlerinin % 50'si oranında, bu varlıklar içerisinde yer alan yatırım amaçlı Türk Lirası veya yabancı para cinsinden vadesiz ve vadeli mevduata ise en fazla portföy değerlerinin % 10'u oranında yatırım yapabilirler. Portföye alınan varlıkların veya projelerin maliyetlerine ilişkin bedel ödemeleri belirli hakedişler karşılığında veya taksitler halinde yapılıyorsa, bunlara karşılık gelen nakit fazlaları da 25 inci maddenin (a) bendinde yazılı varlıklar aracılığıyla değerlendirilebilir. Portföy tablosunun hazırlandığı yıl ve takip eden iki yıl içerisinde bu kapsamda yapılacak harcamaların tutarı, % 50 oranının hesaplanmasında portföyde yer alan 25 inci maddenin (a) bendinde yazılı varlıkların toplam tutarından indirilir. Ancak, bu harcamalara karşılık gelen tutarın değerlendirildiği varlıklara ilişkin değer artışları ile portföy tablosunun hazırlandığı tarihten önceki dönemlere ilişkin planlanan harcamalardan gerçekleştirilmemiş olanlar, indirim konusu yapılamaz. Belirtilen indirimin yapılabilmesi için projenin portföy tablosuna dahil edilmesinden önce, projenin tamamlanmasına kadar olan süre için planlanan yıllık harcama tutarları Kurula bildirilir.

Harcamalara ilişkin planlarda yapılan değişiklikler nedeniyle, % 50 oranının hesaplanmasında dikkate alınmak üzere önceden Kurula bildirilmiş olan tutarın değiştirilmesi Kurul iznine tabidir."

"c) 25 inci maddenin (i) bendinde belirtilen yabancı gayrimenkullere ve gayrimenkule dayalı sermaye piyasası araçlarına portföy değerinin en çok % 49'u oranında yatırım yapabilirler."

"d) Portföyünde bulunan ve alımından itibaren beş yıl geçmesine rağmen üzerlerinde proje geliştirilmesine yönelik herhangi bir tasarrufta bulunulmayan arsa ve arazilerin oranı portföy değerinin %10'unu aşamaz."

MADDE 15 – Aynı Tebliğin, 32 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 16 – Aynı Tebliğin, 32/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 32/A** – Ortaklıklar sadece işletmeci şirketlere, diğer gayrimenkul yatırım ortaklıklarına, yap-işlet-devret projeleri kapsamında kurulan şirketlere, belirli gayrimenkullerin ya da gayrimenkule dayalı hakların portföye alınması amacıyla sınırlı olarak faaliyet konusu yalnızca gayrimenkul olan yurt dışında kurulu şirketlere ve iktisap tarihinde portföye alınması planlanan gayrimenkulün ekspertiz değeri bilanço aktifinin en az % 75'ini oluşturan Türkiye'de kurulu şirketlere iştirak edebilirler. Ancak ortaklıklar tarafından işletmeci şirketlere yapılacak iştirak, ortaklıkların hesap dönemi sonunda hazırlayıp kamuya açıkladıkları son üç aylık portföy tablosunda yer alan portföy değerlerinin % 10'undan fazla olamaz. Bu iştiraklerde 26 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri uygulanmaz."

MADDE 17 – Aynı Tebliğin, 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 38** – Ortaklıklar; portföylerinde bulunan para ve sermaye piyasası araçları ile iştiraklerin değerlemede Kurulca belirlenen ilkelere uyarlar. Ayrıca aşağıda sayılan işlemler için belirtilen sürelerde, Kurulca listeye alınmış ve 39 uncu maddede sayılan nitelikleri haiz bir gayrimenkul değerleme şirketine, işleme konu olan varlıkların ve hakların değerlerini ve rayiç kira bedellerini tespit ettirmekle yükümlüdürler."

a) Portföyde yer alan gayrimenkullerin, hakların ve gayrimenkule dayalı projelerin alım veya satımı,

b) Portföyde yer alan gayrimenkullerin kiraya verilmesi,

c) Kiraya verilmek üzere gayrimenkul kiralanması,

d) Portföyde yer alan gayrimenkullerden kiraya verilenlerin kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması,

e) Gayrimenkul ipoteği kabul edilmesi,

f) Gayrimenkule dayalı projelerin inşaatına başlanabilmesi için, yasal prosedüre uyulduğunun ve gerekli belgelerin tam ve doğru olarak mevcut olduğunun tespit edilmesi,

g) Ortaklık portföyünde yer alan ve yıl içerisinde herhangi bir nedenle rayiç değeri tespit edilmemiş olan varlıkların yıl sonu değerlerinin tespiti.

h) Ortaklığa aynı sermaye konulması."

MADDE 18 – Aynı Tebliğin, 39 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gayrimenkul değerleme şirketinin seçimi

MADDE 39 – Bu Tebliğ'in 38 inci maddesi uyarınca değer tespiti yapacak olan gayrimenkul değerleme şirketlerinin;

a) Kurul'ca listeye alınmış olması,

b) Bu Tebliğ'in 21 inci maddesinin (A) bendinde sayılan taraflardan, yine bu Tebliğ'in 4 üncü maddesinin (g) bendi anlamında bağımsız olması,
gerekir.

Ortaklıklar, aynı gayrimenkul değerlendirme şirketinden üst üste en fazla beş yıl hizmet alabilirler. Beş yıllık sürenin dolmasından sonra ortaklığın aynı gayrimenkul değerlendirme şirketinden tekrar hizmet alabilmesi için en az iki yılın geçmesi zorunludur. Yurt dışında gayrimenkul alım satım işlemlerinde birinci fıkranın (a) bendindeki şart aranmaz."

MADDE 19 – Aynı Tebliğin, 40 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Değerleme raporlarında uyulacak hususlar

MADDE 40 – Değerleme şirketlerince hazırlanacak rayiç değer raporlarında Seri:VIII, No: 35 sayılı Sermaye Piyasası Mevzuatı Çerçevesinde Değerleme Hizmeti Verecek Şirketlere ve Bu Şirketlerin Kurulca Listeye Alınmalarına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile 6/3/2006 tarihli ve 26100 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seri:VIII, No:45 sayılı Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ'de belirlenen esaslar uygulanır."

MADDE 20 – Aynı Tebliğin, 41 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Varlıkların ve hakların rayiç değerlerinin tespiti her yıl sonu itibarıyla yapılır. Yıllık rayiç değer tespit işlemi son üç ay içerisinde herhangi bir şekilde değerlendirme yapılan varlıklar için ihtiyaridir. Ortaklık gerek duyduğunda portföyünün rayiç değerini tespit ettirerek ortaklığın net aktif değerini kamuya açıklayabilir."

MADDE 21 – Aynı Tebliğin, 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ortaklıklar, üç aylık dönemler itibarıyla portföylerindeki varlıklara ve bunların maliyet bedelleri ile en son tarihli değerlendirme raporunda belirtilen rayiç değerlerine ilişkin olarak, esasları Kurulca belirlenen portföy tablosunu düzenlemek ve üç aylık dönem sonunu takip eden altı iş günü içerisinde Kurula ve ortaklık hisse senetlerinin işlem gördüğü Borsa'ya göndermek zorundadırlar."

MADDE 22 – Aynı Tebliğin, 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (g) bentleri ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Bu Tebliğ hükümleri uyarınca veya ihtiyari olarak hazırlanan değerlendirme raporlarını, kendilerine teslimini,"

"g) Portföyde yer alan veya yer alması kesinleşen projelere ilişkin asgari olarak değerlendirme raporunu ve yasal izinlerin alındığını gösterir belgeleri, kendilerine teslimini; fizibilite raporunu, planlanan harcama tutarları ile ödeme planlarını ise, kesinleşmesini,"

"Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurmakla yükümlü oldukları hususlara ek olarak ortaklıklar; portföyde yer alan veya yer alması kesinleşen projelere ilişkin olarak hazırlanan değerlendirme raporlarının ve yasal izinlerin alındığını gösterir belgelerin kendilerine teslimini, planlanan harcama tutarları ile ödeme planlarının kesinleşmesini, 27 nci maddenin (e) bendi kapsamına girip asgari % 50 oranını tutturamamaları halinde bu durumun gerekçelerini ve bu durumun düzeltilmesi için uygulayacakları planları yine Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurmakla yükümlüdürler."

MADDE 23 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 24 – Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

[R.G. 12 Temmuz 2006 – 26226]

 [İçindekilere dön](#)

Devlet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığından:

**DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYETLERDE DAMGA VERGİSİ VE
HARÇ İSTİSNASI UYGULAMASI HAKKINDA TEBLİĞ
(SERİ NO: 2)**

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun Ek 2 nci ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Ek 1 inci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin damga vergisi ve harç istisnası uygulama usul ve esaslarının belirlenmesi amacıyla hazırlanan (1) Seri No.lu Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğ ile ilgili olarak aşağıdaki düzenlemelerin yapılmasına gerek görülmüştür.

1 – (1) Seri No.lu Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğ'in "3.1. İHRACAT İŞLEMLERİ" başlıklı bölümünün (3.1.1.) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"3.1.1. İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Sigortalar Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil),"

2 – Tebliğin "3.2. DİĞER DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYETLER" başlıklı bölümünün (3.2.1.) numaralı bendine ilişkin (3.2.1.1.), (3.2.1.2.), (3.2.1.3.) ve (3.2.1.4.) numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (3.2.25.) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (3.2.26.) numaralı bent eklenmiştir.

"3.2.1. Yatırım programında yer alan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların (Yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların,

3.2.1.1. Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları hizmet ve faaliyetler ile yerli imalatçı firmaların, mükerrer olmamak kaydıyla, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,

3.2.1.2. Yabancı firma olması halinde, yabancı firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten yerli imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.1.3. Yerli ve yabancı firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, yerli firmaya kendi faaliyeti oranında, yabancı firmaya ise (3.2.1.2.) alt bendi çerçevesinde yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.1.4. Yukarıda belirtilen (3.2.1.1.), (3.2.1.2.) ve (3.2.1.3.) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları,"

"3.2.26. Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından r d vans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri."
Tebliğ olunur.

1 27/2/2004 tarihli ve 25386 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

 [İçindekilere d n](#)

İlanlar

Adalet Bakanlığında :

Gelibolu Asliye Hukuk Mahkemesinin 1981/266 Esas, 1983/392 Karar sayılı d va dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seyl p veya Heyel n Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 20 Temmuz 2006 – 26234]

 [İçindekilere d n](#)

Adalet Bakanlığında :

Batman 1. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2003/35 Esas sayılı d va dosyasının bilirkişi bürosunun yanması neticesinde zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seyl p veya Heyel n Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği il n olunur.

8108/1-1

Ankara 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1982/67 Esas, 1983/23 Karar numaralı dosyasının, Ankara Adliye Sarayı Arşiv Depolarını su basması nedeniyle zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seyl p veya Heyel n Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği il n olunur.

[R.G. 19 Temmuz 2006 – 26233]

 [İçindekilere d n](#)

Resmî Gazete'de Düzeltme

19/7/2006 tarihli ve 26233 sayılı Resmî Gazete'de aslına uygun olarak yayımlanan, Disiplin Cezalarının Affı ile ilgili Devlet Personel

Başkanlığının 2006/1 sayılı Genelgesinin 3 üncü maddesinin dokuzuncu satırında yer alan “... dışında kalan disiplin cezaları,” ibaresi (Resmî Gazete Sayfa: 12), 10 uncu satırın başına alınmak suretiyle düzeltilmiştir.

[R.G. 20 Temmuz 2006 – 26234]

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlık Genelgesi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.03-010.07-12-2006-15191
07/07/2006

Konu :Nüfus Kayıt Örnekleri

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Gereksiz yazışmalardan kaçınılması, emek ve zaman kaybına sebebiyet verilmemesi bakımından, nüfus kayıt örneklerinin bulunulan yer nüfus müdürlükleri veya adliye nüfus temsilciliklerinden temin edilmesi isteğini içeren İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne ait 30/06/2006 tarihli ve B.05.0.NÜV.0.06.00.01-6666-900/106483 sayılı yazı aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet Başsavcılıkları ve İcra ve İflas Müdürlükleri ile bilgileri bakımından mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Ayhan TOSUN

Hâkim

Bakan a.

Genel Müdür

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.05.0.NÜV.0.06.00.01-6666-900/106483
30/06/2006

Konu :Nüfus Kayıt Örnekleri

ADALET BAKANLIĞINA

Nüfus kayıt örnekleri, Kimlik Paylaşım Sistemi veya On-Line olarak hizmet veren Nüfus müdürlüklerinden süratli bir şekilde temin edilebilmektedir. Cumhuriyet Savcılıkları, Mahkemelere ve icra müdürlükleri de bu çerçevede buldukları yer Nüfus müdürlüklerinden nüfus kayıt örnekleri alabilmektedirler.

Ayrıca, nüfus kayıt örneğinin temin edilmesi, işlemlerde gerekli sürat ve verimliliği sağlamak amacıyla Kimlik Paylaşım Sistemine ilaveten İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Gaziantep, Bursa, Antalya, Adana, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin illerinde ve Eminönü, Eyüp, Beyoğlu, Bakırköy, Kadıköy, Üsküdar, Kartal ilçelerinde açılan Adliye Nüfus Temsilcilikleri kanalıyla da nüfus kayıt örneklerinin temin edilmesi mümkün hale gelmiştir.

Ancak, bazı Cumhuriyet Savcılıkları, Mahkemeler ve icra müdürlükleri buldukları yer adliyelerinde Nüfus Temsilciliği bulunmasına rağmen halen Bakanlığımızdan nüfus kayıt örneği istenmektedir.

Gereksiz yazışmalardan kaçınılması, emek ve zaman kaybına sebebiyet verilmemesi bakımından nüfus kayıt örneklerinin bulunulan yer Nüfus müdürlükleri veya adliye nüfus temsilciliklerinden temin edilmesi keyfiyetinin Cumhuriyet Savcılıkları, icra müdürlükleri ve bilgileri bakımından Mahkemelere de duyurulması hususunda gereğini takdirlerinize arz ederim.

Mustafa
DÖNER

Bakan a.

Genel Müdür
V.

 [İçindekilere dön](#)

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk işleri Genel
Müdürlüğü**

Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.03-010.07-13-
2006-15572
17/07/2006
Konu :Tebliğat evrakı

**..... CUMHURİYET
BAŞSAVCILIĞINA**

Tebliğat evrakının Tebliğat Tüzüğünde yer alan örneklerine uygun olarak hazırlanıp çıkartılması isteğini içeren P.T.T Genel Müdürlüğü Posta ve Telgraf Dairesi Başkanlığına ait 05/07/2006 tarihli ve B.1 1.2.PTT. 0.08.00.01/100-02-386 7 sayılı yazı aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin çevrenizdeki Cumhuriyet Başsavcılıktan ve İcra ve iflas Müdürlükleri ile bilgileri bakımından mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Ayh
G

PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Posta ve Telgraf Dairesi Başkanlığı

T.C.

Sayı :B.1 1.2.PTT.0.08.00.01/100-02

05 Temmuz 2006

Konu Tebligat örnekleri

ADALET BAKANLIĞINA
(Hukuk işleri Genel Müdürlüğü)

Bağlı birimlerinizce çıkartılan birer örneği ekte sunulan tebligatların Tebligat Tüzüğünde yer alan tebligat örneklerine uygun olarak düzenlenmedikleri, tebliğ mazbatalı zarf üzerinde birden çok adres bulunması nedeniyle muhataba yapılan tebliğ evrakına ait mazbatanın çıkarılan merci yerine başka yerlere gittiği, hatalı yapılan işlem sonucundan da tebliğ işlemlerinde aksamalara yol açıldığı. Teşkilat birimlerimizden intikal eden yazışmalardan anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere. Tebligat Tüzüğü'nün Üçüncü BAP'da yer alan "Tebliğ evrakının hazırlanması ve PTT işletmesine tevdi" başlıklı Birinci Fesil "Tebliğ Evrakının Hazırlanması" kısmı "Tebliğ mazbatalı kapalı zarf ve diğer evrak" başlıklı madde 75'de tebligatların hangi örneklere göre düzenlenmesi gerektiği belirtildiğinden, işyerlerimize tevdi edilen tebligatların örneklerine uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, tebligatların Tebligat Tüzüğünde yer alan örneklerine uygun olarak çıkarılması hususunda gereğini arz ederiz.

Cabir BİLİRGEN
TURAL
Yönetim Kurulu Üyesi
Başkanı
Genel Müdür Yardımcısı

Osman
Yönetim Kurulu
Genel Müdür